

ingediend op **15** (2021-2022) – Nr. 6-J
7 december 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Suzy Wouters en Lorin Parys
aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie

over het ontwerp van decreet

houdende de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2022

Documenten in het dossier:

- 15** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 t.e.m. 5: Amendementen
 - Nr. 6-A t.e.m. I: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
- 14** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Amendementen
- 13** (2021-2022) – Nr. 1: Algemene toelichting
- 13-P** (2021-2022) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichting
- 12-A** (2020-2021) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
over de begroting
- 16** (2021-2022) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de begroting
- 21** (2021-2022) – Nr. 1: Meerjarenraming
- 986** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van programmadecreet

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

I.	Toelichting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding	5
1.	Blijvende impact van COVID-19	5
2.	Vijf strategische beleidslijnen	5
2.1.	Kwaliteit, sociaal ondernemerschap en toezicht	5
2.2.	Toegankelijkheid, uitbreiding en reorganisatie	6
2.3.	Digitalisering en innovatie	6
2.4.	Horizontale engagementen en gebundelde krachten	7
2.5.	Armoedebestrijding	7
3.	Kernlijnen budget 2022	7
4.	Budgettair overzicht per beleidsveld	7
4.1.	Gezondheidsbeleid- en woonzorg	7
4.2.	Opgroeien	7
4.3.	Beleidsveld personen met een handicap	7
4.4.	Beleidsveld sociale bescherming	8
4.5.	Beleidsveld zorginfrastructuur	8
II.	Algemene bespreking	8
1.	Uiteenzetting door Maaïke De Rudder	8
2.	Uiteenzetting door Freya Saeys	9
3.	Uiteenzetting door Tine van der Vloet	10
4.	Uiteenzetting door Lise Vandecasteele	11
5.	Uiteenzetting door Jeremie Vaneeckhout	13
6.	Uiteenzetting door Freya Van den Bossche	15
7.	Antwoord van minister Wouter Beke	15
III.	Bespreking per beleidsveld	16
1.	Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen	16
2.	Beleidsveld Welzijn	21
2.1.	Beleidsondersteuning	21
2.2.	Armoedebeleid	23
2.3.	Welzijnswerk	25
2.4.	Vlaams intersectoraal akkoord	26
3.	Beleidsveld Gezondheids- en woonzorg	28
3.1.	Algemeen gezondheidsbeleid	28
3.2.	Preventie	29
3.3.	Woonzorg en eerste lijn	34
3.4.	Gespecialiseerde zorg	38
4.	Beleidsveld Opgroeien	40
4.1.	Jeugdhulp	40
4.2.	Groeipakket	44
4.3.	Geïntegreerd gezinsbeleid	50

5.	Beleidsveld personen met een handicap.....	56
6.	Beleidsveld Sociale bescherming.....	66
7.	Beleidsveld Zorginfrastructuur.....	70
8.	Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld ...	71
IV.	Stemmingen.....	71
1.	Ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 2022.....	71
2.	Ontwerp van programmadecreet bij de begroting 2022	72
	Gebruikte afkortingen	73

Bijlagen: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding behandelde het ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 2022 op 9 november, 23 november, 24 november, 30 november en 7 december 2021. Dit ontwerp van decreet werd samen behandeld met het ontwerp van programmadecreet bij de begroting 2022 (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 986/1). Van beide besprekingen wordt één verslag gepubliceerd.

Op 9 november 2021 lichtte Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding beide ontwerpen van decreet toe. Op dinsdag 23 november 2021 startte de eigenlijke bespreking. Nadat minister Wouter Beke had geantwoord op de vragen gesteld en opmerkingen gemaakt tijdens de algemene bespreking, ging de commissie over tot de bespreking per beleidsveld. De commissie heeft daarvoor de beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding als leidraad gebruikt (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 13-P/1).

Alle technische begrotingsvragen werden na de toelichting door minister Wouter Beke schriftelijk ingediend bij het commissiesecretariaat. De schriftelijke antwoorden van minister Wouter Beke op deze vragen zijn voorafgaand aan de eigenlijke bespreking van de begroting ter beschikking gesteld van de commissieleden. Zowel de vragen als de antwoorden zijn als bijlage bij dit verslag gepubliceerd.

Schriftelijke vragen, antwoorden en de presentatie van minister Wouter Beke bij de toelichting zijn terug te vinden op de [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

Op het ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 2022 werd amendement nr. 24 ingediend door de Vlaamse Regering. Het werd verspreid als *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 15/5.

Er dient afrondend op gewezen dat de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding op dinsdag 16 november 2021 een gedachtewisseling hield over het eindrapport van de projectgroep Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in het kader van de Vlaamse Brede Heroverweging. Het verslag van deze gedachtewisseling werd gepubliceerd als *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1031/1.

(Deze commissievergaderingen werden als hybride vergadering georganiseerd.)

I. Toelichting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

1. Blijvende impact van COVID-19

Minister *Wouter Beke* zegt dat COVID-19 ook impact zal hebben in 2022. Daarvoor moet worden samengewerkt en afgestemd met alle beleidsniveaus. Op lokaal niveau gaat het om de eerstelijnszones en de lokale besturen. Daarnaast is er een generiek crisisgovernanceplan. Testen en traceren zullen een belangrijke rol blijven spelen. De vaccinatiecampagne zal ook in 2022 aandacht en energie vergen. Het volstaat te verwijzen naar de derde prik en de boosterprik.

2. Vijf strategische beleidslijnen

2.1. Kwaliteit, sociaal ondernemerschap en toezicht

Er is een nieuw Kwaliteitsdecreet nodig. Het is de bedoeling om kwaliteit in zorg en welzijn meer vanuit het cliëntperspectief te bekijken. Het moet een kader worden waarmee sociale ondernemers aan de slag kunnen. De handhaving wordt het

sluitstuk. Er moet duidelijkheid komen over de positie van het toezicht en de handhaving met de bedoeling om het traject richting Zorginspectie 3.0 te continueren.

2.2. Toegankelijkheid, uitbreiding en reorganisatie

2.2.1. *Toegankelijkheid vergroten dankzij samenwerking en integratie*

De toegankelijkheid zal toenemen dankzij samenwerking en netwerkvorming door werk te maken van een geïntegreerd gezins- en jeugdbeleid. De fusie van de agentschappen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn in het nieuwe agentschap Opgroeien biedt daartoe mogelijkheden. Een van de belangrijke aandachtspunten is het plan voor de eerste duizend dagen, die van cruciaal belang zijn in de ontwikkeling van een kind. Er wordt geïnvesteerd in nabije hulp en ondersteuning dankzij de Huizen van het Kind, 1G1P en de OverKop-huizen. De uitbetalingsactoren van het groeipakket worden geïntegreerd. Er wordt ten slotte werk gemaakt van een vernieuwde visie op (interlandelijke) adoptie.

Een tweede belangrijk punt is de geïntegreerde zorg. De eerstelijnszones worden versterkt en afgestemd op de regiovorming. Daarnaast is er de oproep voor proeftuinen voor chronische geïntegreerde zorg in een regelluw kader. De Vlaamse sociale bescherming integreert vanaf januari 2022 de revalidatieziekenhuizen. In het najaar van 2022 volgen de voorzieningen met een overeenkomst voor psychosociale revalidatie voor volwassenen.

Een derde vorm van geïntegreerde samenwerking bestaat uit het geïntegreerd breed onthaal dat CAW's, OCMW's en DMW's omvat en over heel Vlaanderen wordt uitgerold.

2.2.2. *Toegankelijkheid vergroten door middel van reorganisatie*

Tegen 2023 wordt de cluster Zorg ontwikkeld binnen de administratie. Op het terrein volgt een reorganisatie van de geestelijke gezondheidszorg met het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, en met het samengaan van CGG's en CAR's.

2.2.3. *Toegankelijkheid vergroten door middel van capaciteitsuitbreiding*

In dit kader past de uitvoering van VIA 6, het aantrekken van extra personeel en het verbeteren van de kwaliteit van werken in bijvoorbeeld de ouderenzorg. Er is het Zorginvesteringsplan in de sector van personen met een handicap. Deze regeerperiode biedt mensen met de meest acute zorgnood perspectief op een persoonsvolgend budget. De budgetten voor geestelijke gezondheidszorg worden met 10 procent verhoogd.

2.3. Digitalisering en innovatie

De eerste doelstelling is het realiseren van een datastrategie met de Zorgatlas 2.0. Ten tweede wordt digitale gegevensdeling gefaciliteerd. Daartoe wordt Vitalink uitgebouwd tot een gegevensdatabank om gezondheids- en welzijnsinformatie veilig uit te wisselen. Daarnaast zijn er toepassingen om digitale gegevens te delen tussen zorgverleners en -gebruikers in de digitale zorg- en ondersteuningsplannen. Voorts zijn er eYouth en het jongerenprofiel op mijnVAPH.be.

De derde doelstelling is de digitale transformatie met de e-loketten zoals mijnVAPH.be, het loket van Zorg en Gezondheid en de automatische rechtentoekenning. Daarnaast verdienen onlinehulp en blended hulp een gevalideerde plaats in zorg en welzijn. Ten vierde wordt innovatie gestimuleerd met een innovatiestrategie en een versterkte samenwerking met EWI.

2.4. Horizontale engagementen en gebundelde krachten

Onder deze strategische doelstelling vallen transversale plannen zoals het Dementieplan Vlaanderen 2021-2025. Voorts krijgt de uitrol van de zorgzame buurten hierin een belangrijke plaats in 2022. Een belangrijke nieuwe beleidslijn is de ambitie om van Vlaanderen een zogenaamde 'blue zone' te maken: een plaats waar langer en gezonder wordt geleefd door in te zetten op preventie. Hiertoe hoort het opvolgen van de impact van PFAS. Ten slotte is er de Green Deal Duurzame Zorg die een belangrijk punt wordt vanuit het oogpunt van klimaat en duurzaamheid.

2.5. Armoedebestrijding

Er is de uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 476/1). Na opvolging en tussentijdse evaluaties volgen de nodige bijsturingen. Er zijn lokale gezinscoaches, schuldhulpverlening en aandacht voor dak- en thuisloosheid. Er wordt voorts onderzoek verricht naar normatieve armoede-indicatoren.

3. Kernlijnen budget 2022

De begroting 2022 voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bedraagt 13,6 miljard euro en stijgt met 283 miljoen euro ten aanzien van 2021 of met 1 miljard euro ten aanzien van het begin van deze regeerperiode. De middelen voor VIA 6 zijn daarin nog niet opgenomen.

De belangrijkste effecten zijn toevoeging van nieuw beleid, aanpassing van kostendrijvers, vertaling van eerdere afspraken en toepassing van afspraken gemaakt bij de begrotingsopmaak om de begrotingsdoelstellingen voor 2024 te halen.

4. Budgettair overzicht per beleidsveld

4.1. Gezondheidsbeleid en woonzorg

Het budget voor 2022 bedraagt 288 miljoen euro, wat neerkomt op een bijstelling van 6 miljoen euro in vergelijking met 2021. Het gaat concreet over de vernieuwing van de overheidsopdracht voor het HPV-vaccin, de versterking van de zorgraden, de actualisering van de Impulseoraming en de toekenning van nieuw beleid.

4.2. Opgroeien

Het budget voor het beleidsveld Opgroeien stijgt met 119 miljoen euro tot in totaal 5,6 miljard euro. Het VEK voor Jeugdhulp stijgt van 612 tot 620 miljoen euro door het uitbreidingsbeleid. Er is een aangroei in de pleegzorg van 6,8 miljoen euro. Het groeipakket stijgt met 74 miljoen euro als gevolg van een indexering ter waarde van 51 miljoen euro en een stijging van de rechten met 23 miljoen euro.

Het geïntegreerd gezinsbeleid kent een uitbreidingsbeleid van de kinderopvang van 10 miljoen euro. Daarnaast is er een stijging van 2 miljoen euro als gevolg van de gestegen gemiddelde leeftijd van het personeel in de kinderopvangvoorzieningen.

4.3. Beleidsveld personen met een handicap

Het budget voor het beleidsveld personen met een handicap stijgt met 111 miljoen euro tot 1,994 miljard euro. Naast enkele begrotingstechnische wijzigingen zijn er de eerder gemaakte afspraken. Er wordt 31,5 miljoen euro gecompenseerd in het kader van het Zorginvesteringsplan ter financiering van de automatische toekenningsgroepen. Er is voor 60 miljoen euro nieuw beleid aangevuld vanuit de

Relanceprovisie voor het vooruitschuiven van nieuw beleid in het kader van het Zorginvesteringsplan.

4.4. Beleidsveld sociale bescherming

Het budget voor het beleidsveld sociale bescherming bedraagt in 2022 4,332 miljard euro. De belangrijkste aanpassingen en bijstellingen zijn een toename van 5 miljoen euro voor de eindeloopbaankredieten. Daarnaast kent de gezins- en thuiszorg een toename van 4,7 miljoen euro voor reconversie van voorafgaande vergunningen op basis van de omzettingskalender voor de woonzorgcentra.

De beleids- en vereffeningskredieten voor de gezinszorg nemen met 6,9 miljoen euro toe op basis van de groei van het urencontingent. Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden stijgt met 10,9 miljoen euro. Er wordt daarbij uitgegaan van een stijging van 3,3 procent in de mantelzorg. Het budget voor de mobiliteitshulpmiddelen neemt met 3 miljoen euro toe. Er wordt rekening gehouden met de maatregelen in het Vlaams regeerakkoord om de groei te milderen met 1,8 miljoen euro per jaar. Het budget voor woonzorgcentra en dagverzorging stijgt met 14,6 miljoen euro.

4.5. Beleidsveld zorginfrastructuur

Het budget voor het beleidsveld zorginfrastructuur bedraagt 820 miljoen euro VEK en 781 miljoen euro VAK. De vermindering van 8,6 miljoen euro is het gevolg van technische verrekeningen van de betalingen die op het Budget Financiële Middelen verwacht worden. Het gaat om uitgaven uit het verleden die op basis van de Financieringswet verrekend worden op de dotatie.

De instandhoudingsforfaits stijgen met 2,7 miljoen euro. Het VEK voor de klassieke financiering is verhoogd met 40 miljoen euro gelet op het hogere investeringsritme van de voorbije jaren.

II. Algemene bespreking

1. Uiteenzetting door Maaïke De Rudder

Het is voor de tweede keer dat een begrotingsbespreking wordt gehouden in het midden van een zware pandemie, zegt *Maaïke De Rudder*. De pandemie heeft grote impact op alle beleidsdomeinen, maar in het bijzonder op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De vaccinatiecampagne was een groot succes en wordt volop verdergezet, want ook in 2022 zal vaccinatie een topprioriteit blijven. 91 procent van de 12-plussers is gevaccineerd maar dat volstaat nog niet. Men moet er ook voor zorgen dat de zorg en het zorgsysteem het blijven aankunnen.

Maaïke De Rudder is blij verrast te zien dat er, naast het coronabeleid, ook nieuw beleid wordt gevoerd. In 2019 werden heel wat plannen gemaakt voor deze legislatuur.

De coronacrisis heeft voor het beleidsdomein ook positieve zaken gebracht. In 2022 wordt sterk de nadruk gelegd op het verder uitwerken van een digitale component in de hulpverlening. Dankzij de coronacrisis werkt men ook aan een betere afstemming van de zorg tussen laagdrempelige hulp en gespecialiseerde hulpverlening.

De huidige situatie maakt het niet evident om extra overheidsbudgetten vrij te maken, maar toch worden er extra middelen ter beschikking gesteld om te doen wat nodig is. De CD&V-fractie zal de begroting dan ook goedkeuren.

2. Uiteenzetting door Freya Saeys

Freya Saeys zegt dat corona het dagelijks leven sterk beïnvloedt maar ook belangrijke lessen heeft geleerd.

Contacten moeten beperken, heeft gevolgen voor het welzijn. Psychische problemen werden nog groter, er was een toename van het aantal mensen met eetstoornissen en de eenzaamheid bij ouderen in woonzorgcentra nam toe. Mensen gingen op zoek naar alternatieven voor ontmoetingen zoals onlinecontacten binnen de familie maar ook in de zorg.

De zorgverstrekkers hebben grote weerbaarheid getoond, maar aan de draagkracht van mensen komt ook een eind. Zorg wordt uitgesteld en de eerstelijnszorg houdt zich vooral bezig met testen en administratieve rompslomp. Dat moet beter.

Recent is beslist dat de vergoeding voor het telesecretariaat wordt afgeschaft. Het budget zou naar pilootprojecten voor multidisciplinaire teams gaan. Solo- en duo-praktijken zijn het hiermee niet eens. Deze crisis heeft getoond dat elke huisartsenpraktijk nodig is.

Er is nood aan een degelijk winterplan en een structurele aanpak voor de komende jaren. Het zal immers zaak zijn te leren leven met het virus.

Freya Saeys is tevreden dat een aantal lessen uit de crisis zijn opgenomen in de beleids- en begrotingstoelichting, zoals digitalisering van zorg en de welzijnssector. Ze vraagt een duidelijk schema van wat precies de plannen zijn.

De toelichting bevat ook een aantal keer het begrip 'blended care'. In de legislatuur 2014-2019 heeft Open Vld de conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende mHealth en robotica: een verdiende plaats in welzijn, gezondheidszorg, onderwijs en economie, voorgesteld met de vraag om de technologische vooruitgang te omarmen en te integreren in de zorg (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 445/1). In een aantal sectoren was men voor de coronacrisis hiermee reeds aan de slag, maar de crisis heeft duidelijk gemaakt dat er nog veel potentieel is. Men moet hulpverleners wel de ruimte geven om de juiste verhouding te vinden in functie van de noden van elke patiënt.

In de toelichting wordt ook gesproken over geïntegreerde zorg, samenwerking tussen sectoren, meer hulp in de reguliere en rechtstreeks toegankelijke zorg, Huizen van het Kind, de eerstelijnszones, de netwerken geestelijke gezondheidszorg voor volwassenen, kinderen en jongeren, 1G1P en samenwerkingstrajecten voor zwangeren in een problematische situatie. Voor Open Vld is het essentieel dat hulpverleners zich kunnen organiseren in functie van de noden van een cliënt en vooral in overleg met de cliënt.

Er zijn ook een aantal valkuilen: de samenwerkingsverbanden mogen niet verkalen. Men moet de hulp samenbrengen die een cliënt nodig heeft, en niet de cliënt inpassen in de hulp- en dienstverlening die een samenwerkingsverband aanbiedt op zijn voorwaarden. Ook haken zorgverstrekkers en hulpverleners meer en meer af door de vele vergaderingen in samenwerkingsverbanden, waardoor enkel mensen overblijven die structuren vertegenwoordigen en die minder dicht bij de realiteit staan.

Het regeerakkoord stelt dat samenwerkingsverbanden moeten worden gerationaliseerd, maar Freya Saeys heeft de indruk dat de Logo's niet echt worden ingekanteld in de zorgplatforms.

Als er geen capaciteit is om de zorg op te nemen, moeten de crisismeldpunten, 1G1P of de reguliere zorg vaak de gaten opvullen zonder tegemoet te kunnen komen aan de echte noden van de mensen. Men moet die systemen goed evalueren, rekening houdend met de onderliggende noden.

In de toelichting staat ook 'inzetten op subsidiariteit', wat voor Freya Saeys een goed basisprincipe is, maar niet altijd de beste beleidsoptie. Kinderen blijven soms te lang in het eigen gezin terwijl hun eigen veiligheid – fysiek en psychisch – te zeer onder druk staat. Er zijn instrumenten om dit beter in te schatten, maar het blijft een belangrijk werkpunt.

De Huizen van het Kind worden vaak genoemd als oplossing voor alles. Hetzelfde lijkt te gebeuren met 1G1P in de jeugdhulp. Deze initiatieven moeten goed worden geëvalueerd, niet alleen in de steden, maar ook op het platteland.

Voor Freya Saeys komt het tekort aan personeel in de welzijnssector te weinig aan bod. De maatregelen van VIA 6 zijn belangrijk om de jobs in de zorgsector aantrekkelijker te maken en de werkdruk te verlagen, maar volstaan niet. Het tekort aan verpleegkundigen in het algemeen is al langer een pijnpunt. Via de zorgambassadeur wordt ingezet op meer instroom van jongeren en op zijinstromers.

Het valt Freya Saeys op dat Vlaanderen weinig initiatief neemt om de 20.000 mensen die een diploma Verpleegkunde hebben, maar niet werken in zorg of welzijn, te stimuleren om opnieuw naar de zorg te gaan. Er wordt volgens haar ook te weinig gesproken over de flexibilisering van het inzetten van personeel in zorginstellingen. Waarom wordt het systeem van subsidiëring van woonzorgcentra niet geflexibiliseerd zodat bijvoorbeeld zelfstandig verpleegkundigen kunnen worden ingezet op piekmomenten?

De woonzorgcentra zijn al langer vragende partij om mensen zonder medisch diploma op de werkvloer op te leiden zodat ze bepaalde taken van zorgkundigen en verpleegkundigen kunnen overnemen. Ook de kinderopvang vraagt dit. Ze pleit ervoor om dit dringend te bekijken.

De beleids- en begrotingstoelichting spreekt ook over het sociaal ondernemerschap, kleine private initiatieven en een aangepast infrastructuur- en investeringskader voor kleinschalige initiatieven. Deze hebben standgehouden in de pandemie, ondanks hun beperkte middelen en ondanks hun kleinschaligheid. Men moet nu het kader scheppen waarbinnen ze kunnen bestaan en een kwaliteitsvol leven aan hun cliënten kunnen aanbieden.

Freya Saeys apprecieert ook dat er hergebruik van hulpmiddelen komt, evenals een regeling voor gedeeld gebruik. Ze verwijst naar het voorstel van resolutie over aanbevelingen voor het beleid inzake hulpmiddelen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 997/1).

3. Uiteenzetting door Tine van der Vloet

Tine van der Vloet merkt op dat het virus ook in 2021 hardnekkig weerstand blijft bieden. 2021 is het jaar waarin men is beginnen te vaccineren. Ondertussen is 85 procent van de Vlaamse bevolking gevaccineerd, 91 procent van de +18-jarigen en 96 procent van de 65-plussers.

Minister Wouter Beke heeft vijf pijlers genoemd die zijn beleid stutten. De eerste pijler is kwaliteit, sociaal ondernemerschap en toezicht. De tweede is toegankelijkheid, uitbreiding en reorganisatie. De derde is digitalisering en innovatie. De vierde gaat over horizontale engagementen. De vijfde is armoedebestrijding. Die principes vloeien voort uit het regeerakkoord. Voor de N-VA is het niet alleen belangrijk dat de budgetten in stijgende lijn gaan, maar ook dat ze efficiënt en effectief worden ingezet om dit waar te maken.

In de begroting 2022 worden stevige bijstellingen gemaakt, waarbij het beleidsdomein tot een budget van 13,6 miljard euro komt. Een groot aandeel daarvan gaat naar de jonge bevolking en kwetsbare mensen met een ondersteuningsnood.

Het VIA 6-akkoord doet daar ook nog eens middelen bij. Voor personen met een handicap komt er 60 miljoen euro bij. De N-VA wil persoonsvolgende kredieten zo snel mogelijk brengen bij diegene die zorg nodig heeft.

Via Vlaamse Veerkracht zet het beleidsdomein een boost op de digitale transformatie. De N-VA hoopt ook op een betere automatische koppeling van databanken waardoor mensen hun rechten optimaal kunnen benutten of zelfs automatisch kunnen krijgen. Het moet de zorgverlener, maar ook de zorggebruiker in staat stellen om minder energie te verliezen aan administratie. Het evenwicht tussen beleidsdata verzamelen en dat op een efficiënte manier doen, blijft een topprioriteit.

Tijdens de Septemberverklaring is er al gedebatteerd over de 100 miljoen euro die moet worden bespaard in het beleidsdomein (*Hand. VI.Parl. 2021-22, nr. 1 en 2*). Er is gekozen voor een weg die het minste pijn doet. Ondanks de besparingen, zullen er bijstellingen gebeuren die extra impulsen geven aan ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg en het VAPH.

De Vlaamse Regering heeft middelen vrijgemaakt om de sector door de pandemie te loodsen. Het Rekenhof is zeer duidelijk: 743,6 miljoen euro was gebudgetteerd aan coronagerelateerde uitgaven. Bovendien heeft de regering een sterk VIA 6 afgesloten met de sociale partners. Naast de VIA 6-akkoorden, kijkt de N-VA ook uit naar de uitrol van alle deelakkoorden.

Het onderscheid tussen een zwaar zorgbehoevende oudere in een gewone woon-gelegenheid en in een woongelegenheid met bijkomende erkenning, zal worden opgeheven. Dat is historisch. De sector was hiervoor al lang vragende partij.

In de begrotings- en beleidstoelichting staat veel over samenwerking, tussenschotten afbreken of over de muur kijken. Dat is net de kern van het regeerakkoord: durven te veranderen en zaken die niet werken, durven in vraag te stellen. Het is belangrijk om de cliënt centraal te stellen en een budget te geven waarmee hij zelf keuzes kan maken en daarbij te blijven luisteren naar de sector.

Als de coronacrisis één ding duidelijk heeft gemaakt, is het dat beleid maken zonder draagkracht, onmogelijk is. Voor de N-VA geeft deze beleids- en begrotings-toelichting alvast de nodige impulsen om postcorona eindelijk werk te maken van de uitvoering van het regeerakkoord.

4. Uiteenzetting door Lise Vandecasteele

Lise Vandecasteele vindt het verbazend hoe wordt gesproken over beleid dat de sector goed door de crisis loodst, serieus investeert en mensen hun budget geeft om hun zorg te organiseren. Ze herkent dit niet, want in de wereld waarin zij leeft, staat de zorg in brand en zijn er onvoldoende inspanningen geleverd om van een structurele aanpak te kunnen spreken.

De coronacrisis heeft heel wat pijnpunten blootgelegd, maar die pijnpunten waren voordien ook al aanwezig. Er is al jaren onderfinanciering van de zorg, personeels-tekort en weinig waardering. Na protest is er een VIA 6-akkoord afgesloten, wat een grotere investering is dan de afgelopen jaren, maar dat slechts een start is en geen eindpunt.

Deze begroting voorziet opnieuw niet in de nodige investeringen voor de woonzorgcentra. Volgens haar is er bij de minister te weinig besef dat er nog steeds een crisis heerst. Door VIA 6 komen er tweeduizend extra personeelsleden, maar die zijn er nog niet. Personeelsleden vallen uit, de lonen zijn veel te laag en de werkdruk is hoog. Ook in de begroting moeten middelen voor 2022 worden vrijgemaakt.

Lise Vandecasteele betreurt het ten eerste dat de meerderheidspartijen de publieke zorg in de uitverkoop willen zetten. In de publieke zorg is er bijvoorbeeld meer personeel per bewoner en heeft het personeel meer verlof, maar de Vlaamse Regering heeft de intentie om deze zorg te privatiseren. Ze hoopt dat CD&V hier niet meer achterstaat.

De minister belooft in zijn toelichting om de woonzorgcentra te transformeren tot woonzorgbuurten of kleinschalig wonen voor ouderen in een zorgzame buurt. Hoe gaat de minister dit realiseren? Kan de minister garanderen dat er aan het eind van de legislatuur woonzorgbuurten zijn met voldoende personeel dat voldoende gewaardeerd wordt, waar kwalitatieve zorg voor ouderen gegarandeerd is en waar er meer aandacht is voor het sociale en culturele leven van de bewoners?

De N-VA zegt dat men ervoor gezorgd heeft dat mensen zelf met een budget kunnen beslissen over de zorg die ze nodig hebben. Maar er zijn heel veel mensen die recht hebben op een budget maar het niet krijgen, zegt Lise Vandecasteele. Deze legislatuur is er 1,6 miljard euro voor gehandicaptenzorg, maar de realiteit toont iets anders. Heel veel mensen blijven in de kou staan en kunnen niet de hulp inkopen die ze nodig hebben. De minister zegt dat hij in de begroting oplossingen heeft gezocht voor de 15.000 mensen uit prioriteitengroep 2 en 3, maar wanneer komen die oplossingen er? Volgens Lise Vandecasteele is er een evidente oplossing: het nodige budget moet worden vrijgemaakt. De mensen hebben er recht op. Rechtstreeks toegankelijke hulp kan die nood niet opvangen, want die kampt ook met wachtlijsten.

Het budget voor personen met een beperking bedraagt 2 miljard euro in 2022. Het VAPH zegt dat er in 2019 nood was aan 3,35 miljard euro per jaar. Hoe gaat de minister die kloof dichten?

Ondanks het protest wordt er nog steeds 14 miljoen euro bespaard op organisatiegebonden kosten voor personen met een beperking die met een voucher werken.

Ook het Kinderrechtencommissariaat trekt aan de alarmbel. In de jeugdzorg is er steeds meer vraag naar hulp, maar de hulp kan niet volgen. Volgens een bevraging zou de helft van de jongeren hulp zoeken waarvan één op de zeven bij een psychiater. Dit is zeer frustrerend voor hulpverleners want er zijn kinderen met ernstige problematieken. De Vlaamse Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie berekende dat er 23.749 kinderen en jongeren op hulp wachten. Het Kinderrechtencommissariaat kreeg in 2021 een kwart meer klachten en meldingen dan de voorgaande jaren. Ook het agentschap Opgroeien trekt aan de alarmbel: 6113 kinderen en jongeren staan op een wachtlijst voor residentiële hulp. Er is een groot probleem. Er zijn veel investeringen nodig, maar dat zijn investeringen die in de toekomst zullen renderen.

Vanaf september 2022 wordt ook op het groeipakket bespaard. Nochtans is het een van de belangrijke maatregelen om kinderarmoede aan te pakken. In 2019 werd al 107 miljoen euro bespaard. Een op de zeven kinderen groeit op in armoede. Voor hen is dit heel pijnlijk.

Uit de begroting blijkt ook niet dat men luistert naar de woede van de kinderopvangsector. VIA 6 bepaalt dat er, voor heel Vlaanderen, 272 vte in een werknemersstatuut extra komen en 264 coaches. Dit zal de norm van één verzorger per acht kinderen niet verbeteren. Waar blijft het marshallplan voor de kinderopvang?

De minister zal ongetwijfeld spreken over de talloze investeringen en goochelen met cijfers, maar departement en agentschappen moeten wel honderdduizenden euro's besparen. Het personeelstekort in veel van die agentschappen is nu al veel te groot.

Lise Vandecasteele zegt dat de zorgsector onder het beleid van minister Wouter Beke niet bloeit, maar bloedt. Ze hoopt dat de minister de coronacrisis zal aangrijpen om meer budget voor de zorg vrij te maken.

5. Uiteenzetting door Jeremie Vaneekhout

Jeremie Vaneekhout stelt vast dat de wereld op een paar weken tijd snel kan veranderen. Ook de beleidstoelichting heeft onderschat in welke context men die moet bespreken.

De legislatuur is halfweg, het moment om een eerste balans van deze Vlaamse Regering op te maken. De legislatuur is natuurlijk anders verlopen dan men had gedacht en de crisis heeft duidelijk gemaakt dat de beleidsdomeinen van minister Wouter Beke zeer belangrijk zijn. Er is niet alleen de grootste gezondheids crisis in decennia, maar ook de grootste welzijns crisis in decennia.

Jeremie Vaneekhout vreest dat wat voorligt, geen antwoord biedt op wat de Vlaming voor zorg, welzijn en gezondheid nodig heeft. Er is geen voeling met wat er echt leeft. De begrotingsbespreking biedt de mogelijkheid om te onderzoeken wat de noden op het terrein zijn. Jeremie Vaneekhout twijfelt niet aan de goede intenties, maar er wordt niet genoeg vooruit en structureel nagedacht.

Het crisisbeleid faalt. Alle eerstelijnsactoren zeggen dat het niet meer lukt en dat ze het niet meer volhouden. Er zijn geen nieuwe plannen of ideeën om hierop een antwoord te formuleren.

Het test- en tracingbeleid faalt. De capaciteit is te laag, mensen moeten dagen wachten op een code of een resultaat. Huisartsen verdrinken in het aantal aanvragen. De minister moet het test- en tracingbeleid fundamenteel herdenken.

In september 2021 is beslist om de vaccinatiecentra in oktober te sluiten en op het moment van de begrotingsbespreking moeten ze opnieuw openen.

Het is niet het Vlaamse gezondheidszorgbeleid dat ervoor heeft gezorgd dat de opnamecijfers in Vlaanderen beter zijn dan in eerdere golven. Het is de verantwoordelijkheid van de Vlaming zelf die zich heeft laten vaccineren en van alle mensen die hieraan hebben meegewerkt.

Woonzorgcentra moeten opnieuw de deuren sluiten. Er is de voorbije maanden niets aan de ventilatie gedaan. Het CST is er ingevoerd, maar kan niet worden gecontroleerd door personeelstekort.

Het is tijd voor een echte aanpak van corona. Er moeten een aantal zaken worden herdacht, men kan niet verdergaan op de paden die gekozen zijn in april 2020 en die nu niet blijken te voldoen.

Minister Wouter Beke heeft terecht de ambitie om in 2022 niet enkel met corona bezig te zijn, maar ook met een aantal structurele uitdagingen. De Vlaming staat heel zijn leven op een wachtlijst: kinderopvang, ouderenzorg en alles wat daartussen ligt. Er staan veel dure woorden in de begrotingstoelichting: paradigmashift, netwerken of blended care. Er wordt enorm veel geïnvesteerd in overleg, maar de structurele investeringen zijn niet van die orde om een antwoord te geven. De ademruimte bij medewerkers is weg en de sector heeft hier al decennia voor gewaarschuwd. Minister Wouter Beke was geen minister van Welzijn in eerder legislaturen, maar hetzelfde beleid heeft de voorbije tien jaar die keuzes gemaakt. Er wordt niet fundamenteel doorgedacht.

Er is personeelstekort in de zorgsector en dat wordt niet verholpen met een minimale loonsverhoging. Hiervoor is een structurele herwaardering van het statuut van het zorgpersoneel nodig.

Er is voor de woonzorgcentra nog altijd geen structurele oefening gemaakt over hoe men de ouderenzorg in de toekomst wil organiseren. Behalve privatisering en enkele proefprojecten, wordt er geen spoor uitgezet.

Minister Wouter Beke kondigt een eenzaamheidsplan aan, wat een herverpakking blijkt te zijn van een aantal maatregelen en een aantal nieuwe sporen, zonder echte financiering.

Het is een pijnlijke vaststelling dat men kinderen en jongeren met problemen – in een cruciale fase in hun leven – in de steek laat, voor zowel jeugdhulp, verslavingszorg als mentaal welzijn. Er dreigt een verloren generatie op te groeien en de prijs later zal groter zijn dan wat men nu moet investeren. Welke verantwoordelijkheid wil men opnemen?

Het mentale welzijn van de eerstelijnszorgers heeft nog nooit zo onder druk gestaan. Er moet ook structureel worden geïnvesteerd in preventie. Als minister Wouter Beke dit na deze crisis niet doet, is hij doof voor wat experts en de samenleving aangeven. Hij blijft dan een soort boekhouder die aan goed beheer probeert te doen – wat in deze crisis ook niet helemaal lukt – maar hij zet geen lijnen uit over hoe de zorg er in de toekomst moet uitzien. Er zijn enkel wat projecten, het verschuiven van een aantal budgetten en stappen in de marge, maar geen structurele oefening.

VIA 6 is een goede zaak, maar het is maar een begin. De meerderheid vindt dat er ongeziene investeringen gebeuren, maar die investeringen gebeuren nu omdat ze in het verleden te weinig zijn gebeurd. Het gaat over geld, maar ook over intenties. Bijvoorbeeld: hoe sterk is de administratie om een antwoord te formuleren? De agentschappen moeten mensen laten afvloeien door besparingen. Ook gegevensverzameling schiet schromelijk tekort.

Voor Groen ontbreekt de visie totaal over hoe de zorg er in de toekomst moet uitzien. Het is net dat wat Vlaanderen op dit moment nodig heeft. Naast het ontbreken van een visie, worden er ook nog extra drempels opgeworpen. Het gaat bijvoorbeeld over de aanpassing in de Vlaamse sociale bescherming. Er is ook al gewezen op de gigantische wachtlijst voor de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap. De aanpassingen in het groeipakket zijn een duidelijke politieke keuze. Er is de piste voor de privatisering van de zorg. Het zijn politieke keuzes met een duidelijk gevolg.

Er is een steeds groter wordende groep van mensen in armoede en mensen die niet meer meekunnen. Het beleid faalt om hier een antwoord op te geven.

Minister Wouter Beke moet geen tovenaars zijn, maar wel de richting inslaan van een ander gezondheids- en welzijnsbeleid. Een beleid dat echte antwoorden formuleert op de lange termijn. Voor Groen is wat voorligt, geen antwoord op de structurele uitdagingen die er voor Vlaanderen zijn.

6. Uiteenzetting door Freya Van den Bossche

Freya Van den Bossche kondigt aan dat Vooruit de noden, die heel groot zijn, telkens per hoofdstuk zal toelichten. De essentie van een begroting is vooruit kijken. Het moment waarop deze begroting is opgemaakt, was alweer een ander moment dan het moment waarop deze wordt besproken. De vierde golf is bezig en het betekent dat minister Wouter Beke sneller zal moeten schakelen om het virus bij te benen. Op welke manier kan de minister dit technisch doen met een begroting die een tijd op voorhand werd gemaakt? Is er een afspraak met de Vlaamse Regering dat uitgaven die noodzakelijk zijn voor de voor volksgezondheid, kunnen worden gedekt? Of moeten er verschuivingen met begrotingswijzigingen gebeuren?

7. Antwoord van minister Wouter Beke

Minister *Wouter Beke* zegt dat de begrotingsopmaak voor 2022 een dubbele opdracht was: enerzijds zorgen dat de uitgaven die afgesproken waren in het meerjarenplan, in de vroegere oefeningen van de beleids- en beheerscyclus en in het regeerakkoord, gehandhaafd kunnen blijven en anderzijds de bijkomende uitgaven die beslist zijn in 2021 – onder meer het sociaal akkoord – financieerbaar maken.

Tussen 2019 en 2022 stijgen de uitgaven voor zorg en welzijn met ruim 1,5 miljard euro, van 12,6 miljard euro naar 14,1 miljard euro. In 2023 en 2024 komt hier nog eens 760 miljoen euro bij. De loonsindexeringen zijn hierin niet meegerekend. Het gaat over 365 miljoen euro uitbreidingsbeleid en de andere afgesproken groeipaden van 385 miljoen euro.

Tijdens de bespreking van de begroting voor 2021 was de Vlaamse Regering nog aan het onderhandelen over de sociale akkoorden, maar had ze wel al een enveloppe vastgelegd (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 15/5-J). Minister Wouter Beke stelt vast dat diegenen die nu kritiek hebben op deze begroting, toen vroegen hoe hij kon verzekeren dat de enveloppe van 500 miljoen euro niet moest worden terugbetaald met het uitbreidingsbeleid. Het is niet gebeurd: 577 miljoen euro gaat naar het sociaal akkoord, waarvan 412 miljoen euro naar koopkrachtverhoging en 165 miljoen euro voor 14.000 extra mensen in zorg en welzijn. Het zal niet makkelijk zijn om ze aan te werven op de arbeidsmarkt.

Aan VIA 6 zijn VIA 1 tot en met VIA 5 voorafgegaan. Telkens zijn er investeringen geweest in zorg en welzijn, telkens waren het sociale akkoorden. VIA 6 is een sociaal akkoord van 577 miljoen euro dat zijn gelijke niet heeft gehad. Men kan misschien zeggen dat het onvoldoende is, maar men kan niet zeggen dat de zorg schromelijk verwaarloosd is geweest. In Vlaanderen zijn er de voorbije tien jaar meer mensen bijgekomen dan in de andere deelstaten. In Vlaanderen werkt 16 procent in zorg en welzijn, in Brussel en Wallonië is dat 14 procent.

Minister Wouter Beke is niet doof voor de problemen in de verschillende sectoren. In het sociaal overleg zijn afspraken gemaakt over hoe men de tekorten in de zorg wil aanpakken, door samen solidair te zoeken naar oplossingen.

Lise Vandecasteele zegt dat de zorgsector bloedt en dat de wachtlijsten zijn gestegen. Minister Wouter Beke antwoordt daarop dat deze Vlaamse Regering een nooit

geziene historische inspanning doet in VIA 6 door de omschakeling van rob in rvt. Bovendien is er voor het eerst in de geschiedenis een oplossing voor alle dringende vragen in de persoonsvolgende budgetten, een heel reëel perspectief voor de vragen van prioriteitengroep 1. Er is begonnen met de automatische toekenning en met spoedprocedures voor mensen die snel achteruitgaan. Sinds het begin van deze legislatuur is het krediet van Welzijn en Zorg met 1 miljard euro gestegen.

Het Zorginvesteringsplan gaat over 1,6 miljard euro. 120 miljoen euro gaat naar de kinderopvang, een stijging met 17 procent ten opzichte van 2019.

Er is inderdaad een ingreep gebeurd in het groeipakket, maar het stijgt in 2022 nog altijd met 74 miljoen euro. In 2023 en 2024 zal het stijgen met telkens 58 miljoen euro. In totaal een groei van 190 miljoen euro. Het groeipakket stijgt van 3,8 miljard euro naar 4,3 miljard euro in 2024.

Digitalisering is een belangrijk en omvangrijk verhaal. Er is 55 miljoen euro vrijgemaakt voor het digitaal zorg- en ondersteuningsplan, de Vlaamse sociale bescherming, onlinehulp en het groeipakket. Er is ook 15 miljoen euro opgenomen voor de digitalisering bij de voorzieningen. Ook in de gewone kredieten worden er middelen vrijgemaakt.

Jeremie Vaneekhout zegt dat het crisisbeleid faalt. Minister Wouter Beke vindt het een goedkope uitspraak. Eerder zei Jeremie Vaneekhout dat men met de derde prik moest wachten tot er wetenschappelijke evidentie was. De Hoge Gezondheidsraad heeft nog altijd geen beslissing genomen over AstraZeneca, maar minister Wouter Beke anticipeert en heeft de vaccinatiecentra gezegd om AstraZeneca in te plannen.

Minister Wouter Beke is het eens met Jeremie Vaneekhout dat men eens fundamenteel moet nadenken over het testen en traceren. Coronalert en het CST kunnen nog steeds niet met elkaar worden verbonden door de privacywetgeving. Als het wel zou kunnen, zou het de eerste lijn veel werk besparen. Minister Wouter Beke zou het debat over privacy graag in het Vlaams Parlement voeren, maar hij voelt dat er niet veel animo voor is.

Op het moment van de afronding van de begrotingsbesprekingen was er een globaal budget afgesproken voor de uitgaven in het preventieve gezondheidsbeleid naar aanleiding van corona. Het is een gelijkaardige methodiek als in de coronaprovisie van 2020 en 2021, behalve dat de uitgaven gereserveerd zijn voor dit beleidsdomein. De coronaprovisie van 2020 en 2021 is verschillende keren bijgesteld. Op het moment van de begrotingsopmaak voor 2022 is er een provisie van 40 miljoen euro uitgetrokken die kan worden aangepast wanneer het nodig is.

III. Bespreking per beleidsveld

1. Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen

Lorin Parys wijst erop dat het transversale karakter van armoedebestrijding inhoudt dat elke minister binnen zijn bevoegdheden een bepaalde rol opneemt. Moet deze redenering doorgetrokken worden naar alle beleidsniveaus? In hoeverre stemt de minister het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024 af met de federale overheid die een aantal hefboomen in handen heeft om armoede aan te pakken? Doet de minister suggesties om ervoor te zorgen dat ook zij de handschoen opnemen en dat dit op een gecoördineerde manier gebeurt?

Inzake het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan wordt er gerefereerd aan Signs of Safety, dat als een proefproject wordt omschreven, terwijl dit in de jeugdhulp al wijdverspreid is. Heeft de minister al conclusies over het gebruik van Signs of Safety en de uitrol van die methodiek?

Inzake hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden is het de bedoeling om gezondheidszorg voor geïnterneerden toegankelijk te maken. Werkt de Vlaamse Regering mee aan de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg? Hoe verloopt de samenwerking met het federale niveau? Welke concrete doelstellingen wil de minister voor de geestelijke gezondheidszorg en het algemeen welzijnswerk nastreven? Plant de minister acties om ervoor te zorgen dat de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden afgestemd wordt op het feit dat de bevolking steeds ouder wordt?

Er zijn veel berichten over seksueel grensoverschrijdend gedrag, in het bijzonder in het uitgaansleven, en veel lokale besturen schakelen een tandje hoger in hun strijd daartegen. Zal de minister, gelet op de hogere prevalentie en verhoogde aandacht voor het fenomeen, zelf acties ondernemen op het vlak van preventie om ervoor te zorgen dat elk niveau versterkt wordt?

Inzake de uitvoering van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie wordt er actief deelgenomen aan het Vlaams Platform Radicalisering. Hoe evalueert de minister de opheffing van het individueel beroepsgeheim binnen de LIVC? Zijn de ervaringen positief of negatief? Welke signalen ontvangt hij daarover vanop het terrein, aangezien het thema van beroepsgeheim gevoelig ligt?

Voorziet de minister inzake het Energie- en Klimaatplan nog in extra middelen voor energiescans die voorzieningen kunnen uitvoeren?

De minister wil investeren in de kwaliteit van zorg en dienstverlening met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar de Zorginspectie toezicht op houdt. In dat kader wordt er verwezen naar de blauwdruk voor de Zorginspectie 3.0. Zal in het beleidsdomein Welzijn de cultuuromslag gemaakt worden om niet langer procesmatig te inspecteren, maar op uitkomsten te evalueren? Dit betekent dat een hele omslag op het vlak van kwaliteitsindicatoren in gang moet worden gezet, maar ook dat de Zorginspectie 3.0 een totaal andere inspectie moet voeren. Lorin Parys kan uit de blauwdruk Zorginspectie 3.0 moeilijk opmaken of dit al dan niet het geval is. Is die beweging ingezet? Staat de minister daarachter? Op welke domeinen zal de minister de Zorginspectie prioritair inzetten en met welke strategie?

Inzake toegankelijkheid van zorg en ondersteuning streeft de minister naar een benadering die beleidsdomeinbreed en -overstijgend is en waarin expertise gebundeld wordt. Hoe zal de minister dat concreet realiseren?

Op het vlak van innovatie heeft de spreker een vraag over de gegevensdeling tussen zorgverleners onderling, en tussen zorggebruikers en cliënten. De minister wil inzetten op innovatie en digitalisering, maar er worden veel verschillende platformen gebruikt om data te verzamelen. Moet er nu al niet begonnen worden met het ontwikkelen van één platform en het opstellen van een leidraad daarvoor, zodat er over enkele jaren één dataomgeving is die voor het beleidsdomein Welzijn relevant is?

Heeft de minister al een evaluatie gemaakt van blended care, in het bijzonder de nieuwe onlinehulpverlening naar aanleiding van de lockdown? Wanneer is die wenselijk en effectief?

Op het vlak van innovatie had Lorin Parys aandacht verwacht voor sociale-impactobligaties. Wat zijn de eerste resultaten van de lopende SIO met het Oranjehuis en de KU Leuven? Staan er andere sociale-impactobligaties op de agenda?

Zal de minister de eerstelijnszones versterken? Hoe ziet die versterking eruit?

Schuldhelpverlening werkt niet alleen preventief maar ook curatief, maar die bevoegdheden zijn versnipperd en het gros zit op federaal niveau. Spreekt de minister met zijn federale collega om de schuldhelpverlening op dezelfde leest te schoeien en ervoor te zorgen dat die effectiever wordt?

Wat is de minister van plan met de reserves van de zorgvoorzieningen? Haakt de minister in op de voorstellen die de N-VA daaromtrent heeft gedaan of is hij iets anders van plan?

De minister wil een crisisgovernanceplan opstellen. De N-VA heeft een conceptnota voor nieuwe regelgeving over hoe Vlaanderen zich tegen een volgende pandemie kan wapenen (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 924/1) en een van de voorstellen daarin is om Vlaanderen crisisbevoegdheid te geven. Staat de minister achter dat idee?

Inzake armoedebestrijding is er 100.000 euro uitgetrokken voor de ontwikkeling van een nominale armoede-indicator, zoals ook in het regeerakkoord is ingeschreven. Hoe ver staat de minister daarmee?

Freya Van den Bossche vraagt wanneer minister Wouter Beke klaar zal zijn met het nieuwe Kwaliteitsdecreet. Het zou er immers moeten zijn voor de invulling van de persoonsvolgende financiering in de ouderenzorg. Hoeveel extra middelen zijn er beschikbaar voor de Zorginspectie? Op welke andere manieren denkt de minister de Zorginspectie te versterken?

De minister heeft de ambitie om van Vlaanderen een blue zone te maken, een plek waar mensen langer en gezonder leven. Hij maakt daarbij linken met het klimaatgezondheidsplan, de Green Deal en groene zorg. Gaat de minister in overleg met Vlaams minister Zuhair Demir omtrent de intentie tot besparing op de milieuinspectie en afvalverwerking?

Immanuel De Reuse vraagt inzake de penitentiaire gezondheidszorg of minister Wouter Beke een stand van zaken kan geven van de bevoegdheidsherverdeling in de Vlaamse Regering. Welke rol speelt de minister in de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg? Wat zijn de knelpunten? Welke actieplannen zal de minister ontfouwen?

De spreker onderschrijft de vragen over het crisisgovernanceplan en de blue zone.

Inzake de eerstelijnszones is de timing het najaar van 2022, maar in deze crisis is de werking ervan van groot belang gebleken. De spreker vindt het dan ook van belang om de planning te vervroegen naar het voorjaar van 2022 zodat ze veel sneller op volle kracht kunnen werken.

Inzake innovatie en digitalisering worden er vier doelstellingen geformuleerd. Daarnaast is er ook initiatiefrecht voor voorzieningen en hulpverleners mogelijk. *Freya Saeys* vraagt in welke mate voorzieningen financiële incentives kunnen krijgen als ze innoveren en digitaliseren, en daardoor ofwel hun dienstverlening kwalitatief verbeteren, ofwel in staat zijn meer mensen te begeleiden.

Celia Groothedde wijst erop dat Vlaams minister Zuhair Demir de preventie van seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag volledig naar minister

Wouter Beke doorschuift. Het is vaak zo dat een pleger geen pleger wil zijn en dat heel wat seksueel geweld voorkomen kan worden als het beleid genoeg acties onderneemt. Welke acties zal de minister op dat vlak ondernemen? Op welke manier wordt er aan voorlichting gedaan op hogescholen en universiteiten? Gaat de minister in overleg met Vlaams minister Ben Weyts over seksuele voorlichting op school?

Op het vlak van het geïntegreerd gezins- en jeugdbeleid legt de minister grote nadruk op de eerste duizend dagen en zal er gezorgd worden voor een gepersonaliseerd zorgplan. Komt dit tegemoet aan de vraag van het KCE en spelers in het prenataal zorglandschap om duidelijker te maken waar mensen zorg kunnen vinden? Vooral mensen die het moeilijk hebben, moeten een beter bereik tot deze zorg hebben want zij worden wat verwaarloosd door de overheid. Op welke manier zal er aan medische opvolging gedaan worden? Kan de minister ingaan op de screeningslijst tijdens de zwangerschap? Gaat het om informatie, begeleiding of eerder controle?

Er is vanuit het middenveld grote vraag naar evidencebased therapie voor mensen die in het verleden seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben gepleegd, maar daar is weinig over terug te vinden in de beleids- en begrotingstoelichting. Kan de minister ingaan op concrete acties?

Minister *Wouter Beke* verduidelijkt dat er over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024 afstemming is met zijn federale collega. Het plan is publiek beschikbaar en is ook aangehaald in de overlegmomenten met federaal minister *Karine Lalieux*. Ze heeft in juli 2021 haar armoedebestrijdingsplan op de Federale Regering gebracht. Vlaanderen staat open voor dialoog over het thema. De minister denkt dat er nog overleg gepland is met de verschillende entiteiten, maar er is geen interfederaal actieplan.

Inzake de schuldhulpverlening zijn enkele bevoegdheden die preventief kunnen werken federaal, zoals wetgeving op consumentenkredieten of invorderingen. Het curatieve aspect is federaal beperkt tot de collectieve schuldenregeling. Vlaanderen is bevoegd voor andere vormen van schuldhulp via de OCMW's, CAW's of andere samenwerkingsverbanden. De collectieve schuldhulpverlening is meestal in handen van advocaten als schuldbemiddelaars en soms gebeurt dit in combinatie met budgetbegeleiding bij OCMW's en CAW's. Er is geen specifiek overleg over curatieve schuldhulp, maar als federaal minister *Vincent Van Quickenborne* werk maakt van een collectieve schuldenregeling, is Vlaanderen zeker vragende partij om daarbij betrokken te worden.

Inzake penitentiaire gezondheidszorg is er een werkgroep opgestart met alle bevoegde overheden om te komen tot een plan van aanpak. Het federale niveau neemt daarin het voortouw. Er zal vanuit die werkgroep op korte termijn een terugkoppeling komen met de IMC Volksgezondheid.

Op 26 oktober 2020 heeft Vlaams minister *Zuhal Demir* in het Vlaams Parlement het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld 2020-2024 ingediend, waarin alle acties van de verschillende ministers staan (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 514/1).

Wat preventie van plegers van seksueel geweld betreft, verwijst de minister naar de investeringen in 1712, Stop it Now, de hulpverlening en andere. Hij verwijst ook naar enkele acties uit de beheersovereenkomst met Sensoa.

Voor de energiescans komt er extra budget vrij door de herverdeling van het Klimaatfonds, maar dat moet nog door de Vlaamse Regering worden toegewezen. De minister gaat ervan uit dat die middelen ingezet kunnen worden en dat dit meer zal zijn dan tot nu toe is gebeurd.

Op de vraag om te komen tot één dataplatform, antwoordt de minister dat het de bedoeling is om ervoor te zorgen dat verschillende dataplatformen met elkaar communiceren en connecteren. De minister weet niet of het zo erg is dat er verschillende dataplatformen zijn, want daardoor is er competitie. Gebruikers kunnen zo het platform kiezen dat het best werkbaar is. Op die manier houden ze elkaar scherp. Iets anders is de vraag of daarin niet gerationaliseerd kan worden.

Met de Zorgatlas wordt geprobeerd om de link te leggen tussen alle gegevens. De bedoeling van Vlaamse Veerkracht is om alle gegevens uit te wisselen.

De zorgraden hebben in het kader van corona bijkomende taken opgenomen. Daarnaast lopen in bepaalde regio's projecten ter versterking van de welzijnsactoren in de zorgraad met als doel de taken te continueren. Er loopt een evaluatie van de verschillende opdrachten van de zorgraden en in functie daarvan zal er worden gekeken naar bijkomende middelen.

De sociale-impactobligaties zijn in het eenzaamheidsplan opgenomen om te onderzoeken of ze zinvol zijn en om ze eventueel breder uit te rollen.

Er is een horizontale werkgroep vanuit het Departement Financiën en Begroting opgestart om het reservebeleid rond de subsidies tegen het licht te houden over de hele Vlaamse overheid. Daarnaast is het omgaan met reserves iets dat per thema en per sector moet worden opgenomen. Om reserves te activeren, moet geïnvesteerd worden. Het VIPA kent geen 100 procent subsidie toe. Bij klimaatinvesteringen bijvoorbeeld moet maar een beperkt stuk van de noodzakelijke werken gesubsidieerd worden.

Inzake de nominale armoede-indicator loopt een onderzoek en de minister hoopt de resultaten ervan midden 2022 te hebben.

De investeringen in de inspecties zijn de bevoegdheid van elke minister.

Een timing omtrent het nieuwe Kwaliteitsdecreet kan de minister nog niet geven.

De eerste duizend dagen zijn belangrijk, maar staan natuurlijk niet los op zich. Een hele oefening rond een geïntegreerd gezins- en jeugdbeleid is aan de orde en wordt voorbereid, en dit is daar een onderdeel van.

Lorin Parys wijst de minister erop dat er geen antwoord is gekomen op de vraag over de Zorginspectie 3.0, de cultuuromslag en het meer sturen op uitkomst. Ook op de vragen over de reserves en de nominale armoede-indicator is er geen antwoord gekomen.

Minister *Wouter Beke* herhaalt dat hij de resultaten omtrent de nominale armoede-indicator tegen de zomer van 2022 verwacht. Ook op de reserves heeft hij geantwoord. Het traject omtrent het Kwaliteitsdecreet is gestart. Wanneer dat precies afgerond zal zijn, kan hij niet zeggen omdat het van een aantal zaken afhangt.

Lorin Parys vraagt of de minister de strategische optie neemt om eindelijk op uitkomst te sturen en niet langer procesmatig een aantal criteria op te leggen waaraan voorzieningen en sociale ondernemers moeten voldoen en waarop de inspectie inspecteert. Hij heeft dezelfde vraag inzake de sociale-impactobligaties. Hij vraagt ook of Vlaanderen principieel de mogelijkheid moet hebben om een crisisfase af te kondigen.

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat het goed is dat Vlaanderen zich voorbereidt op het moment dat de federale fase is afgerond. Momenteel geldt die nog steeds, ook al was het aanvankelijk niet de bedoeling om daar in november 2021 nog in

te zitten, maar de situatie is wat ze is. Op een gegeven ogenblik zal de federale fase afgerond zijn en dan is een goede coördinatie op Vlaams niveau aanwezig. De Vlaamse Regering heeft de gouverneurs een eerste keer samengebracht om te bekijken hoe coördinatie met de gouverneurs zou kunnen gebeuren. Op het ogenblik dat de federale fase afgerond zal zijn, is Vlaamse coördinatie absoluut aan de orde.

Wat het nieuwe Kwaliteitsdecreet betreft, verwijst de minister naar wat in de beleids- en begrotingstoelichting staat. Er wordt gewerkt aan een nieuw Kwaliteitsdecreet en de bedoeling is om dat in 2022 af te ronden, maar de minister weet niet precies wanneer dat zal zijn. Een aantal mensen dat daarmee bezig was, is opnieuw op de coronacrisis gezet. In de beleids- en begrotingstoelichting staat dat het de bedoeling is om het proces te enten op onder meer het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Er wordt ook gebouwd aan een kader dat uitgaat van kwaliteit in zorg en welzijn vanuit het perspectief van de cliënt. Participatie van de cliënt en diens context worden centraal gezet vanuit de visie dat zij gelijkwaardige partners zijn in de zorg- en dienstverlening en dus ook actief betrokken worden in de kwaliteitsprocessen. Impact, output en outcome meten op het niveau van de cliënt, de organisatie, de overheid en de samenleving zijn cruciale uitdagingen. Er wordt geopteerd voor een procesmatige invulling die vrijheid laat aan het sociale ondernemerschap van inrichtende machten, maar die ook, in samenspraak met alle stakeholders, komt tot het definiëren van thematische kaders die doelgericht kwaliteitsrichtlijnen vastleggen. Er is daarbij oog voor het belang van het participeren van voorzieningen aan netwerken om zo een kwalitatief geïntegreerd aanbod tot stand te brengen. Dat zijn de ambities van het nieuwe Kwaliteitsdecreet. Dat betekent concreet dat er meer ingezet moet worden op resultaatgerichtheid. Er zijn wetenschappelijke adviezen die wijzen op het werken in de richting van gezondheidsdoelstellingen, welzijnsdoelstellingen, en dat zal een van de uitdagingen zijn. Er moet worden gezorgd voor indicatoren daartoe.

2. Beleidsveld Welzijn

2.1. Beleidsondersteuning

Het Vlaamse ouderenbeleidsplan zou in 2021 worden afgerond zodat het in 2022 in werking kan treden. *Lorin Parys* vraagt de minister om toe te lichten op welke grote assen geïnvesteerd wordt en welke accenten hij belangrijk vindt. De Vlaamse Ouderenraad heeft 21 aanbevelingen geformuleerd om de geestelijke gezondheid van de oudere Vlamingen te ondersteunen. Worden die mee geïntegreerd in het ouderenbeleidsplan?

Freya Van den Bossche vraagt of VASGAZ betrokken is bij het actieplan Vlaamse Veerkracht en de digitalisering van gegevens via eHealth. Hoe kijken ze zelf naar de integratie? Wordt er werkzekerheid geboden aan het personeel in het hele proces?

Bij de begroting 2020 was er ophef over de besparingen bij het steunpunt Mens en Samenleving. Wat zijn de signalen vandaag? Is het steunpunt in staat zijn opdracht daadwerkelijk uit te voeren met de middelen? Er zijn immers geen extra middelen vrijgemaakt en de besparing wordt niet teruggedraaid.

De minister maakt een speerpunt van zorgzame buurten. Organisaties, steden en gemeenten konden projecten indienen tot uiterlijk 8 november 2021. *Katrien Schryvers* vraagt wat de oproep heeft opgeleverd. De bedoeling is dat de geselecteerde projecten van start gaan op 1 maart 2022 gedurende twee jaar. Ze zullen begeleid worden en krijgen financiële middelen. Lokale besturen zijn opgeroepen om samen te werken met andere organisaties, ook over de beleidsdomeinen heen. Kan de minister zicht geven op de ingediende projecten? Hoe worden ze

beoordeeld? Is het de bedoeling om nadien op Vlaams niveau de ministers bevoegd voor andere beleidsdomeinen daarbij te betrekken, zodat ook hun beleid gericht wordt op de inrichting van zorgzame buurten?

Er is terechte aandacht voor onlinehulp want de coronacrisis heeft het belang ervan in de kijker gezet. Op regelgevend niveau is onlinehulp dankzij uitzonderlijke en tijdelijke maatregelen mogelijk gemaakt. Het is een bekommernis om de kwaliteit van het aanbod te waarborgen. Op welke manier kan ervoor gezorgd worden dat mensen in hun zoektocht in eerste instantie worden toegeleid naar onlinehulp die kwalitatief is en mee vanuit de Vlaamse overheid wordt ondersteund?

Immanuel De Reuse beaamt dat er grote nood is aan vorming en begeleiding van het werkveld van de onlinehulp en het verankeren van die hulp in het zorg- en welzijnsaanbod. Hoe belangrijk onlinehulp ook is, die moet complementair zijn aan fysieke hulp. Er wordt ingezet op een meerjarentraject, aangestuurd door een stuurgroep. Wie maakt deel uit van die stuurgroep? Over hoeveel jaren gaat het? Wat is het einddoel?

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek krijgt veel opdrachten en er wordt bekeken hoe een en ander kan worden hertekend. Welke veranderingen zijn er zeker nodig opdat dit kwaliteitscentrum zijn opdrachten kan blijven uitvoeren? Zal deze hervorming in verschillende fases of in één fase gebeuren?

Jeremie Vaneeckhout vraagt wat de beweegredenen zijn voor de inkanteling van CICOV in het Departement WVG. Is er een evaluatie gebeurd waaruit zou blijken dat dit efficiënter zou zijn?

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin speelt een belangrijke rol op het vlak van beleidsvoorbereiding en -advies. De middelen worden ingekanteld in de SERV. Is dat een voorafname op de evaluatie van de raad? Wat zijn de beweegredenen voor die inkanteling?

In de beleids- en begrotingstoelichting is te lezen dat er een internationaal beleid wordt gevoerd met oog voor meerwaarde voor Vlaanderen. *Jeremie Vaneeckhout* vindt dat er een grote meerwaarde zit in het delen van expertise op het vlak van vaccinatie met andere plaatsen in de wereld. Is de minister bezig met een traject om de Vlaamse expertise op dat vlak in te schakelen in andere landen? Neemt hij dat op met zijn federale collega's of met minister-president Jan Jambon?

Voor het eenzaamheidsplan zijn er geen extra budgetten. Hoe zal de minister de effecten van dat plan monitoren? Is er een nulmeting? Komt er een vervolgmeting? Op welke manier zal de minister de impact van het plan opvolgen en hoe zal hij het mogelijk maken dat het Vlaams Parlement dit kan opvolgen?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat de digitalisering er niet op gericht is om mensen te vervangen. Werkzekerheid is op dit moment de minste zorg omdat er veel vacatures openstaan. De bedoeling van digitalisering is om de kwaliteit van de zorg te verhogen door er enerzijds voor te zorgen dat zorgverstrekkers de meest relevante data ter beschikking hebben en anderzijds weinig tijd verliezen, want er wordt nogal wat tijd die in zorg zou kunnen worden gestopt, verloren aan het administratief verzamelen van gegevens.

Er is een nieuw meerjarenplan gemaakt voor het steunpunt Mens en Samenleving met een nieuwe financiële situatie. Dat overleg is constructief verlopen. De vernieuwde vzw neemt haar opdrachten ter harte. Dat heeft ervoor gezorgd dat er extra middelen toebedeeld kunnen worden in het kader van de uitrol van het geïntegreerd breed onthaal, waarin zij ook een deel van de begeleidingsopdrachten vervullen.

Inzake zorgzame buurten zijn er vanuit Vlaanderen 152 ontvankelijke aanvragen ingediend en een tiental vanuit Brussel. Daar zal een selectie op gebeuren. Er kunnen er een honderdtal worden gefinancierd. Daaruit kan ook inspiratie gehaald worden voor andere ministers. Er moet een link worden gelegd met andere elementen zoals kleinschalig genormaliseerd wonen, geïntegreerde zorg, een geïntegreerd gezins- en jeugdbeleid, innovatie enzovoort. Zorgzame buurten is een filosofie die in verschillende beleidsvelden terug te vinden is.

Inzake onlinehulpverlening is er een appstore die daar antwoord op biedt. Natuurlijk vervangt dit niet de fysieke hulpverlening, maar er kan een grote complementaire werking zijn.

De inkanteling van CICOV is het gevolg van de verkoop van het domein Groenedaalheyde waarvan de werking is opgenomen door CICOV. De andere taken die werden opgenomen door CICOV worden overgenomen door het Departement WVG, waardoor de budgetten moeten worden overgeheveld.

Het ouderenbeleidsplan is een transversaal plan waarbij alle beleidsdomeinen is gevraagd naar hun acties. Die bijdrage aan het beleid voor ouderen is gebaseerd op vijf speerpunten. Op dit moment worden de adviezen van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse Ouderenraad daarin verwerkt. Daarnaast vindt er ook een actualisering plaats van de acties die in het vroegere plan stonden.

VASGAZ wordt bestuurd door een raad van bestuur die is samengesteld uit 24 leden met een aantoonbare deskundigheid. Het agentschap heeft geen eigen personeel. Het personeel wordt vanuit het beleidsdomeinen WVG aangeleverd.

Eenzaamheid is een complexe problematiek. De acties uit het eenzaamheidsplan en de voortgang zullen worden opgevolgd door het Departement WVG, ook met de stakeholders. Zorgzame buurten hebben hier ook mee te maken.

De minister ontvangt vaak internationale delegaties die komen kijken hoe Vlaanderen de vaccinatiecampaagne heeft aangepakt. Op het moment van de oprichting van HERA heeft de minister gezegd dat het niet volstaat dat Europa vaccins aankoopt, maar dat het ook de opgebouwde expertise moet delen. Hij heeft de hand uitgestoken naar Europa om die expertise ter beschikking te stellen. Vlaanderen heeft heel wat ervaring met kankerscreeningonderzoeken. Bij de opbouw van de vaccinatiecampaagne is daar onder andere naar gekeken om een zo hoog mogelijke positieve ratio in vaccinaties te krijgen. Dergelijke ervaringen leren wat (niet) werkt.

2.2. Armoedebeleid

Minister Wouter Beke heeft aan het Steunpunt WVG de opdracht gegeven om tien lokale besturen, bovenlokale netwerken of eerstelijnszones methodologisch te ondersteunen bij het uitvoeren van daklozentellingen. *Maxim Veys* vraagt over welke lokale besturen, bovenlokale netwerken of eerstelijnszones het gaat. Wanneer zullen de tellingen gebeuren? De gebruikte methodologie zal ter beschikking gesteld worden van alle lokale besturen. Zal de minister in die fase ook begeleiding aanbieden aan gemeenten die een daklozentelling willen organiseren of blijft het beperkt tot die tien? Op welke manier wordt er overlegd met de Koning Boudewijnstichting om zoveel mogelijk daklozentellingen te kunnen organiseren?

De sociale voedseldistributieplatformen worden omgevormd tot voedselhubs op het niveau van de referentieregio's. Hoeveel werken er momenteel al formeel in Vlaanderen? In welke regio's komen er nieuwe distributieplatformen? In Limburg is er al een provinciaal platform. Moet dat in drie worden opgesplitst? De projectoproep is

uitgestuurd. Zijn er zeventien aanvragen ingediend? Werkt de minister samen met een koepelvereniging of spreekt hij met de zeventien initiatieven afzonderlijk? De minister wenst in 2022 samen met de Vlaamse ministers Hilde Crevits en Zuhair Demir een structureel kader voor de transitie uit te tekenen. Komen er ook middelen van hun budgetten?

Lokale besturen met een sterk uitgebouwd lokaal armoedebestrijdingsbeleid kunnen een medewerker die deskundig is in het uittekenen van een lokaal armoedebestrijdingsbeleid of in specifieke acties in uitvoering van dat beleid, ter beschikking stellen van een andere gemeente of stad. Daarvoor wordt nauw samengewerkt met de VVSG. Hoe zal het budget van 250.000 euro per jaar verdeeld worden? Is er interesse voor? Komt er een oproep naar de gemeenten? Of zal dit door werkgroepen van de VVSG worden opgenomen?

Enkele weken geleden waren er slechts vijf projecten ingediend voor lokale gezinscoaches. Zijn dat er ondertussen al meer?

Inzake de nominale armoede-indicator zal het Steunpunt WVG, verder bouwend op de inzichten en aanbevelingen uit het VISA-rapport, de haalbaarheid ervan verder onderzoeken en een voorstel uitwerken over de wijze waarop deze kan worden geconstrueerd en geïmplementeerd. Het regeerakkoord liet uitschijnen dat dit al wat concreter was. Klopt het dat de minister nog niet weet waarvoor de armoede-indicator zal dienen en welke diensten er gebruik van zullen maken? Of wil de minister dat nog openlaten voor de lokale besturen? In het regeerakkoord was er naast die nominale armoede-indicator nog sprake van een set van kwantitatieve en kwalitatieve armoede-indicatoren om zaken beter te kunnen meten. Is dat inmiddels al gebeurd of zijn die plannen afgevoerd?

Lorin Parys vraagt waarom de daklozentelling niet op Vlaams niveau kan worden uitgerold. Voor hoeveel jaar worden de subsidies aan het Netwerk tegen Armoede en De Link vzw verdergezet?

Er wordt 100.000 euro geïnvesteerd in lokale armoede-expertise-uitwisseling en er wordt daartoe een kader opgezet. Waarom wordt dat zo moeilijk gemaakt? Waarom moet daar 100.000 euro in geïnvesteerd worden? Kunnen die mensen niet gewoon samenzitten en bekijken wat (niet) heeft gewerkt? Is zo'n voorproces nodig?

Celia Groothedde vraagt eveneens waarom de daklozentelling niet op Vlaams niveau kan, want dat zou een totaalbeeld geven. Ze is blij dat de minister daarin wil investeren, maar het zou goed zijn mocht er een nulmeting gebeuren.

Welke doelstelling wordt er geformuleerd op het vlak van kinderarmoede? De minister geeft aan hoeveel projectsubsidie er wordt uitbesteed, maar er wordt geen concrete doelstelling geformuleerd.

Ze vindt het verwarrend wat er staat over een armoedecheck op alle beleidsdomeinen bij de uitrol van nieuw beleid. Kan de minister dat verduidelijken?

Heeft de minister middelen uitgetrokken voor menstruatiearmoede? Zo ja, welke?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat er nog geen selectie is gebeurd inzake de daklozentellingen. Er is in de week van 22 november 2021 nog een kick-off met geïnteresseerden. Er zijn in 2021 tellingen gebeurd onder coördinatie van de Koninklijke Boudewijnstichting. Wat er zal gebeuren na de tien tellingen, moet worden bekeken op basis van de resultaten. De tellingen gebeuren niet op Vlaams niveau omdat de organisatoren ervan gezegd hebben dat ze zelfs op provinciaal niveau

wetenschappelijk niet betrouwbaar genoeg zijn. Daarom wordt het van een andere kant bekeken.

De aanvragen voor voedseldistributieplatformen kunnen door verschillende regio's samen gebeuren. Het moeten er absoluut geen zeventien zijn want er kan worden samengewerkt. Die aanvragen zijn intussen ingediend.

Vanaf volgend jaar is er mogelijkheid tot expertise-uitwisseling op het vlak van lokale armoedebestrijding. De investeringen in 2021 zijn voor de begeleiding en ondersteuning daarvan. Het loopt via een voorproces omdat de expertise die men mogelijk nodig heeft of kan geven, erg verschillend kan zijn.

Er is geen tegenspraak op het vlak van de armoedetoets. De instrumenten kunnen door de verschillende ministers worden ingezet. Er wordt geen toets gedaan op elk nieuw beleid omdat dat niet nuttig is. Op het beleid dat verband houdt met armoede, kan het wel nuttig zijn, maar het is aan elke vakminister om dat te bepalen. De armoedetoets is ook niet de enige manier van participatie van mensen in armoede en het is belangrijk om steeds de meest gepaste manier te kiezen. Er wordt bijvoorbeeld in het verticaal overleg met het Netwerk tegen Armoede gesproken.

Er zijn geen extra middelen uitgetrokken voor menstruatiearmoede.

Maxim Veys vraagt waarom de set van kwalitatieve en kwantitatieve armoede-indicatoren uit het regeerakkoord niet zijn vermeld.

Er moeten geen zeventien afzonderlijke voedseldistributieplatformen zijn, maar het is wel de bedoeling om ze in de zeventien referentieregio's actief te hebben. Zal dat het geval zijn met de aanvragen die zijn ingediend? Zijn ze gebiedsdekkend?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat dit de bedoeling is, maar dat er in twee regio's nog geen aanvragen zijn ingediend.

2.3. Welzijnswerk

Lorin Parys vraagt of de minister al een evaluatie heeft gemaakt van het platform Help de Helpers. Hoe effectief is dat? Kan dit platform in de toekomst worden ingeschakeld om meer ondersteuning te bieden aan mensen die in de zorg werken?

Bij de vermaatschappelijking van de zorg zal de huidige regelgeving inzake het georganiseerd vrijwilligerswerk in het beleidsdomein herzien worden. *Immanuel De Reuse* vraagt wat de gedetecteerde knelpunten zijn en wat de gevolgen daarvan op het terrein zijn.

Hoe staat het inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden met de acties die de minister trekt?

Het Werk en Zorgdecreet van 25 april 2014 wordt geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. Wanneer zal de evaluatie klaar zijn? Wat zijn de resultaten van de evaluatie van de aanbodsvormen?

Inzake de overheveling van middelen vanuit de CAW's naar lokale besturen voor het onthaalbeleid is er vruchtbaar overleg met alle actoren. Er was bezorgdheid bij de CAW's dat ze op een bepaald moment niet meer de kritische massa aan middelen zouden hebben om die taak op een goede manier te doen. *Jeremie Vaneckhout* vraagt wat de timing is om dit definitief af te ronden.

In de schriftelijke antwoorden op de technische vragen schrijft de minister dat dit maar één mogelijkheid is. Welke andere mogelijkheden ziet hij om het onthaal-

beleid en de regiefunctie van lokale besturen op een goede manier te doen, en dit in samenwerking met de CAW's? Welke verbeterpunten zijn er nog?

Op welke termijn zal de evaluatie van het Werk en Zorgdecreet van 25 april 2014 gebeuren? Kan de minister nu al op een aantal aandachtspunten wijzen?

Inzake het geïntegreerd breed onthaal kondigt de minister aan dat er 31 extra projecten zullen worden uitgerold zodat dit gebiedsdekkend wordt. Zal dit tegen het einde van 2022 het geval zijn?

Er zal een duurzame samenwerking worden opgezet tussen het Vlaams Apothekers Netwerk, de CAW's en de lokale besturen, zodat ze elkaars rol kunnen versterken om psychosociale noden van burgers – en in het bijzonder familiaal geweld – snel te detecteren, bespreekbaar te stellen en om gepaste hulp aan te bieden. Kan de minister uitleggen hoe ver het met die samenwerking staat? Licht er al een concreet initiatief op tafel of moet het nog worden georganiseerd?

Minister *Wouter Beke* zegt dat Help de Helpers ingekanteld is in vrijwilligerswerk.be. De verwijzing naar dit platform werd meegegeven aan de verschillende sectoren en diensten, bijvoorbeeld ook in het geactualiseerde cascadedocument. De bedoeling is om ook op langere termijn ondersteuning met vrijwilligers waar te maken. Er zijn webinars georganiseerd met voorzieningen die met Help de Helpers werken om uitleg te geven over de verschillende mogelijkheden binnen vrijwilligerswerk.be. Alle vrijwilligers zijn ook aangeschreven om zich daar te registreren en de organisaties hebben een webinar gemaakt om aanvragen mogelijk te maken. Er is ook een afzonderlijk onderdeel ontwikkeld voor vacatures voor vrijwilligers in de zorg.

De minister kent de bezorgdheden inzake het geïntegreerd breed onthaal en daar is inderdaad constructief overleg over. De nota over de afstemming van de beleidsplanning wordt gefinaliseerd en daarna volgt politiek overleg. Als daar een akkoord over is, zullen deze aspecten ook in regelgeving worden omgezet.

Andere manieren van samenwerking zijn het geïntegreerd breed onthaal, maar ook daar is er afstemming bezig met de beleidsplanning van de CAW's. De minister hoopt dat het geïntegreerd breed onthaal in 2022 gebiedsdekkend kan worden. De middelen zijn er, maar men is afhankelijk van lokale samenwerking. Het is het aanvoelen van de minister dat de interesse groot is.

De minister wacht de evaluatie van het Werk en Zorgdecreet van 25 april 2014 af.

2.4. Vlaams intersectoraal akkoord

Lorin Parys vindt VIA 6 een goede zaak. Er zijn ongeveer vijfduizend vacatures voor verpleegkundigen in alle instellingen. Zal de minister niet eindigen met een enorme onderbenutting van het budget omdat de mensen er gewoon niet zijn? Wat zijn de prognoses?

Wat is de recentste stand van zaken in verband met de uitvoering van VIA 6? Loopt dat volgens schema of zijn er vertragingen?

Werkgevers, en zeker woonzorgcentra, hebben een voorfinanciering gedaan van de VIA 6-premie in juni 2021 met de belofte dat de Vlaamse Regering budget zou vrijmaken om terug te betalen. De terugbetaling zal echter pas in 2022 gebeuren, wat een aantal administratieve en boekhoudkundige problemen meebrengt en ook andere problemen omdat er een aantal beursgenoteerde bedrijven bij zijn die transparantie-eisen hebben. Is dat probleem ondertussen opgelost?

Verso, VIVO en het Sociaal Fonds voor de non-profit voor de private sector krijgen een aantal subsidies, maar het is moeilijk te achterhalen of het gaat om het dekken van exploitatiekosten, of er projecten mee worden gefinancierd of dat er doelstellingen zijn geformuleerd. Kan de minister daar meer duidelijkheid over geven?

Met betrekking tot VIA 6 had *Immanuel De Reuse* in het verleden vragen gesteld over de implementatie van IFIC en de gevolgen daarvan. De minister antwoordde toen dat hij afwachtte omdat de bal niet meer in zijn kamp lag (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2020-21, nr. 1143, 3384 en 4531). Is de minister bereid om zelf initiatief te nemen en ervoor te zorgen dat de problemen van de baan geraken, zodat de implementatie, vooral in welzijnsorganisaties, snel kan en de achterstand ten aanzien van ziekenhuizen wat betreft verpleegkundigen en de verloning weggewerkt kan worden?

Jeremie Vaneekhout vindt VIA 6 een goede eerste stap. Ook hij maakt zich zorgen over de uitrol ervan. Er is terecht gewezen op het belang van IFIC omdat het niet alleen gaat over meer verloning en koopkrachtverhoging, maar ook over het waarderen van mensen op de functie die ze vervullen. Het is zorgwekkend dat dit lijkt vast te lopen. De minister moet zijn rol opnemen om dit recht te trekken.

De instroom is het grote probleem voor de toekomst. Uit cijfers blijkt dat er 86 procent meer openstaande vacatures zijn dan tien jaar geleden, dat er op knelpuntfuncties 60 procent meer vacatures zijn en dat er per honderd vacatures voor zorgkundige 1,83 werkzoekenden beschikbaar zijn. Dat is zorgwekkend. Hoe wil de minister op dit vlak actiever aan de slag gaan? Wat zijn voor hem de echte sleutels om de instroom drastisch te verhogen? Hoe zal hij ervoor zorgen dat mensen die geïnteresseerd zijn in een mogelijke functie in de zorg inzien dat ze daar maatschappelijk, financieel en op het vlak van combinatie werk/gezin voor gewaardeerd worden zodat het de meest aantrekkelijke optie wordt en blijft?

Minister *Wouter Beke* beaamt dat VIA 6 in uitvoering is. De laatste besluiten zullen zo snel mogelijk aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Het gaat over een mastodont met enorme impact. Er liggen nog 23 besluiten van de Vlaamse Regering bij de Inspectie van Financiën om goedgekeurd te worden.

De aanpassingen voor de publieke sector moeten nog gevalideerd worden in het Comité C1, maar intussen wordt de betaling van de subsidies voorbereid.

Inzake de instroom stelden verschillende parlementsleden vroeger al de vraag om te zorgen voor een betere verloning, en dat wordt in VIA 6 in belangrijke mate gerealiseerd. Dat is niet voldoende, maar het is wel een belangrijke stap. De zorgambassadeur heeft recent aangegeven dat het aantal bachelor- en hbo5-studenten stijgt, ook in opleidingen Verpleegkunde. In totaal zijn er momenteel 16.000 studenten Verpleegkunde, een stijging ten aanzien van 2020 met 8 procent. Bij Toegepaste Psychologie is er een stijging met 22 procent. De attractiviteit stijgt. Ook de zijinstroom neemt toe.

Daarnaast zorgt ook het uitbreidingsbeleid voor bijkomende vacatures en bijkomende behoeften op de arbeidsmarkt en dat maakt de uitdaging groot.

Er lopen tussen zes- en zevenhonderd projecten op het vlak van zijinstroom. Alle kanalen worden dus aangesproken. In uitvoering van VIA 6 is er een werkgroep opgericht voor die zijinstroom, geleid door Inge Vervotte.

Er wordt volgens vier grote invalshoeken verder aan instroom gewerkt: instroommaatregelen op korte termijn, het optimaliseren van opleidingen en vorming, het verbeteren van opportuniteiten in de huidige zorgorganisatie en zorgen voor één toeleidingskanaal naar bestaande opleidingsinitiatieven.

Jeremie Vaneeckhout is blij met de extra instroom, zowel van studenten als zijn-stromers, maar dat is niet voldoende. Er is jaarlijks een instroom nodig van 45.000 mensen en dat blijft een grote uitdaging.

Inzake de koopkrachtverhoging voor het zorgpersoneel moet het hem van het hart dat er te veel wordt gedaan alsof er enorme vetpotten worden aangesneden. Uiteraard is elke euro die erbij komt belangrijk, maar het zijn niet de bestbetaalde functies in Vlaanderen. Er zal nog een structurele verschuiving nodig zijn om dit in de komende vijftien tot twintig jaar op te lossen. Misschien zou het interessant zijn om diepgaander te polsen bij studenten Verpleegkunde wat hen over de streep heeft getrokken. Is dat het perspectief op werkzekerheid of op iets meer loon dan voordien? Of hebben andere factoren meegespeeld? Is de minister van plan om zo'n onderzoek te doen in samenwerking met de onderwijsinstellingen?

Minister *Wouter Beke* of andere parlementsleden hebben niet gesproken over vetpotten en dergelijke bewoordingen zijn ook ongepast, maar het blijft een gigantische uitdaging. De koopkrachtverhoging is ook gericht op de lagere anciënniteit. Dat betekent dat voor starters het loon meestal 10 procent hoger ligt, net om de aantrekkelijkheid van een job in de zorg te vergroten. Daarnaast zijn er nog andere zaken, zoals een onderzoek naar motivatie om in de zorg te komen werken. Een stijging met 6 procent is in vergelijking met andere sectoren, waar er ook gebikkeld wordt over verhogingen, significant.

3. Beleidsveld Gezondheids- en woonzorg

3.1. Algemeen gezondheidsbeleid

Er wordt met het federale niveau overlegd over het bepalen van de voorwaarden voor de erkenningen van beroepstitels. De federale beslissingen over nieuw erkende beroepstitels voor de zorgberoepen worden opgevolgd en er wordt gezorgd voor de operationele uitwerking ervan, en dat in overleg met de sector. Er wordt daarbij naar administratieve vereenvoudiging gestreefd. *Suzy Wouters* vraagt hoe de administratieve vereenvoudiging bewerkstelligd zal worden.

Vlaanderen beschikt niet over gegevens over vraag en aanbod van zorgprofessionals. Kan de minister dit verder toelichten? Hoe zal deze lacune weggewerkt worden en binnen welke termijn?

Het advies- en overleglandschap wordt gerationaliseerd met het oog op efficiëntiewinst. Vlaanderen maakt werk van de decretaal bepaalde evaluatie van de Vlaamse Raad WVG en bekijkt de verhouding tussen de kamers en de raadgevende comités. Wanneer zal deze evaluatie klaar zijn?

Er wordt gestart met een dialoog opdat de algemene ziekenhuizen een aangepast referentiekader voor zorgkwaliteit ontwikkelen inzake vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg, maar er is geen concrete timing. *Freya Saeys* vraagt of het de bedoeling is om dit voor 2024 te doen.

In de woonzorgcentra zal een bewonersbevraging gebeuren over de kwaliteit van leven. Hoe zal die verlopen bij mensen met dementie?

Jeremie Vaneeckhout vraagt waar de 1 miljoen euro die wordt verschoven voor de versterking van de zorgraden, vandaan komt.

De campagne 'Ik ga ervoor' wordt verder gepromoot en de website aangepast. *Elke Sleurs* vraagt wanneer er een plan komt om de personeelskrapte aan te pakken.

Is het opportuun om de Zorgatlas open te stellen voor burgers?

Het e-loket wordt verder uitgebouwd. Op welke manier worden bevolkingsgroepen die niet digitaal geletterd zijn betrokken? Wordt er bij de uitbouw ook rekening gehouden met de wildgroei aan informatie?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat de evaluatie van de Vlaamse Raad WVG gepland is in 2022.

De bevraging van bewoners met dementie zal op een aangepaste manier gebeuren. Er wordt overlegd met het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, de Vlaamse Ouderenraad en andere partners om een gepaste tool uit te werken.

De 1 miljoen euro die wordt verschoven, gaat over nieuw beleid en was voorlopig nog niet structureel ingezet. Het budget wordt nergens afgenomen.

Door de coronacrisis zijn de bijkomende kosten voor de zorgraden in 2021 volledig opgenomen op de coronaprovisie.

Dirk Dewolf, administrateur-generaal van het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid, antwoordt dat Vlaanderen voor de erkenning van de beroepstitels verplicht is met het federale niveau te praten omdat de vastlegging van de erkenningsnormen nog altijd een federale bevoegdheid is. De feitelijke erkenningen worden behandeld door de Vlaamse overheid. Er zijn tal van erkenningscommissies aan de slag die per discipline uitspraak doen over het (niet) toekennen van een erkenning.

Sinds juni 2021 is de Vlaamse Planningscommissie gestart, die een beter zicht wil krijgen op vraag en aanbod. Er zal worden geprobeerd om via het team Beleidsinformatie accuratere gegevens vast te krijgen om een betere inschatting te kunnen maken van de nood aan huisartsen en het effectieve aanbod. In de huidige data staan er meer huisartsen dan er effectief een praktijk hebben, en dat moet worden uitgezuiverd. Het probleem sleept al decennialang aan.

Het budget voor de zorgraden stijgt in 2022 met 2 miljoen euro.

Er moet in 2022 verder werk worden gemaakt van vroegtijdige zorgplanning. Dat zat niet in de kwaliteitsindicatoren die werden bevraagd bij de woonzorgcentra.

Met betrekking tot de campagne Ik ga ervoor wijst de spreker erop dat de zorgambassadeur begin 2022 met pensioen gaat. Er is een oproep gedaan om daar een nieuwe invulling aan te geven en die zal beleidsdomeinbreed gaan. Zodra die nieuwe persoon aangetrokken is, zal het plan concreter worden.

Het e-loket is bedoeld voor voorzieningen. Er wordt geprobeerd om de communicatie tussen het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid en de voorzieningen te stroomlijnen en eenduidig te maken.

De Zorgatlas is niet bedoeld voor burgers. Er wordt gewerkt via de Solidtechnologie, waarbij iedereen een persoonlijke kluis kan hebben waarin persoonlijke data zitten. Het project 'We are', dat ook in de relancemiddelen zit, probeert er stilaan een weg in te vinden.

3.2. Preventie

Er wordt een proefproject voor valpreventie in de thuiscontext opgezet. *Suzy Wouters* vraagt of de minister dat project kan toelichten.

Er wordt een preventiebarometer ontwikkeld die toelaat zicht te krijgen op de kennis, attitude en motivatie rond verschillende preventiethema's bij de bevolking en er wordt gestart met een eerste steekproef. Worden alle thema's hierbij behandeld? Wanneer start de steekproef? Wie zal de preventiebarometer ontwikkelen?

Het bevolkingsonderzoek naar aangeboren aandoeningen bij pasgeborenen aan de hand van een bloedstaal zal worden uitgebreid met een aantal ziekten. *Freya Van den Bossche* wijst erop dat er twee begrotingsartikelen zijn. De beleidsuitgaven voor dikkedarmkankerpreventie worden deels aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF4JA-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor operationele doelstelling 2.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT. Er staan enkel extra middelen bij preventie voor hernieuwing van de HPV-vaccins, wat betekent dat er geen budget is voor de uitbreiding van het bevolkingsonderzoek met aangeboren aandoeningen. Voor welke aandoeningen wil men uitbreiden? Wat zal dat kosten? Hoe wordt dat gefinancierd?

De subsidie aan Aditi wordt geïntegreerd in de subsidie aan Sensoa. Betekent dit dat Aditi ophoudt te bestaan? Zo ja, wat gebeurt er met de lopende overeenkomsten?

Er wordt meegewerkt aan het nationaal actieplan hormoonverstorende stoffen. *Maike De Rudder* vraagt in welke mate er aandacht besteed wordt aan het verhogen van de geletterdheid omtrent die stoffen.

'De Vlaming leeft gezonder in 2025' is een preventieve beleidsdoelstelling. VIVEL wordt ingeschakeld om de eerstelijnsgezondheidsactoren nog meer te betrekken bij het preventieve gezondheidsbeleid. Kan de minister daar meer informatie over geven? Wordt er bekeken welke rol de eerstelijnsgezondheidsactoren meer kunnen opnemen? Wat met de rol van de apothekers? Op welke manier kunnen andere zorgberoepen op de eerste lijn belangrijke partners zijn op het vlak van preventie? Wordt dit gecoördineerd door VIVEL of is er rechtstreeks overleg met het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid?

Bij hittegolven worden woonzorgcentra attent gemaakt op maatregelen om oversterfte tegen te gaan. Waaruit bestaat het hittegolplan? Komen er aanpassingen? Misschien kunnen er zaken op het vlak van ventilatie en infectiepreventie gecombineerd worden met de bestrijding van oververhitting in woonzorgcentra.

Wordt de werking van Aditi behouden of wordt die overgenomen door Sensoa?

Freya Saeys vraagt of er een evaluatie is gemaakt van initiatieven zoals Oog voor Lekkers en Snack & Chill. Zo ja, wat waren de conclusies? Werkt dit soort van initiatieven door in de levensstijl van kinderen en jongeren buiten de school?

Er zal verder werk worden gemaakt van Bewegen Op Verwijzing en rookstopbegeleiding. In het regeerakkoord is opgenomen dat er gebruik zal worden gemaakt van geïntegreerde coachingprogramma's om mensen te helpen hun levenswijze aan te passen. Wanneer wordt daar werk van gemaakt? Is die opdracht gegeven? Hoe zal dat worden ingebed?

De kans is groot dat mensen jaarlijks gevaccineerd zullen moeten worden tegen corona. Hoe zal dat worden aangepakt? Zal dat worden opgenomen in de geactualiseerde vaccinatiegezondheidsdoelstelling? Wat is de stand van zaken van de onderhandeling over de kosten van de boosterprik? Hoe zullen de kosten verdeeld worden tussen het Vlaamse en federale niveau?

In 2022 wordt er een proefproject opgestart om zelftesten voor baarmoederhalskankerscreening te verdelen via de huisartsen, dat vier jaar zal lopen en geleid

wordt door de UGent. Zal het proefproject van vier jaar worden afgewacht vooraleer de omschakeling naar HPV als eerste screeningstest wordt gemaakt?

Een extern bureau zal de organisatie van de Logo's onderzoeken om op basis van de resultaten uitwerking te geven aan een toekomstige Logowerking in functie van de afstemming op het niveau van de eerstelijnszones en de referentieregio's. De uitbouw van de intergemeentelijke preventiewerking ter optimalisatie van het lokale preventieve gezondheidsbeleid gebeurt via de Logo's. Het regeerakkoord stelt dat de huidige structuren op dit mesoniveau zich organiseren binnen deze nieuw afgebakende werkingsgebieden en zich inschakelen in de structuur van het regionale zorgplatform tegen ten laatste 1 januari 2022. Zullen de Logo's zich integreren in die zorgplatforms of wordt daarvan afgestapt? Hoe wil men de eerstelijnsactoren blijven stimuleren om deel te nemen aan deze organisatie en te blijven werken binnen deze overlegplatforms?

Koen Daniëls dringt erop aan projecten steeds te evalueren op hun prijs en meetbare impact.

Aan Bewegen op Verwijzing zijn onder andere diëtisten en kinesitherapeuten toegevoegd. De spreker vraagt wat hun aandeel in de doorverwijzing is.

Hoe en wanneer kan het succes van het project procesbegeleiding geëvalueerd worden om het al dan niet om te zetten in structureel beleid? Waarom zit de uitbreiding bij de sector van personen met een handicap en de lokale dienstencentra?

De regelgeving met betrekking tot GDPR wordt aangepast voor de uitvoering van de preventiemethodieken Bewegen Op Verwijzing en rookstopbegeleiding. Hoe moet dit geïnterpreteerd worden? Komen er automatische koppelingen?

De aanzet wordt gegeven tot het regelen van de epidemische bewaking van de grenzen. Kan de minister daar meer toelichting bij geven? Wat zijn de Vlaamse en federale bevoegdheden daarin?

In 2021 zijn verschillende lokale besturen gestart met een lokale gezondheidsenquête. Hoeveel gemeenten namen deel? Wat is daar uitgehaald? Koen Daniëls koppelt dit aan het intergemeentelijk preventiebeleid. Kan dit niet via de eerstelijnszones worden opgenomen?

Bij de ontvangsten is er een vermindering met 572.000 euro omdat RIZIV-overeenkomsten en Europese overeenkomsten wegvallen. Welke projecten zijn er weggevallen?

In het regeerakkoord is een herziening van het Preventiedecreet van 21 november 2003 opgenomen met het oog op een efficiënte inzet van de verhoogde middelen, maar dat is niet terug te vinden in deze beleids- en begrotingstoelichting. Wanneer zal die herziening gebeuren?

De overeenkomst met Inburgering en Integratie werd niet verlengd. Heeft dat impact op organisaties die daarvan gebruikmaakten, onder andere voor de betaling van tolken?

De minister heeft de ambitie om van Vlaanderen een blue zone te maken. *Jeremie Vaneckhout* vraagt welke extra laag aan beleidsdaden daar bovenop wordt gelegd. Zijn er extra investeringen voor? Hoe wil de minister die evolutie monitoren? Wanneer zal die blue zone bereikt zijn? Hoe wil hij daarmee aan de slag om het Vlaamse preventiebeleid richting te geven?

Op het vlak van preventie is er een link met Onderwijs en Werk, bijvoorbeeld met betrekking tot de onderbezetting van de CLB's en de weinige aandacht voor preventie in het hoger onderwijs. Op welke manier wil de minister dat versterken?

Voor corona is er een provisie van 40 miljoen euro. Wanneer wil de minister overschakelen op structurele middelen voor het opvangen van de endemische fase? Hoe zal het Vlaams Parlement daarbij betrokken worden? Zal 40 miljoen voor 2022 volstaan?

Op het vlak van ventilatie zijn er nog grote uitdagingen voor de Vlaamse zorginstellingen. Waarom zijn er geen extra middelen om daarin te versnellen?

Op 3 december 2021 stond de beslissing omtrent de erkenning van de Logo's op de Vlaamse Regering geagendeerd. Is die beslissing genomen en voor welke periode?

Elke Sleurs vraagt hoe Vlaanderen gebruik kan maken van het 'Europe's Beating Cancer Plan', bijvoorbeeld op het vlak van HPV-vaccinatie. Hoe kunnen die fondsen gebruikt worden in het Vlaamse preventiebeleid?

De Logo's zullen in de toekomst in de regionale zorgplatformen opgaan. Zullen ze als apart orgaan blijven werken?

Minister *Wouter Beke* zegt dat het budget voor de uitbreiding van de screening naar aangeboren aandoeningen al begroot was in 2021. Preventie werkt altijd met een gedeelte dat projectmatig kan worden ingezet om in te spelen op specifieke uitdagingen, en met structurele overeenkomsten. De uitbreiding voor aangeboren aandoeningen kan nog worden opgevangen met de budgetten voor 2021.

Aditi en Sensoa integreren niet tot één organisatie, maar de subsidie aan Aditi wordt geïntegreerd vanuit preventieve gezondheid en het VAPH, en zit vervat in de beheersovereenkomst met Sensoa. Onder die beheersovereenkomst wordt een deel van de werking van Aditi gesubsidieerd.

Er is 3 miljoen euro aan uitbreidingsmiddelen.

VIVEL kan richtlijnen en preventiemethodieken verspreiden onder de verschillende actoren op de eerste lijn die ze dan kunnen implementeren.

Er moet worden gedacht aan het structureel integreren van de vaccinatie tegen corona, en daar gebeuren oefeningen rond.

Het warmteplan geeft richtlijnen over hoe en wanneer kwetsbare doelgroepen en professionals die ermee werken geïnformeerd en gewaarschuwd moeten worden in warme periodes. Gelet op de coronapandemie worden er aan voorzieningen aandachtspunten meegegeven omtrent correcte ventilatie en verluchting.

De trajecten met de Logo's lopen om zowel de inhoudelijke als geografische afbakening te optimaliseren.

Het implementeren van de HPV-screening voor baarmoederhalskanker en de zelftesten voor baarmoederhalskanker zijn twee verschillende projecten. De zelftesten hebben als doel de participatie te vergroten en te vergemakkelijken.

De minderontvangsten uit RIZIV-overeenkomsten en internationale overeenkomsten zijn te wijten aan het aflopen van een aantal concrete projecten.

Met betrekking tot Bewegen Op Verwijzing konden in het verleden enkel huisartsen doorverwijzen naar een bewegingscoach. Dit werd recent uitgebreid met beroepsgroepen, bijvoorbeeld kinesisten en thuisverpleegkundigen. Het is nog te vroeg om dit te evalueren.

De monitoring van de blue zone zal gebeuren door gegevens die verzameld worden via de Gezondheidsenquête en de nieuwe Vlaamse preventiebarometer.

Gezond Leven werkt aan het project 'Ondersteuningssettingsgericht werken' om op die manier een structurele en duurzame samenwerking tussen de preventieactoren en de actoren in een bepaalde setting te bewerkstelligen. Het gaat over settings in onderwijs, werk, gezin en vrije tijd.

In het schooljaar 2019-2020 nam het hoogste aantal scholen deel aan de schoolprogramma's Oog voor Lekkers en de voorganger Tutti Frutti. De coronacrisis en de beperkingen waarmee scholen worden geconfronteerd, hebben gezorgd voor een lichte daling van het aantal deelnemende scholen in het schooljaar 2020-2021. De Vlaamse overheid probeert elk schooljaar via alle mogelijke kanalen zo breed mogelijk te sensibiliseren en zoveel mogelijk scholen te overtuigen om deel te nemen. Oog voor Lekkers werkt elk schooljaar een uitgebreide informatie- en promotiecampagne uit. Daarenboven worden alle Vlaamse scholen bij de start van elk schooljaar aangeschreven om ze aan te moedigen om deel te nemen.

Preventie en een gezonde levensstijl krijgen ook bij de andere ministers veel aandacht. Het nieuwe actieplan omtrent suicidepreventie neemt engagementen mee vanuit Onderwijs, Werk, Jeugd en Media.

Op 3 december 2021 keurde de Vlaamse Regering een besluit goed omtrent de duur van de erkenning van de Logo's.

Dirk Dewolf zegt dat de middelen voor HPV-vaccins stijgen omdat de prijzen in alle omringende landen gestegen zijn. Daarnaast koopt China massaal HPV-vaccins op.

De lijst van zeventien aandoeningen die bij pasgeborenen worden onderzocht, zal aan de commissie bezorgd worden.

Met betrekking tot hormoonverstorende stoffen is er veel aandacht voor PFAS en PFOS. Het vraagt veel van het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid om de betrokken gemeenten en de populatie aldaar goed te informeren. De geletterdheid omhoog krijgen, kan deels door lokale dialoog en de Logo's. Medisch-milieukundigen proberen die dialoog ook op te nemen met de bevolking. Daarnaast is er de website Gezondheid en Wetenschap die wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid en die op basis van actuele thema's probeert om op een bevattelijke manier evidencebased informatie te geven.

Een budget dat vroeger naar Domus Medica ging, is overgedragen aan VIVEL. Het gaat dan over opleiding, handleidingen en vorming voor eerstelijnsgezondheidswerkers, het stroomlijnen van het aanbod van de partnerorganisaties die werkzaam zijn op het vlak van preventie, het ondersteunen van de zorggraden bij preventieve taken, en het evalueren van preventiemethodieken op de eerste lijn. In 2021 is er 750.000 euro gegaan naar ondersteuning van beroepsverenigingen, zoals het Vlaams Apothekers Netwerk en de Vlaamse Vereniging van Verpleegkundigen om de integratie in de eerste lijn vanuit die organisaties naar hun leden te bevorderen.

De coronasituatie is nog niet stabiel. In de komende maanden zal een ontwerpmodel aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden over hoe daarmee in de toekomst kan worden omgegaan, beter voorbereid en om een mobilisatie van krachten op

crisismomenten mogelijk te maken. Het vaccinatiebeleid maakt daar deel van uit. Als er snel grote volumes moeten worden gevaccineerd, dan zijn de vaccinatiecentra de ideale weg. Als er geen tijdsdruk is en de volumes kleiner zijn, kan de vaccinatie gemakkelijker ingebed worden in de reguliere structuren, maar dat is nog niet aan de orde. De vaccinatiecentra moeten mentaal rekening houden met een nieuwe vaccinatiecampagne in de herfst van 2022. Er is nog geen advies van de Hoge Gezondheidsraad, maar er wordt geen gewag meer gemaakt van een definitieve sluiting van de vaccinatiecentra na het toedienen van de boosterprik.

Voor de zelftesten op het vlak van baarmoederhalskankerscreening is een projectduur van vier jaar naar voren geschoven door de UGent. Dat is noodzakelijk om een evaluatie mogelijk te maken en de zelftesten te incorporeren in het reguliere screeningsschema. Er zal bij de UGent aangedrongen worden om te bekijken of die projectduur ingekort kan worden.

Het is de bedoeling om de Logowerking beter aansluiting te laten vinden bij de eerste lijn. Aan het einde van de legislatuur 2014-2019 was er een kaart van Vlaanderen met regionale zorgzones. Een regionale zorgzone zou dan maximaal vijf eerstelijnszones omvatten. Het was de bedoeling om de Logo's op die regionale zorgzones te enten, maar intussen zijn er de referentieregio's, en dat brengt een aantal vraagstukken met zich mee. Die moeten eerst uitgeklaard worden vooraleer er verdere stappen gezet kunnen worden op het vlak van een structurele inbedding.

De eerste poging voor gezondheidsenquêtes op lokaal niveau liep vast op juridische bezwaren. Die zijn intussen uitgeklaard waardoor de volgende stappen gezet kunnen worden. Het aantal gemeenten bedroeg in 2021 zeven en voor 2022 zijn er zes kandidaat-gemeenten, indien de subsidiëring gehandhaafd blijft.

De epidemische bewaking van de grenzen gebeurt door de dienst Saniport, voornamelijk in de luchthaven, maar dat valt onder het federale budget.

Er is een pleidooi om het intergemeentelijk en gemeentelijk preventiebeleid zoveel mogelijk in te bedden in de eerstelijnszones en van daaruit connecties te maken met de overkoepelende Logo's.

De CLB-investeringen zitten bij Vlaams minister Ben Weyts.

De projecten die de afgelopen jaren gelanceerd zijn op de werksettings waren niet succesvol door gebrek aan uptake door bedrijven en kmo's. Hoe daarmee verder moet worden gegaan, moet worden geëvalueerd. Welzijn op het werk is een federale bevoegdheid die wordt aangestuurd vanuit de FOD WASO en rechtstreeks de comités voor preventie en bescherming op het werk aanstuurt. De link vanuit Vlaanderen met het preventief gebeuren in bedrijven is juridisch en bevoegdheidsmatig vrij zwak.

Volgens minister *Wouter Beke* zal de coronaprovisie van 40 miljoen euro niet volstaan, maar die zal worden uitgebreid. Voor de hoogte van het bedrag verwijst hij naar de minister van Begroting.

3.3. Woonzorg en eerste lijn

Er wordt onderzocht hoe de verschillende initiatieven rond kortverblijf zich tot elkaar verhouden, en of/hoe ze erkend en gesubsidieerd kunnen worden in het kader van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019. *Suzy Wouters* vraagt welke termijn de minister daarvoor voor ogen heeft.

Wanneer zal een nieuw mantelzorgplan met concrete beleidsprioriteiten voor de komende jaren af zijn?

Wanneer zal de hervorming van de eerste lijn afgerond zijn?

Hoe zal de invoering van de persoonsvolgende financiering in de gezinszorg worden onderzocht en binnen welke termijn?

Lorin Parys vraagt of 2022 het jaar wordt waarin iemand die een woonzorgcentrum zoekt op basis van transparante, openbare en objectieve kwaliteitsindicatoren kan kiezen. De timing is de zomer 2022. Wat moet er in de eerste zes maanden van 2022 gebeuren om de kwaliteitsmeting vanuit het cliëntperspectief mee te nemen?

Er zullen nieuwe functieprofielen in de woonzorgcentra worden ingeschakeld. Loopt er een traject om de wet betreffende de uitvoering van de gezondheidsberoepen aan te passen?

Was er voldoende tijd voor de woonzorgcentra om met innovatieve arbeidsorganisatie bezig te zijn in een jaar dat werd gedomineerd door corona? Zal dat afsluitend event een correct beeld geven?

Het is de bedoeling om de CRA op te waarderen tot een echte woonzorgarts. Wat zou een woonzorgarts meer kunnen ten opzichte van een CRA? Hoe verloopt de samenwerking met de huisartsen?

Wat is de prijs van de opname van afhankelijkheidscategorie D in woongelegenheden voor jongdementie? Wat is de impact ervan?

Het actieplan omtrent instroom en zijinstroom voor zorgpersoneel is opgenomen in VIA 6 en zal versneld worden uitgewerkt. Wat is de stand van zaken? Is daar budget voor opzijgezet?

Wanneer zal de afbakening tussen de aanvullende thuiszorg en het aanbod van dienstenchequeondernemingen gebeuren?

Er wordt gezocht naar financiering voor kortverblijf, respijtzorg en herstelverblijven. Ook de lokale dienstencentra vragen extra financiering omdat ze meer taken hebben gekregen. Wat is de stand van zaken? Is dat onderzocht? Wat is de conclusie?

Is er een budget verbonden aan het nieuwe mantelzorgplan?

Het Vlaams Patiëntenplatform krijgt 80.000 euro extra. Wat wordt er van hen verwacht?

Het Impulseobudget stijgt met 1,1 miljoen euro. Ziet de minister een positieve impact op het aantal huisartsenarme regio's?

Er zal een nieuwe bewonersbevraging gebeuren over de kwaliteit van leven in woonzorgcentra. Al in 2014 en 2016 gebeurden dergelijke bevragingen en een expertenpanel heeft daarover aanbevelingen geschreven. *Ann De Martelaer* vraagt of het niet beter is om eerst te bekijken wat daarvan is uitgevoerd alvorens een nieuwe bevraging te organiseren.

Iedereen streeft ernaar om lang, gezond en gelukkig te leven met een betrouwbaar sociaal netwerk. In de beleids- en begrotingstoelichting omtrent de woonzorgcentra staat geen enkel voorstel en zijn er geen middelen om dit doel te bereiken. Waarom zet de minister daar niet op in, want ook voor mensen in een woonzorg-

centrum is het sociaal netwerk belangrijk? Waarom is er geen aandacht voor de lessen die tijdens de coronacrisis zijn geleerd?

In 2009 formuleerde de Commissie ad hoc Wonen en Zorg van het Vlaams Parlement aanbevelingen over de zorg in 2020 (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 2208/4 en 5). Wordt het geen tijd om opnieuw na te denken over de zorg voor ouderen in 2030 en 2040? Kan daarvoor een actieplan worden opgemaakt? Moeten er geen nieuwe sporen worden uitgeprobeerd?

Het regionaal expertisecentrum dementie Foton uit Brugge krijgt extra middelen voor een project van coaching en ondersteuning van de mantelzorger in het thuismilieu. Waarom wordt dit project niet opgezet in elke regio, aangezien 70 procent van personen met dementie thuis woont? In de andere regio's zijn er zelfstandigen die als dementiecoach aan huis komen. Wie daar gebruik van maakt, moet dat volledig zelf betalen. Er is ook geen enkele kwaliteitscontrole op.

Er wordt ingezet op de vereenvoudiging van de regelgeving voor woonzorgvoorzieningen inzake financiële en bestuurlijke weerbaarheid en transparantie zonder aan de onderliggende basisprincipes te raken. De doelstelling is te komen tot een juridisch kader dat zowel voor de betrokken voorzieningen als de overheid toepasbaar en controleerbaar is. In de plenaire vergadering van 10 november 2021 zei de minister dat hij zou zorgen voor transparantie over de vastgoedcomponent, zodat duidelijk is wat een bewoner betaalt aan zorg en vastgoed, maar in de beleids- en begrotingstoelichting is daar geen aandacht voor (*Hand.* VI.Parl. 2021-22, nr. 8). Hoe zal het actieplan gefinancierd worden? In het regeerakkoord was een sectortransparante boekhouding afgesproken, maar ook daar is niets van terug te vinden. Waar zal de minister de middelen halen om dit uit te voeren?

In de beleids- en begrotingstoelichting mist ze het totale plaatje omtrent de privatisering van de zorgbedrijven. Welk antwoord zal de minister daarop geven?

Freya Van den Bossche merkt dat er voor de eerstelijnszorg een actualisatie is van de VEK van min 264.000 euro. Tegelijkertijd wordt er 226.000 euro bijgesteld op basis van demografische noden. Op welke redenering wordt het nettoverschil van 38.000 euro berekend? Hoe worden deze noden ingeschat?

Om de werkdruk in de woonzorgcentra te verminderen en voldoende handen aan het bed te houden, moet er out of the box worden gedacht. *Freya Saeys* zegt dat bekeken moet worden welk personeel nodig is om wat te doen, en hoe de kwaliteit van leven behouden kan worden of zelfs worden verhoogd. Verpleegkundigen en zorgkundigen zouden zich puur op de eigen taken moeten kunnen focussen en niet-medische taken zouden uitbestede moeten kunnen worden, maar daarvoor zijn twee ingrepen in de regelgeving nodig. Ten eerste is er federale wetgeving over de uitoefening van gezondheidszorgberoepen. Ten tweede is er het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening dat geldt voor de sector van personen met een handicap. Kan dat aangepast worden in functie van de woonzorgcentra?

Er is een hervorming doorgevoerd van het Impulsefonds met als doel meer nadruk te leggen op interdisciplinaire praktijkvoering. De vestigingspremie is al in 2020 afgeschaft, maar nu wordt ook de premie voor het telesecretariaat deels afgeschaft. Welke implicaties zal dit hebben in de praktijk? De meerderheid van de huisartsen die nog solo werkt, is ouder dan 60 jaar. Bestaat het risico niet dat als het hen nog moeilijker wordt gemaakt, ze niet van plan zullen zijn om na hun 65 jaar verder te werken?

Minister *Wouter Beke* zegt dat er verschillende vormen van respijtzorg zijn. In 2022 zullen deze initiatieven vergeleken worden met het oog op een afgestemd aanbod voor gebruikers en mantelzorgers.

Het mantelzorgerplan wordt in januari 2022 afgewerkt.

Er worden verschillende kwaliteitsindicatoren opgevolgd in de woonzorgcentra door het VIKZ. Tevens staan de woonzorgcentra reeds in voor een periodieke kwaliteitsbevraging van de bewoners. Het is de bedoeling om dit meer te harmoniseren en transparant te maken.

Momenteel loopt er een enquête in de woonzorgcentra over de functie-inhoud van de CRA bij zowel CRA's als directies. Het is de bedoeling om met de sector en de vertegenwoordigers van de artsen te komen tot een bijsturing van de regelgeving.

De afbakeningsoefening in de aanvullende thuiszorg wordt begin 2022 opnieuw opgenomen in overleg met de sector.

De aanbevelingen naar aanleiding van bewonersbevragingen worden gedeeld met de woonzorgcentra, die daarmee aan de slag kunnen. De voorzieningen worden daarbij ondersteund via het organiseren van projecten. De benchmarks tussen de woonzorgcentra zijn een stimulans voor de voorzieningen om met de resultaten aan de slag te gaan.

Voor jongdementie was een budget van 3 miljoen euro vrijgemaakt. Daarmee werd aan 23 woonzorgcentra een voorafgaande vergunning afgeleverd. In totaal gaat het om 203 woongelegenheden voor personen met dementie.

Het Dementieplan 2021-2025 zet in op de verdere uitrol van de referentiepersonen in de thuiszorg en van de referentieartsen. Het is de bedoeling om breed in te zetten op de verhouding van deskundigheid bij de zorgactoren die in contact komen met personen met dementie en zorgen voor een laagdrempelig aanbod.

Er wordt in 2022 werk gemaakt van het transparant maken van het aandeel van de vastgoedcomponent in de dagprijs van alle woonzorgcentra.

Samen met de sociale partners wordt bekeken hoe logistieke assistenten in woonzorgcentra gefinancierd kunnen worden vanuit de Vlaamse sociale bescherming.

De onderhandelingen met de sociale partners over de concretisering van een actieplan instroom en zijinstroom zitten in een finale fase. De minister hoopt op de laatste vergadering van de Vlaamse Regering voor het kerstreces van 2021 een besluit te kunnen bespreken met een toewijzing van de middelen.

Gezondheidszorgberoepen in woonzorgcentra zijn uitgesloten van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening omdat het een federale bevoegdheid betreft. Vlaanderen gaat na hoe andere functies, bijvoorbeeld logistieke assistenten of zorgkundigen, tegemoet kunnen komen aan de noden.

Dirk Dewolf zegt dat er inzake de verschillende initiatieven kortverblijf eerst een goed inhoudelijk samenhangend beeld moet komen. Type 1 betreft kortverblijf in de woonzorgcentra, type 2 voor jongdementie en type 3 voor kinderen met zeer zware aandoeningen. Vlaanderen financiert de centra voor herstelverblijf niet, maar erkent ze wel. Er moeten conceptueel nog stappen vooruit worden gezet.

De 80.000 euro extra voor het Vlaams Patiëntenplatform zijn bedoeld om de stem van de patiënt in de geestelijke gezondheidszorg meer en expliciet aan bod te laten komen.

Inzake de opwaardering van de woonzorgarts heeft de Vlaamse Regering initiatieven genomen om de prestaties van 2020 beter te honoreren. Anderzijds mag het niet de bedoeling zijn om in een woonzorgvoorziening de band met de huisarts van de patiënt door te knippen want dat betreft vaak een levenslange zorgrelatie, die gekoesterd moet worden.

Uit de evaluatie is gebleken dat Impulseo niet helpt om artsen aan te trekken in huisartsarme zones. Daar zijn andere factoren veel belangrijker, zoals het aanwezig zijn van groepspraktijken of huisartsenwachtposten. Anderzijds vindt men de steun van Impulseo onontbeerlijk, maar het moet wel in het juiste perspectief worden geplaatst, dus niet als middel om huisartsen ergens geografisch te plaatsen.

Er wordt gepleit voor meer handen aan het bed, maar Dirk Dewolf pleit ook voor een hart aan het bed. Als de drempels verlaagd worden om mensen aan de slag te krijgen in de woonzorgcentra, dan moet er wel over gewaakt worden dat minimale zorgdeskundigheid en de juiste attitude om om te gaan met kwetsbare mensen aanwezig blijven.

De wijziging van het bedrag waarnaar Freya Van den Bossche verwijst, heeft te maken met indicatoren en parameters voor financiering die fluctueren met de populatie. Er zijn wat demografische wijzigingen gebeurd, maar netto gaat de eerstelijnszorg erop vooruit en wordt er niet bespaard.

Ann De Martelaer kreeg geen antwoord op haar vraag waarom het project van het expertisecentrum dementie Foton niet wordt uitgerold over alle expertisecentra. Enkel de expertisecentra worden gesubsidieerd, maar de partners die het plan mee uitvoeren niet. Verwacht de minister dat ze dat gratis doen? Op welke manier zal dit opgelost worden?

Freya Saeys vraagt nogmaals waarom de subsidie voor een telesecretariaat wordt afgeschaft of toch beperkt.

Dirk Dewolf antwoordt dat dit een uitdovend traject voor drie jaar is.

Minister *Wouter Beke* vult aan dat er een analyse is gemaakt van de Impulseo-trajecten en dat daaruit is voortgekomen dat het vroegere systeem onvoldoende pushfactoren kende om in huisartsenarme regio's extra huisartsen aan te trekken. Daarom is er een hervorming gebeurd, waarbij de tussenkomst voor telesecretariaat nog geldt voor opstartende huisartsen voor maximum drie jaar. Er moet vooral ingezet worden op samenwerking. De hervorming is er gekomen met grote betrokkenheid van alle vertegenwoordigers van de artsen.

In het kader van het Dementieplan 2021-2025 is ervoor gekozen om prioritair in te zetten op de verdere uitrol van referentiepersonen in de thuiszorg. Daarvoor wordt nauw samengewerkt met de regionale expertisecentra. De acties die in het Dementieplan 2021-2025 worden uitgewerkt, gebeuren in overleg met de verschillende actoren.

3.4. Gespecialiseerde zorg

Naar analogie met wat voor de woonzorgcentra is ontwikkeld, wordt de dialoog gestart om voor de algemene ziekenhuizen een aangepast referentiekader kwaliteit van zorg inzake vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg te ontwikkelen. *Suzy Wouters* vraagt hoe dit ontwikkeld zal worden en wie hierbij wordt betrokken.

De bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming laat toe dat de Vlaamse overheid de ziekenhuisnormen actualiseert. Waar schieten de ziekenhuisnormen momenteel tekort?

Er komt een nieuwe overeenkomst rond onlinehulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg. Het betreft continuering en vernieuwing van het bestaande onlinehulpaanbod. Wanneer zal deze nieuwe overeenkomst af zijn?

Er wordt verder gewerkt aan de ondersteuning van participatie en ervaringsdeskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg in samenwerking met het Vlaams Patiëntenplatform, Cachet en het Familieplatform Geestelijke Gezondheid. Welke plaats hebben ervaringsdeskundigen al in dit zorgaanbod?

Verschillende ziekenhuizen zien af van internationale accreditatie en zoeken naar een eigen model. *Elke Sleurs* vraagt of het ondersteund wordt dat ziekenhuizen een eigen accreditatiemodel ontwikkelen.

De OPZ Geel en Rekem zullen het met 260.000 euro minder moeten doen. Zal dit invloed hebben op personeel? Wordt dit gelijk verdeeld over beide centra?

Wat is de stand van zaken van de vernieuwingsprojecten en proeftuinen in de geestelijke gezondheidszorg? Is daar al een evaluatie van beschikbaar? Zal dit structureel worden ingebed?

Jeremie Vaneekhout maakt zich zorgen over de keuzes die worden gemaakt met betrekking tot OPZ Rekem. In 2018 waren er 586 personeelsleden beschikbaar en nu nog 561,3. Hij vindt het onbegrijpelijk dat er opnieuw wordt bespaard. Kan de minister daar meer duiding bij geven?

Freya Van den Bossche wijst eveneens op de generieke besparing van 260.000 euro op OPZ Geel en Rekem. In de feiten reduceert dat de investering in de geestelijke gezondheidszorg van Warm Vlaanderen ter waarde van 2,5 miljoen euro met 10 procent. Waarom is dat? Moeten ze iets minder doen of moeten ze hetzelfde doen met alweer minder middelen?

Het aanbod aan perinatale mentale gezondheid wordt versterkt. De federale minister trekt in zijn begroting middelen uit voor een multidisciplinair perinataal zorgtraject voor kwetsbare vrouwen. *Freya Saeys* vraagt hoe zich dat tot de Vlaamse initiatieven zal verhouden.

Minister *Wouter Beke* wijst erop dat er in 2022 gewerkt wordt aan een Vlaams actieplan voor vroegtijdige zorgplanning en palliatieve zorg. In dat kader zal er met de federale overheid gesproken worden over een referentiekader voor de ziekenhuizen. Het kader voor de algemene ziekenhuizen moet worden afgestemd met het algemene Vlaamse actieplan.

Ziekenhuizen kunnen altijd een eigen kwaliteitskader opzetten, maar een accreditatie vereist extern toezicht en dat blijft cruciaal. De minister overlegt met de sector over hoe dat precies zal gebeuren.

De ervaringsdeskundigen worden al in alle voorzieningen van de geestelijke gezondheidszorg ingesteld en zijn de afgelopen jaren sterk gegroeid. Er zal samen met het Familieplatform gefocust worden op de inzet van familie-ervaringsdeskundigen in de geestelijke gezondheidszorg.

Inzake de ziekenhuisnormen wil de minister samen met de sector bekijken wat de normen en drempels zijn om bijvoorbeeld samen te werken in een netwerk. Momenteel zijn er nog geen concrete pistes.

De evaluaties van de proeftuinen in de geestelijke gezondheidszorg kunnen best schriftelijk worden opgevraagd.

De OPZ's krijgen als enige ziekenhuizen in Vlaanderen een bijkomende toelage omdat ze deel uitmaken van de Vlaamse overheid. In het regeerakkoord is opgenomen dat ze verzelfstandigd worden en bij de formatie is beslist dat ze worden meegenomen in de generieke budgettaire oefening. Het traject met de OPZ's naar verzelfstandiging wordt sowieso verder bekeken. De bedoeling is om hiermee de werking in functie van de cliënten te versterken.

Jeremie Vaneekhout vindt het laatste antwoord vaag. Het is evenmin duidelijk over de impact van de besparingen van de voorbije jaren. Er zal 260.000 euro worden bespaard. Is dat evenveel voor Geel als voor Rekem?

Freya Van den Bossche vraagt op welke manier de minister denkt de werking in Geel en Rekem te versterken door opnieuw te besparen. Ze moeten hetzelfde blijven doen met minder middelen, wat minder zorg zal betekenen en hogere werkdruk.

Freya Saeys kreeg geen antwoord op de vraag over de perinatale geestelijke gezondheidszorg.

Minister *Wouter Beke* denkt dat de besparing ongeveer gelijk over Geel en Rekem wordt verdeeld. Het klopt niet dat de OPZ's in elke besparingsronde zijn meegenomen. Het is een traject dat tijdens deze legislatuur is gepland en dat moet uitmonden in een verzelfstandiging. Die oefening is bezig.

Inzake perinatale geestelijke gezondheidszorg zal Opgroeien het gesprek aangaan met de federale overheid over raakvlakken met het traject van de eerste duizend dagen. *Dirk Dewolf* voegt toe dat er vanaf 2022 een nieuw aanbod is in de online-hulp, specifiek gericht op die doelgroep.

4. Beleidsveld Opgroeien

4.1. Jeugdhulp

Immanuel De Reuse leest dat er wordt gezocht naar een manier om in de kwaliteitsrapportering de mate waarin de jeugdhulp erin slaagt het principe van de subsidiariteit vanuit het perspectief van het kind en het gezin te realiseren, in beeld te brengen. Hij wil weten wie dat zal onderzoeken en op welke wijze.

Welke knelpunten uit de evaluatie van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp zijn reeds aangepakt? Met welke aanbevelingen wil de minister rekening houden in zijn toekomstig beleid?

Welke aanbevelingen uit het federale onderzoek naar de forensische kinder- en jeugdpsychiatrie worden meegenomen? Wanneer treedt minister Wouter Beke hierover in overleg met de bevoegde federale minister?

De bijkomende capaciteit in een aangepaste infrastructuur wordt gemonitord om de in-, door- en uitstroom in de gemeenschapsinstellingen te optimaliseren. De spreker wil vernemen welke stappen er nog gezet moeten worden in de verdere uitbouw van de monitoringstool en het automatisch aanleveren van kerncijfers daarover.

Afsluitend informeert het lid naar de stand van zaken van de proefprojecten voor slachtoffers van tienerpooiers.

Jeremie Vaneekhout stelt tevreden vast dat deze sector vaak op eigen initiatief in beweging is. Er wordt veel onderzocht maar de capaciteit blijft het grote knelpunt. Er zijn initiatieven genomen om laagdrempelige hulp op te starten maar het ontbreekt vaak aan cijfergegevens. Op welke wijze wordt de impact op de instroom in de verdere hulpverlening gemonitord van initiatieven als de OverKop-huizen en 1G1P? Deze evaluatie zou voort moeten bouwen op de evaluatie van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

De breuk tussen minder- en meerderjarigheid bleek de voorbije maanden en jaren een pijnpunt. De hulpverlening probeert creatief en met eigen middelen om te springen met de kunstmatige grens op 18 jaar. Hoe staat minister Wouter Beke ten aanzien van de schakelhulp? Wil hij een deel van het uitbreidingsbeleid in die richting oriënteren? Als het uitbreidingsbeleid uitsluitend bestemd is voor minderjarigen, rijst de vraag hoe de overgang naar volwassenheid voor de 18- tot 25-jarigen aan te pakken. Het aanbod van de volwassenhulpverlening blijkt evenmin te volstaan en onvoldoende afgestemd op deze groep. Deze leeftijdsgroep heeft andere hulpverleningsvragen dan 65-plussers.

De spreker drukt zijn erkentelijkheid uit voor het uitbreidingsbeleid van 10 miljoen euro. Welke impact zal dat hebben op de wachtlijsten? Zal het uitbreidingsbeleid over een jaar ook uitgegeven zijn? Hoe wordt dat gemonitord? Welke doelstellingen schuift minister Wouter Beke naar voren? *Jeremie Vaneekhout* wil kunnen inschatten of dit alles volstaat om de noden over een periode van bijvoorbeeld vijf jaar te lenigen.

Freya Van den Bossche wil weten wanneer het onderzoek van het Steunpunt WVG naar een intersectorale richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie wordt opgeleverd. Daarnaast informeert ze naar de timing van het vervolgtraject.

Er zijn de voorbije maanden veel OverKop-huizen geopend. Europa stelt daarvoor middelen ter beschikking mits de vooropgestelde doelstellingen gehaald worden. Omdat Vlaanderen deze middelen niet mag mislopen, rijst de vraag of elk van de dertig OverKop-huizen op tijd actief zal zijn.

Kortverblijf in het kader van het jeugddelinquentierecht wordt vanaf september 2022 verankerd. In de 2021 was er sprake van zestig plaatsen kortverblijf dankzij bijkomende differentiatie in het experiment. Hoeveel plaatsen worden er duurzaam verankerd?

Wat in deze beleids- en begrotingstoelichting staat over kwaliteitsvolle forensische en herstelgerichte trajecten voor jonge delictplegers gericht op re-integratie is letterlijk overgenomen uit de beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding. Begrotingsjaar 2021 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 13-X/1). Zijn er in 2021 geen stappen vooruitgezet? Waarom zijn er geen stappen gezet? Welke stappen zijn er mogelijks wel gezet maar worden niet toegelicht?

VIA 6 zou voor verlichting moeten zorgen van de grote werkdruk in de voorzieningen voor residentiële jeugdhulp. Op welke wijze monitort minister Wouter Beke de impact van die middelen op de werkdruk?

In 2022 bedraagt het uitbreidingsbeleid 10 miljoen euro. In 2021 was dat 11,4 miljoen euro. De in de toelichting opgenomen tabellen lijken niet te kloppen. *Freya Van den Bossche* vraagt minister Wouter Beke een en ander nader te duiden.

Lorin Parys is tevreden met de budgetstijging. Hij wil vernemen hoe de in het vooruitzicht gestelde betrouwbare intersectorale registratie in de geestelijke gezondheidszorg eruit zal zien. De N-VA vraagt immers al lang naar goede registratie

en monitoring van de toegepaste methodologieën en uitkomst ervan op korte, middellange en lange termijn.

Voor de spreker is subsidiariteit geen onderdeel van kwaliteitsmeting. Omdat hulp afhankelijk is van de situatie, is de minst ingrijpende hulp niet altijd de juiste hulp. Het paradigma dat hulpverlening thuis altijd beter is, moet worden verlaten. Op welke manier zal minister Wouter Beke rekening houden met deze kritiek?

De samenwerkingsverbanden van 1G1P moeten aansluiten op de referentieregio's vastgelegd door de Vlaamse Regering. Wat betekent dat voor de samenwerkingsverbanden die al actief zijn? Zal hun werkingsgebied of hun samenstelling wijzigen?

Om de werklust draagbaarder te maken moet het mandaat van OCJ en SDJ worden scherp gesteld. De spreker nodigt minister Wouter Beke uit dit nader toe te lichten.

Hoe verhouden de na de stakingen aangekondigde maatregelen om het personeel van de gemeenschapsinstellingen te ondersteunen en te versterken zich tot de maatregelen beschreven in de toelichting?

Het project Bandbreedte wil blended care duurzaam ingang laten vinden in de integrale jeugdhulp. De spreker wil vernemen hoe dat in zijn werk zal gaan.

Katrien Schryvers is tevreden met het longitudinale onderzoek naar gezinnen, jongeren en kinderen dat focust op het traject van jongeren in de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Het onderzoek gaat in de eerste plaats na hoe het staat met jongvolwassenen eens ze de jeugdhulp verlaten. Het actieplan Jongvolwassenen voert een aanklappend beleid om plus 18-jarigen langer te begeleiden indien dat nodig blijkt. Wordt het effect daarvan mee bestudeerd?

De vertrouwenspersonen zijn onvoldoende bekend waardoor te weinig jongeren er een beroep op doen. Hoe wordt daarop ingezet?

De resolutie betreffende de organisatie van pleegzorg (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1429/3) vraagt naar een onderzoek van de motiveringsverplichting van jeugdrechters die pleegzorg hebben overwogen maar niet weerhouden bij uithuisplaatsing van een kind. Jeugdrechters zijn decretaal verplicht te motiveren waarom pleegzorg geen mogelijkheid is. Ze kunnen dat inhoudelijk motiveren maar ook louter formalistisch. Het is belangrijk om daar zicht op te krijgen omdat aldus duidelijk zal worden welke drempels er zijn om kinderen of jongeren in pleegzorg te laten instromen. Katrien Schryvers informeert naar de stand van zaken van dit onderzoek.

Heeft de samenwerking met het beleidsdomein Wonen voor jongeren die de jeugdhulp verlaten, aanleiding gegeven tot nieuwe actiepunten?

Er wordt ingezet op de verplichte voortzetting van jeugdhulp. Katrien Schryvers verwijst naar haar conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende de voortzetting van hulpverlening als gerechtelijke maatregel voor jongeren die de meerderjarigheid hebben bereikt (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1690/1). Ze informeert naar de stand van zaken. Hoe zal dit gerealiseerd worden?

Minister *Wouter Beke* begint met een verduidelijking van het uitbreidingsbeleid. In de periode 2020-2021 is 20,4 miljoen euro extra besteed. Zo is er 9 miljoen extra geïnvesteerd in 1G1P, 1,1 miljoen euro in de crisismeldpunten, 1,5 miljoen euro in het mobiele aanbod van Signs of Safety, 1,9 miljoen euro in de uitbreiding van De Grubbe, 1 miljoen euro in eYouth en 4 miljoen euro in de private beveiligde opvang, 800.000 euro in de versterking van het outreachende aanbod en ten slotte 1 miljoen euro in de gesloten oriëntatie van de gemeenschapsinstellingen.

Daar komt 10 miljoen euro bij als opstap naar 2022: 6,6 miljoen euro voor de beveiligde private opvang, 3 miljoen euro voor de gesloten oriëntatie van de gemeenschapsinstellingen, 100.000 euro voor de uitrol van de Kindreflex en 300.000 voor de Gezinshuizen. Aldus is op twee jaar tijd 30,4 miljoen euro bijkomend geïnvesteerd in de jeugdhulp.

Vroegdetectie is belangrijk omdat voorkomen beter is dan genezen. De OverKop-huizen zijn uitgerold en in opbouw. Een aantal is zijn werking nog aan het opstarten waardoor het nog te vroeg is voor resultaten. 1G1P zit sedert 2021 in de registratie van de jeugdhulp.

Hulpverlening is mogelijk tot 25 jaar. Er wordt vaker een beroep gedaan op deze mogelijkheid.

Om de impact van het uitbreidingsbeleid op de wachtlijsten te zien moet het geheel in ogenschouw genomen worden, en niet uitsluitend de vroegdetectie. Wie vergelijkt met de cijfers van 2020 en 2019, merkt geen toename.

Het onderzoek naar de intersectorale richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie wordt nog in 2021 opgeleverd. In het voorjaar van 2022 zitten alle stakeholders hierover samen.

Bij zijn aantreden waren er vijf OverKop-huizen en inmiddels zijn het er dertig. Het enthousiasme om samen te werken op het terrein is groot. De komende periode openen nog enkele OverKop-huizen de deuren.

Kortverblijf in de gemeenschapsinstellingen valt onder fase 2. De gesloten oriëntatie hoort daarbij.

De eerste resultaten van het longitudinale onderzoek naar subsidiariteit worden op korte termijn gerapporteerd. In een volgende fase wordt nagegaan in welke mate de juiste begeleiding kan worden ingezet in het licht van de decretale doestellingen.

Subsidiariteit betekent dat moet worden ingezet op de minst ingrijpende hulpverlening. Het uitgangspunt is dat waar het mogelijk en in het belang van het kind is, een thuisondersteunende context de voorkeur geniet op een thuisvervangende context. Men gaat er bovendien vanuit dat het vaker mogelijk is dan thans het geval is. Dat alles sluit niet uit dat een thuisvervangende context in bepaalde situaties aangewezen is. Een residentiële plaatsing kan te verantwoorden zijn vanuit het subsidiariteitsprincipe. Wie de indruk heeft dat daar niet streng genoeg mee wordt omgesprongen, heeft het niet bij het rechte eind.

De aangekondigde maatregelen voor de gemeenschapsinstellingen zitten in het budget van 10 miljoen euro.

Bandbreedte is mogelijk gemaakt dankzij de relance. De exacte planning moet nog worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Pleegzorg zit in de lift. Het groeipad is aangehouden tijdens de begrotingsopmaak. Minister Wouter Beke maakt van de gelegenheid gebruik om zijn waardering uit te spreken voor pleegzorg.

Inzake kwaliteitsrapportering zullen in 2022 de resultaten bekend worden gemaakt van het onderzoek naar Signs of Safety.

Katrien Verhegge, administrateur-generaal van het agentschap Opgroeien, verwijst voor de vragen over kwaliteitsmonitoring naar het intersectoraal jaarverslag Jeugdhulp 2020 (*Hand. VI.Parl. 2020-21, nr. C9*). Inzake monitoring van

innovatieve hulpverlening verwijst ze naar de OverKop-huizen en 1G1P waar volop werk van wordt gemaakt. Het is de bedoeling te evolueren naar outcome-indicatoren. Daarnaast wordt wetenschappelijk onderzoek gevoerd naar diepte-interviews omdat innovatieve samenwerkingsverbanden eerder gebaat zijn bij kwaliteitsopvolging dan bij cijfermatige monitoring.

Lorin Parys wil vernemen waar de bijkomende middelen voor de gezinshuizen ingezet zullen worden. Daarnaast informeert hij naar de mogelijkheid om residentiële plaatsen om te zetten in gezinshuizen. Zijn daar budgettaire consequenties aan verbonden?

Jeremie Vaneeckhout zegt dat het agentschap Opgroeien voor grote uitdagingen staat, maar tegelijk moet besparen op werkings- en personeelsmiddelen. Hij wil van minister Wouter Beke vernemen hoe beide met elkaar rijmen. Komt de performantie van het agentschap hierdoor in het gedrang?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat de middelen voor de gezinshuizen geïnvesteerd worden in een proefproject voor de reconversie. De oproep ter zake wordt eind november 2021 gelanceerd waardoor voorzieningen in de eerste helft van 2022 hun intenties kenbaar kunnen maken.

Katrien Verhegge zegt dat de rondzendbrief over de reconversies wordt afgerond. Ze benadrukt afsluitend dat het agentschap Opgroeien met veel enthousiasme en ambitie aan de slag gaat met de uitdagingen.

Jeremie Vaneeckhout vindt het opmerkelijk dat Katrien Verhegge en niet minister Wouter Beke antwoordt op zijn vraag over de besparingen. Hij is overtuigd van het enthousiasme van de medewerkers maar is tegelijk bezorgd. Hij had verwacht dat minister Wouter Beke deze keuze van de Vlaamse Regering zelf zou verdedigen.

Minister *Wouter Beke* wijst erop dat er 30 miljoen euro extra geïnvesteerd wordt.

Jeremie Vaneeckhout doelt met zijn vraag niet op de investeringen op het terrein, maar op de slagkracht van de administratie. In 2022 wordt er 320.000 euro bespaard op personeelsmiddelen en 130.000 euro op werkingsmiddelen van het agentschap Opgroeien. Volgens de spreker is een investering in beide onderdelen verdedigbaar.

4.2. Groeipakket

Hannes Anaf heeft vragen over de keuzes die gemaakt zijn na de Vlaamse Brede Heroverweging (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1031/1). Die Vlaamse Brede Heroverweging schuift een aantal scenario's naar voren die aangeven hoe middelen herverdeeld kunnen worden om tot een grotere impact op het armoederisico te komen.

In de scenario's wordt bijvoorbeeld voorgesteld om de kleutertoeslag of de kinderopvangtoeslag af te schaffen en te herinvesteren in inkomensgerelateerde toeslagen om het beschikbare budget aldus beter te verdelen. Daarnaast wordt voorgesteld om de schoolbonus en het startbedrag, bedragen die alle kinderen ontvangen, te verlagen ten voordele van inkomensselectieve toeslagen. Uiteindelijk heeft de Vlaamse Regering alle scenario's genegeerd en gekozen voor een platte besparing. Minister-president Jan Jambon zegde in een interview niets extra te doen aan armoedebestrijding om de factuur in de toekomst niet te verhogen. Wat kinderen die in armoede opgroeien daarvan denken, wordt in het midden gelaten. Hannes Anaf is er samen met talrijke experts van overtuigd dat de factuur daardoor uiteindelijk hoger zal uitvallen.

Er is gekozen voor een verlaging van de jaarlijkse indexering van de basisbedragen van 2 naar 1 procentprocent, wat 8,74 miljoen euro moet opleveren. Deze structurele halvering loopt van september 2022 tot minstens 2024. De Vlaamse Regering nam deze beslissing nog voor de gezondheidsindex boven 2 procent is gestegen, waardoor de impact op de gezinnen inmiddels nog is toegenomen.

Hannes Anaf vraagt waarom niet is geopteerd voor een eenmalige desindexering van de basisbedragen om het bespaarde budget te herinvesteren in extra sociale toeslagen. Zal er alsnog rekening worden gehouden met de voorstellen uit de Vlaamse Brede Heroverweging? Welke van de voorgestelde scenario's geniet de voorkeur van minister Wouter Beke? Is hij bereid het nut van de kinderopvangtoeslag te heroverwegen?

Uit de toelichting besluit Hannes Anaf dat minister Wouter Beke de kinderbijslag niet wenst aan te passen. Er worden geen maatregelen in het vooruitzicht gesteld om de meest kwetsbare gezinnen met kinderen beter te ondersteunen. Dat gebeurt enkel via omwegen. Automatische rechtentoekenning, automatisering van de alarmbelprocedure, betere bereikbaarheid door uitbouw van de klantenportalen van de uitbetalers, regionale ontmoetingsmomenten tussen uitbetalers en Huizen van het Kind, structurele gegevensuitwisseling tussen het groeipakket en de lokale besturen zijn goede initiatieven. De spreker vraagt te verduidelijken op welke gegevens de lokale besturen een beroep zullen kunnen doen. Worden de gegevens van Kind en Gezin over kansarmoede ook uitgewisseld met de lokale besturen?

In 2022 wordt gefocust op het rechtzetten van de problemen met de zorgtoeslag. Zullen de aangekondigde maatregelen de lange doorlooptijd bij aanvraag en herziening definitief verkorten?

De gezinsbijslag voor niet-begeleide minderjarigen opgevangen door Fedasil, wordt naar analogie van de jeugdhulp beperkt tot één derde. Aangezien deze jongeren al worden ondersteund, is het logisch dat dubbele financiering wordt vermeden. Deze middelen worden via rechtstreekse financiering toegekend aan Vlaamse instellingen. Deze logische passage in de toelichting werd tegengesproken in Het Belang van Limburg: vanaf 1 januari 2022 zullen kinderen in een federale opvangfaciliteit net zoals in de jeugdhulp één derde van de kinderbijslag krijgen. De overige twee derde wordt gebruikt als bijdrage aan de opvangkosten. Hannes Anaf leidt hieruit af dat die middelen niet terugvloeien naar Fedasil. Hij wil weten waarom deze middelen niet worden gebruikt ter verbetering van de opvang in de federale opvangfaciliteiten. Naar welke Vlaamse instellingen verwijst de toelichting? Naar waar stroomt het bespaarde deel van de gezinsbijslag?

Ann De Martelaer zegt dat de evaluatie van het groeipakket aantoont dat het systeem zowel goede punten als knelpunten vertoont. Er is onvoldoende effect op de kinderarmoede. Er zijn onrechtvaardigheden voor nieuwe halfwezen. Er zijn aanhoudende problemen met de zorgtoeslag. Er zijn problemen met combinatiegezinnen en pleegzorg. Wat als een vervangingsinkomen moet worden beschouwd, is eveneens onduidelijk.

Haar teleurstelling was groot toen ze vernam dat de Vlaamse Regering 65 miljoen euro wil besparen op het groeipakket. Ze ging ervanuit dat er ook bij de meerderheid openheid was om een aantal pijnpunten aan te pakken. Deze Vlaamse Regering bespaart op kap van gezinnen die het moeilijk hebben. Na eerdere indexsprongen, niet-indexeringen en besparingen op de wezentoeslag is beslist de basisbedragen met 1 in plaats van 2 procent te laten stijgen. Op het moment dat de inflatie aanwakkert, energieprijzen stijgen en de winter eraan komt maakt dat voor veel mensen een groot verschil. Voor gezinnen die het niet breed hebben en voor eenoudergezinnen is de kinderbijslag een belangrijk deel van het gezinsbudget. Het tegenargument dat de sociale toeslag met 2 procent stijgt, gaat niet op

omdat de sociale toeslag slechts één vierde uitmaakt van het totale groeipakket. Om het totale groeipakket voor de laagste inkomens te laten evolueren met de inflatie moet de sociale toeslag jaarlijks met 3,5 tot 4,5 procent toenemen. Naar aanleiding van de evaluatie stelde Groen voor op korte termijn de sociale toeslagen of de schooltoeslag te verhogen door de kleutertoeslag en de kinderopvangtoeslag te heroriënteren. Is minister Wouter Beke bereid dit opnieuw te bekijken?

Ann De Martelaer sluit zich aan bij de vragen van Hannes Anaf over de Vlaamse Brede Heroverweging.

Ondanks alle beloftes gaat het van kwaad naar erger met de doorlooptijden van de zorgtoeslag. De gemiddelde doorlooptijd voor een eerste aanvraag is tussen januari 2020 en september 2021 gestegen van 177 naar 245 dagen. Voor de ambtshalve herzieningen is de gemiddelde doorlooptijd tussen 30 juni 2020 en november 2021 gestegen van 121 naar 230 dagen. De doorlooptijd bij een herziening op vraag van de ouders is van eind juni 2020 tot november 2021 opgelopen van 121 dagen naar 350. De gemiddelde doorlooptijd is op een goed jaar verdrievoudigd. In de eerste helft van 2021 waren er 988 dossiers tegenover 1695 in 2020.

Wachten op de in het vooruitzicht gestelde digitalisering doet de chaos alleen maar toenemen. Ann De Martelaer signaleert dit probleem al anderhalf jaar, maar merkt geen verbetering. Ouders vragen zelf een herziening omdat de zorgzwaarte is toegenomen. Doordat ze een jaar op een uitspraak moeten wachten wordt de einddatum van de voorgaande beslissing overschreden. De Vlaamse Regering heeft terecht beslist om bij een ambtshalve herziening de zorgtoeslag door te betalen als er geen beslissing valt voor de einddatum. Ze heeft dat echter niet beslist voor herzieningen op vraag van de ouders wat voor stress en onduidelijkheid zorgt. Hoe wil minister Wouter Beke de lange doorlooptijden aanpakken in het licht van zijn besparingen op de personeelsmiddelen van het agentschap Opgroeien? Krijgen ouders die een herziening vragen een tijdig antwoord? Welke stappen wil hij naast de digitalisering nog zetten om dit probleem op korte termijn op te lossen?

Katrien Schryvers heeft uit de hoorzittingen over de evaluatie van het groeipakket geleerd dat het groeipakket een grote stap voorwaarts betekent doordat de verschillende toeslagen meer gezinnen bereiken (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 673/1 en 2). Daarnaast zijn er enkele bezorgdheden waarop dieper wordt ingegaan in de resolutie over het gevolg dat wordt gegeven aan de evaluatie van het groeipakket (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 849/3). Binnen de budgettaire marges en in het kader van de Vlaamse Brede Heroverweging wordt gezocht hoe kwetsbare gezinnen beter ondersteund kunnen worden met het groeipakket. Gezien de moeilijke budgettaire situatie zijn bijkomende inspanningen niet mogelijk. De resolutie blijft evenwel gelden. Als er in de toekomst wel mogelijkheden zijn, kunnen er alsnog stappen gezet worden.

Koen Daniëls benadrukt dat de procedure voor het toekennen van de zorgtoeslag beter moet, en vraagt nadere toelichting bij het verbetertraject. Welke aanpassingen worden er doorgevoerd? Solid is een digitale kluis om gegevens te bewaren. Attesten worden zo veel mogelijk digitaal afgeleverd. Realisme gebiedt erop te wijzen dat Solid nog maar weinig bekend is. De spreker roept op om voor de zorgtoeslag met een eenvoudig systeem te werken. Instanties waar kinderen recht hebben op een zorgtoeslag kunnen goed informatie verstrekken. Daarnaast stelt hij voor om het zorgtoeslagattest te koppelen aan het rijksregisternummer.

De schooltoeslag mag geen invloed hebben op de beslissing van leerlingen om van studierichting te veranderen. Hoe kan de koppeling van de hoogste schooltoeslag automatisch verlopen?

De resolutie over het gevolg dat wordt gegeven aan de evaluatie van het groeipakket bevat een reeks aanbevelingen. Welke maatregelen worden uitgevoerd? Welke doelstellingen worden ermee beoogd?

In het antwoord op de vooraf ingediende schriftelijke vragen staat dat tot één vierde van de gezinnen frequent contact opneemt over het groeipakket. Gezien dit hoge aantal moeten de mogelijkheden van proactieve communicatie in overweging worden genomen. Wanneer ouders een hogere toeslag krijgen, moeten ze daar automatisch over geïnformeerd worden. Veel vragen kunnen worden vermeden door mensen vooraf op de hoogte te brengen.

Vervolgens informeert Koen Daniëls naar de stand van zaken van de integratie van de uitbetalingsactoren. Doordat er met verschillende uitbetalingsactoren wordt gewerkt, rijst er vaak verwarring. Elke actor organiseert en communiceert immers op zijn manier.

Regionale ontmoetingsmomenten zullen uitbetalers en Huizen van het Kind helpen bij het afstemmen van hun dienstverlening. Welke andere actoren nemen aan deze ontmoetingsmomenten deel?

Het basisondersteuningsbudget voor jongeren tot 21 jaar wordt ingekanteld in het groeipakket en omgevormd tot een toelage in het kader van het gezinsbeleid. Welke stappen worden daartoe gezet in 2022? Welke planning wordt er gevolgd, gezien de specifieke situatie in Brussel?

Afsluitend benadrukt de spreker dat het budget zowel in VAK als in VEK met 65,2 miljoen euro stijgt in vergelijking met de begrotingscontrole 2021. Er is een besparing van 2,2 miljoen euro op de werkingssubsidie van de private actoren. Spoort dat met het traject richting één uitbetalingsactor?

Minister *Wouter Beke* zegt dat het groeipakket in 2022 stijgt met 74 miljoen euro. In 2023 en 2024 stijgt het budget met telkens 58 miljoen euro. Deze regeerperiode zal het groeipakket van 3,8 tot 4,3 miljard euro stijgen. Het budget stijgt deze regeerperiode met 10 procent of 2 procent per zittingsjaar. Op die manier stijgen de toeslagen sneller dan de levensduurte.

Vervolgens schetst de minister het bredere kader van de recente ingreep. Deze Vlaamse Regering stond voor een moeilijke oefening. Er is een inspanning van 900 miljoen euro geleverd om de begroting in de loop van de volgende regeerperiode in evenwicht te brengen. Deze Vlaamse Regering levert een nooit eerder geziene inspanning: het WVG-budget stijgt van 12,6 tot 14,1 miljard euro. De komende twee jaar komt er nog 760 miljoen euro bij. Als ook de volgende Vlaamse Regering moet kunnen investeren in dit beleidsdomein, moet de begroting opnieuw in evenwicht raken.

Voor de inspanning van 900 miljoen euro is 570 miljoen op rekening van het sociaal akkoord, 230 miljoen euro op rekening van het sociaal akkoord voor Onderwijs en 100 miljoen euro bestaat uit inspanningen met een structureel effect als gevolg van corona. Het gros van deze inspanningen gebeurt in andere beleidsdomeinen. De inspanning die het beleidsdomein WVG levert is relatief beperkt. De Vlaamse Regering had er ook voor kunnen opteren om het uitbreidingsbeleid niet uit te voeren. De Vlaamse Regering heeft zich solidair opgesteld om dit mogelijk te maken.

Het groeipakket ging van start in 2019. Aan tienduizenden kinderen worden rechten automatisch toegekend, wat niet het geval was onder het vorige regime.

De middelen uit de gezinsbijslag voor niet-begeleide minderjarigen blijven in de jeugdhulp en verhuizen niet naar het federale niveau.

De flessenhals van de zorgtoeslag zit bij de evaluerende artsen. Er is een inspanning geleverd om deze functie attractiever te maken dankzij een hoger loon. Het effect van deze inspanning is onvoldoende. Er worden andere maatregelen, zoals vaste voorschotten, onderzocht. De digitalisering wordt eind 2021 en niet eind 2022 opgeleverd.

Het overleg over de uitbetalingsactoren loopt. Ongeacht de uiteindelijke oplossing moet de uitbetaling te allen tijde gewaarborgd blijven. Daarnaast moeten de financiële uitdagingen meegenomen worden.

Het succes van de automatische rechtentoekenning illustreert het succes van digitalisering in het algemeen. Sedert het groeipakket is overgeheveld naar de deelstaten, zijn de dossierkosten tot een derde herleid. De organisatie is performanter dan vroeger.

De selectieve participatietoeslag is afhankelijk van het onderwijstype. Er zijn technische wijzigingen aan de decretale basis nodig om perverse effecten weg te werken. De hoogste schooltoeslag zal automatisch behouden blijven.

De gegevensdeling is voorbereid om op korte termijn ingediend te worden in het Vlaams Parlement.

Katrien Verhegge leeft mee met de vele ouders die wachten op een zorgtoeslag. De eerste stap houdt in dat documenten tegen eind 2021 digitaal ingediend kunnen worden. De tweede stap zijn de pediatrie fiches waar de voorbije maanden werk van is gemaakt. Met die fiches worden de artsen ondersteund om snel toeslagen te kunnen toekennen. De medische ondersteuning bestaat uit meer dan 25 medewerkers. Een deel van die equipe komt uit het agentschap. Het probleem zit bij het aantal artsen. Voor een beperkt aantal aandoeningen is de extra toeslag bekend. Op basis van pediatrie fiches kan aldus gewerkt worden met voorschotten. Het is de bedoeling daar zicht op te krijgen tegen het begin van 2022. Daarnaast worden eerste aanvragen bij voorrang behandeld zodat die groep onmiddellijk toegang krijgt tot het stelsel.

In de eerste helft van 2022 wordt het legistieke traject voor het basisondersteuningsbudget afgerond. In het najaar wordt vervolgens gefocust op de technische voorbereiding en de samenwerking met de zorgkassen zodat dit alles in 2023 ingang vindt.

Solid valt onder het VUTG. Nog niet veel mensen werken met dergelijke gegevenskluis. Er wordt thans voornamelijk voorgewerkt met het bestaande rechtentoekenningssysteem.

Hannes Anaf wijst erop dat de budgettaire inspanningen die minister Wouter Beke heeft geschetst op de schouders van de Vlaamse gezinnen terechtkomen. Als de opbrengst van deze desindexering niet geïnvesteerd wordt in extra sociale toeslagen, wordt ze voornamelijk gedragen door de gezinnen die het al moeilijk hebben. De vraag waarom niet is gekozen voor een van de andere scenario's blijft onbeantwoord. Waarom zijn er geen bijstellingen doorgevoerd die het armoederisico reduceren?

Er is een vervolg op de Vlaamse Brede Heroverweging in het vooruitzicht gesteld. Zo zou er nog onderzocht worden wat een verlaging van het basisbedrag ten gunste van extra sociale toeslagen betekent. Is minister Wouter Beke bereid om dit ernstig te bekijken of kiest hij ervoor deze regeerperiode geen wijzigingen door te

voeren? Hij nodigt de minister uit zijn keuze bekend te maken. Zijn antwoord bepaalt immers hoe zinvol bijkomende berekeningen en scenario's zijn. Is minister Wouter Beke bereid het groeipakket deze regeerperiode te verbeteren voor mensen in armoede?

Ann De Martelaer sluit zich aan bij de bijkomende vragen van Hannes Anaf.

Eerste aanvragen voor een zorgtoeslag krijgen prioriteit. Er is evenwel nog een ander probleem. Omdat een ambtshalve herziening vaak te lang aansleept vragen ouders zelf een herziening. Beide herzieningen overlappen. Hebben ouders die een herziening aanvragen de garantie dat ze hun zorgtoeslag blijven ontvangen? Thans lijkt de zorgtoeslag te worden stopgezet omdat de periode voor de ambtshalve herziening wordt overschreden. Ze dringt erop aan hiervoor een oplossing te zoeken.

Koen Daniëls zegt dat de armoede in Vlaanderen niet weggewerkt kan worden met het groeipakket alleen. Armoede bestrijden vereist een ruime ketenaanpak. Kinderen en jongeren moeten goed onderwijs krijgen. Mensen aan de slag krijgen is allicht de beste manier om uit de armoede te raken.

Er wordt werk gemaakt van pediatrie fiches voor blijvende aandoeningen. In dergelijke dossiers hoeven geen bijkomende gegevens meer verzameld te worden. Waarover moeten artsen in dergelijke dossiers nog oordelen? In dergelijke dossiers moet de zorgtoeslag automatisch uitbetaald worden. Blijkt dat achteraf onterecht te zijn, dan kan dat voorschot verrekend worden op de basistoeslag. Ten slotte vraagt de spreker of elk dossier door een arts moet worden bekeken. Is het mogelijk dit te laten uitvoeren door medewerkers met een ander medisch profiel? Hij roept op creatief te zoeken naar oplossingen om de termijnen zo kort mogelijk te houden. Op korte termijn zal men er immers niet in slagen om meer artsen aan te werven.

Minister *Wouter Beke* zegt dat een niet-indexering van de basisbedragen ook naar voren wordt geschoven in de Vlaamse Brede Heroverweging. Hij sluit niet uit dat andere scenario's aan bod komen bij volgende regeringsonderhandelingen. De tweede fase van de Vlaamse Brede Heroverweging is nog niet afgerond. Verdere stappen blijven mogelijk. De minister wenst niet te verduidelijken waarom de Vlaamse Regering als collegiaal orgaan bij de opmaak van de begroting voor 2022 heeft geopteerd voor een desindexering, en geeft tegelijk aan dat hierover bij een volgende begrotingsopmaak opnieuw gediscussieerd kan worden.

Onder de federale kinderbijslag kregen 175.174 kinderen of in totaal 11 procent een sociale toeslag. Door de hervorming en verbreding van de sociale toeslag krijgen in 2021 naar schatting 383.000 kinderen een sociale toeslag, wat neerkomt op een stijging met 220 procent. De hervorming focust sterk op de sociale component: het recht wordt automatisch toegekend en is gebaseerd op het gezinsinkomen in plaats van de sociaaleconomische status. De oppositie heeft hierover al voorstellen gelanceerd waarin de minister zich kan vinden. Ook de Vlaamse Brede Heroverweging schuift enkele elementen naar voren. De discussie of dat nog meer het geval moet zijn, kan worden gevoerd maar de geschetste stijging kan niet worden genegeerd.

Artsen schalen de zorgtoeslag retroactief in. Ze kunnen tot vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag teruggaan. De zorgtoeslag kan daardoor voor een periode in het verleden toegekend worden. Dat blijft vervelend maar gezinnen verliezen geen zorgtoeslag.

De goede suggesties van Koen Daniëls worden reeds uitgedokterd door het agentschap Opgroeien.

Katrien Verhegge herhaalt dat met ondersteunende en wetenschappelijk onderbouwde pediatrische fiches wordt gewerkt om voorschotten toe te kennen. Er is een equipe van vijftien medisch geschoolde medewerkers die met die fiches aan de slag gaat. Er wordt onderzocht bij welke problematieken artsen (niet) moeten worden ingezet om aldus het systeem verder te vereenvoudigen. Het is de bedoeling begin 2022 ernstige stappen vooruit te zetten in dit dossier.

Hannes Anaf zegt dat minister Wouter Beke er zoals steeds op wijst dat de automatische toekenning ervoor zorgt dat meer kinderen van een sociale toeslag genieten. Daartegenover staat dat al bij de invoering van het groeipakket duidelijk was dat het nieuwe systeem geen impact zou hebben op het armoederisico vanwege het wegvallen van de rang- en leeftijdstoelagen. Deze vaststelling is herbevestigd tijdens de evaluatie van het groeipakket. De spreker weigert zich daar zomaar bij neer te leggen. Hij beaamt dat het groeipakket het armoedeprobleem niet alleen kan oplossen, maar het blijft het belangrijkste wapen van de Vlaamse overheid in deze strijd.

De opmerking dat de niet-indexering van de basisbedragen wordt voorgesteld in de Vlaamse Brede Heroverweging is slechts gedeeltelijk waar. In een aantal scenario's wordt een eenmalige desindexering voorgesteld om het gespaarde bedrag te herinvesteren in extra sociale toeslagen. In geen enkel scenario wordt alleen maar een structurele besparing beschreven.

De wijze waarop de Vlaamse Regering tot de gemaakte keuze is gekomen wordt niet verduidelijkt. Een parlamentslid heeft als taak de regering te controleren door bijvoorbeeld te vragen waarom ze bepaalde keuzes heeft gemaakt. De vraag waarom deze Vlaamse Regering er niet voor kiest om extra in te zetten op armoedebestrijding binnen het bestaande budget is een legitieme vraag.

Minister *Wouter Beke* beaamt dat in de Vlaamse Brede Heroverweging drastische scenario's naar voren worden geschoven. Er zijn andere keuzes gemaakt om de gewone mensen niet te treffen. Het is van belang het geheel van de begroting voor ogen te houden. Het is belangrijk dat mensen aan de slag raken en aan de slag blijven. Er is vraag naar bijkomende capaciteit vanwege personeelstekorten. In dit opzicht is het niet aangewezen om wie werkt te penaliseren. De Vlaamse Brede Heroverweging is een administratieve oefening waarmee de Vlaamse Regering aan de slag is gegaan. Met het oog op de inspanning van 65 miljoen euro die minister Wouter Beke moest leveren, zijn de beschreven keuzes gemaakt.

4.3. Geïntegreerd gezinsbeleid

Hannes Anaf stelt enkele gerichte vragen in een poging de recente debatten over de kinderopvang niet over te doen. In 2022 moet 90 procent van de gemeenten een werkzaam lokaal loket kinderopvang hebben. In 2021 was 70 procent van de gemeenten de ambitie. Eind 2020 was er in 48 procent van de gemeenten een actief lokaal loket kinderopvang. In april 2021 was dat in 63 procent van de gemeenten het geval. Is de doelstelling voor 2021 uiteindelijk gehaald? Op welke wijze probeert men de doelstelling voor 2022 te halen?

In 2021 werd een evaluatie van de Huizen van het Kind in het vooruitzicht gesteld, maar in deze toelichting is daar geen spoor van terug te vinden. Is die evaluatie uitgevoerd? Welke aanbevelingen zijn er geformuleerd?

Het moet de ambitie blijven dat er een kinderopvangplaats is voor elk kind dat opvang nodig heeft. De Vlaamse Brede Heroverweging meldt over de niet-inkomensgerelateerde kinderopvang dat slechts 6 procent van de kinderen met een kinderopvangtoeslag ook een sociale toeslag krijgen. Minder dan 3 procent van de kinderen in de niet-inkomensgerelateerde opvang is geboren in een kansarm gezin

terwijl zij 13 procent van de totale populatie uitmaken. Het is bekend dat kwetsbare kinderen de grootste baat hebben bij kwalitatieve kinderopvang. Er moet worden ingezet op een zo breed mogelijke toegang tot alle types van kinderopvang. In deze toelichting wordt een evaluatie van de voorrangsregels in het vooruitzicht gesteld om te zorgen voor voorrang voor werkende ouders of ouders die een opleiding volgen in een traject naar werk. Hannes Anaf maant aan tot voorzichtigheid als tegelijk kinderen uit kansarme gezinnen een plaats moeten krijgen in de kinderopvang. Werkzoekende ouders moeten de kans krijgen om te solliciteren door voldoende kinderopvang aan te bieden. Het lopende evaluatieonderzoek over de toepassing van de voorrangsregels in de kinderopvang zou begin 2021 worden afgerond. Hoe verlopen beide onderzoeken zich tot elkaar? Hoe verhouden beide zich tot het VIONA-onderzoek?

Inzake opvangkwaliteit wordt terecht verwezen naar de nood aan voldoende en competent personeel. Er wordt verwezen naar het beleid van Werk en Onderwijs voor de kinderopvangsector. Welke acties worden er gepland?

Als sluitstuk van kwaliteit worden een degelijk handhavingsbeleid en een geïntegreerd incidentenmanagement naar voren geschoven. Handhavingsregels, toepassingen, verbeterpunten en eventuele lacunes worden in kaart gebracht. Bij elke discussie over situaties waar het verkeerd liep, is opgeroepen om strenger op te treden. Het ging daarbij om een beperkt aantal initiatieven die het niet goed doen en telkens negatief geëvalueerd worden. Wat de toelichting bij de begroting voor 2022 hierover schrijft is echter een kopie van de toelichting bij de begroting voor 2021. Veel passages in het hoofdstuk over het beleidsveld Opgroeien zijn gekopieerd uit de toelichting bij de begroting voor 2021, maar de aandacht die aan dit thema is geschonken maakt het des te opvallender. Zijn er in 2021 geen initiatieven genomen om de handhaving te verbeteren? Of is er een fout gemaakt bij de redactie van de toelichting bij de begroting voor 2022?

Er is een personeelsbesparing van 312.000 euro. Op de werkingsmiddelen wordt 132.000 euro bespaard. Wat zal de impact daarvan zijn? Waarop zal er precies bespaard worden?

Het uitbreidingsbeleid voor kinderopvang bedraagt in 2022 10 miljoen euro, maar in 2021 was dat 10,5 miljoen euro. De spreker vraagt een verklaring voor dit verschil.

Immanuel De Reuse zegt dat de evaluatie van de voorrangsregels in mei 2021 zou worden afgerond. Welke conclusies trekt de minister uit die evaluatie? Hoe zal hij strikter handhaven?

Om de aanpak van adoptie in de toekomst te concretiseren volgens de uitgetekende krijtlijnen, worden gesprekken opgestart met verschillende stakeholders om tot een actieplan en een ontwerp van een nieuw systeem te komen. Wie wordt er geraadpleegd? Wordt er rekening gehouden met de geplande hoorzittingen naar aanleiding van het eindrapport van het expertenpanel?

Is er al overleg gepleegd met het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling over samenwerking op het vlak van risicotaxatie zodat men accuraat kan handelen wanneer een kind in de opvang in onbekende omstandigheden een ernstig letsel oploopt? Hoe ziet de minister dit?

Er wordt ingezet op gegevensdeling tussen kraamklinieken en het agentschap Opgroeien om de continuïteit van een geïntegreerd zorgtraject tijdens de perinatale periode mogelijk te maken. Gegevensdeling over zwangerschap en bevalling zijn cruciaal voor de evoluties rond de eerste duizend dagen. Met welke knelpunten kampt de gegevensdeling thans?

Celia Groothedde deelt de bezorgdheid over de lokale loketten kinderopvang. Ze is benieuwd naar de exacte doelstelling en de vooropgestelde termijn om die te bereiken.

De monitoring van de voorrangsregels focust op werkende ouders of ouders die een opleiding volgen in een traject naar werk. Tegelijk wordt er aangegeven dat tal van indicatoren erop wijzen dat de toegang tot de kinderopvang in 2020 moeilijk verliep voor kwetsbare mensen. Op welke wijze wil minister Wouter Beke hierop inzetten? Allicht zullen deze gezinnen niet opnieuw instromen omdat het moeilijk is om opvang te vinden voor een ouder kind. Hoe zal deze voorrangsregel structureel worden ingevuld?

Er wordt in discussies vaak verwezen naar het toekomstplan, maar op de vraag welk budget daarvoor wordt vrijgemaakt wordt steeds geantwoord met een opsomming van reeds aangekondigde middelen. Ze herhaalt daarom de vraag hoeveel middelen los van de reeds aangekondigde voor het toekomstplan worden uitgetrokken. Worden die middelen op korte termijn ingezet?

De passage over incidentenmanagement focust op bekende incidenten. Medewerkers van de kinderopvang hebben danig veel kinderen onder hun hoede dat ze niet weten hoe ze voor die kinderen kunnen zorgen mocht er bijvoorbeeld brand uitbreken. Wat zal daar op korte termijn aan veranderen zodat zij zich veilig kunnen voelen? Zal de Zorginspectie versterkt worden? De Zorginspectie beschikt over onvoldoende mensen en middelen om de volledige kinderopvang goed op te volgen, en om voor een pedagogisch en sociaal ondersteunend in plaats van een louter controlerend kader te zorgen.

Voor de consultatiebureaus geldt een budgetneutraal kader. Samen met de VGC wordt er werk gemaakt van een geïntegreerd Vlaams gezinsbeleid in Brussel. Het beleid beoogt de doorstart van het Brusselse Huis van het Kind en wil de consultatiebureaus verzekeren en versterken. Een fijnmazig aanbod is niet hetzelfde als een fijnmazig netwerk van consultatiebureaus. *Celia Groothedde* informeert naar de concrete betekenis. Worden de consultatiebureaus behouden? Er is behoefte aan lokale inbedding om veel mensen te bereiken in een grootstedelijke context. De Brusselse consultatiebureaus kampen met enkele bezorgdheden. Ze werken kleinschalig waardoor ze dicht bij de mensen staan. Ze leveren belangrijk werk: het consultatiebureau van Foyer vzw zorgt voor taalbegeleiding en meertalige opvoeding vanaf de zwangerschap, wat een niet te onderschatten vorm van preventie betekent waardoor deze gezinnen een betere start kunnen nemen.

Er wordt een controle- en monitoringsinstrument ontwikkeld voor zwangere vrouwen. Op welke termijn mag dat worden verwacht?

Koen Daniëls vraagt in het kader van de kwalitatieve ondersteuning van gezinstrajecten hoe wordt omgegaan met gezinnen die zich aan de zorg onttrekken. De toelichting gaat in op de vaccinatie van kwetsbare groepen. Moeilijk bereikbare groepen vaccineren is belangrijk met het oog op een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad. Welke bijkomende of nieuwe campagnes zijn er gepland?

Is het de bedoeling om in 2022 overal een lokaal loket kinderopvang te hebben?

Waar komen er nieuwe OverKop-huizen? Op welke termijn wordt dat gerealiseerd? Op welke wijze worden jongeren daarvan op de hoogte gebracht?

Om mensen ervan te overtuigen onthaalouder te worden of te blijven, is het statuut van belang. In welke mate zal de aangekondigde maatregel helpen om onthaalouders en kindbegeleiders te motiveren? Op welke profielen is de maatregel gericht?

Er wordt gefocust op de combinatie van draagkracht en pedagogische competenties, kwalitatieve opvang en coaching. Daartoe worden extra pedagogische begeleiders ingezet. Bovendien is het de bedoeling dat zij in de kinderopvang mee aan de slag gaan. Hoe wordt dat geëvalueerd? Hoe wordt de impact daarvan gemonitord? Hoe kan worden gemeten in welke mate deze investering kindbegeleiders ondersteunt om hun job beter uit te voeren? Kindbegeleiders zouden dit immers ook als controle kunnen beschouwen, wat zorgt voor stress. Ook in het onderwijs wordt pedagogische begeleiding nog vaak als inspectie beschouwd.

Flexibele kinderopvang zorgt voor een dubbele uitdaging. Tal van ouders zijn op zoek naar flexibele kinderopvang maar daartegenover staan onregelmatige uren voor de medewerkers. Hoe wil minister Wouter Beke beide verzoenen?

Hoe breed wordt de scope van de tevredenheidsenquête over de dienstverlening van Kind en Gezin? Hoe wordt er bepaald wie de enquête mag invullen? De N-VA pleit ervoor om dat zo ruim mogelijk te organiseren om tot een optimaal beeld te komen.

Freya Saeys leest dat met een startgesprek voor de geboorte intensiever zal worden ingezet op gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben. Aldus zal de brug gelegd worden met extra ondersteuning, opvang en begeleiding in diverse levensdomeinen. Deze trajecten moeten aansluiten bij evoluties in de prenatale zorg. Een en ander wordt uitgewerkt in een actieplan over geïntegreerde gezinstrajecten tijdens de eerste duizend dagen. Wie coördineert de toeleiding naar bijvoorbeeld 1G1P? Welke rol spelen de Huizen van het Kind of het OCMW hierin?

Samen met CGG's, CKG's en andere jeugdhulporganisaties wordt een aanklappende en meer geëigende jeugdhulp uitgetekend ten aanzien van zwangere vrouwen. Er wordt onderzocht of het personele toepassingsgebied van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp kan worden uitgebreid tot het ongeboren kind en aanstaande ouders. Hoe wil men gezien de wachtlijsten zwangere vrouwen in een periode van negen maanden de nodige begeleiding bieden? Welke garanties kan men bieden? Welke middelen worden daarvoor vrijgemaakt? Hoe wordt het geïntegreerde zorgpad uitgewerkt in de proefprojecten van de eerste lijnszones Leuven en Zuid-Oost-Hageland? Hoe gaat men daar om met de wachtlijsten? Wanneer volgt de uitrol over heel Vlaanderen?

Er wordt onderzocht of het mogelijk moet blijven om niet-gekwalficeerde onthaalouders ook na 2024 te laten instappen. Veel kindbegeleiders en onthaalouders zitten nog niet in een kwalificatietraject. Zal het na 2024 alsnog mogelijk zijn om de nodige kwalificatie te behalen?

Er wordt werk gemaakt van een referentiekader voor een marktconform inkomen en volwaardige sociale bescherming voor medewerkers van de kinderopvang die niet onder cao's ressorteren. Hoe kunnen de organisatoren dat financieren?

Een betere maatschappelijke erkenning van de kinderopvang is, naast inkomen en werklast, belangrijk voor de aantrekkelijkheid van het beroep. Hoe wil minister Wouter Beke dat realiseren?

In 2022 volgt een tevredenheidsenquête over de dienstverlening van Kind en Gezin. *Freya Saeys* wil vernemen wanneer de resultaten beschikbaar zullen zijn.

Minister *Wouter Beke* zegt dat de continue bijstellingen als gevolg van de coronapandemie in de weg stonden van de evaluatie van de kinderopvang en van de Huizen van het Kind.

De verschillende toeslagen in de kinderopvang hebben verschillende parameters. Sommige gezinnen krijgen een combinatie van verschillende toeslagen. De finaliteit blijft dat ouders werk kunnen zoeken en een opleiding kunnen volgen. Gezinnen in kwetsbare situaties zijn een andere belangrijke doelgroep van de voorrangsregels.

Dat een aantal passages zijn overgenomen uit de toelichting bij de begroting voor 2021 is het gevolg de coronapandemie. Hetzelfde geldt voor de evaluatie van de voorrangsregels: kan een duurzaam beleid gebaseerd worden op resultaten gemeten tijdens de pandemie?

De gegevensdeling met de kraamklinieken is belangrijk om gezinnen snel te kunnen bezoeken. De voornaamste uitdaging doet zich voor in Brussel waar grote inspanningen worden geleverd om Nederlandstalige ouders te bereiken.

Er is afgesproken met het agentschap Opgroeien om werk te maken van een toekomstplan. Er moet eerst duidelijkheid zijn over de uitdagingen. Kunnen bestaande middelen anders georiënteerd worden? Een toekomstplan geeft aan waar het beleid naartoe wil en is niet bedoeld om op korte termijn soelaas te bieden. Voor de korte termijn zijn er het sociaal akkoord en het uitbreidingsbeleid. De kinderopvang is op eigen vraag betrokken bij het sociaal akkoord. De Vlaamse Regering is op die vraag ingegaan en geeft uitvoering aan het akkoord. De Inspectie voor Financiën buigt zich over een twintigtal besluiten van de Vlaamse Regering.

Infrastructuur is een aspect van incidentmanagement. Daarnaast is er de discussie over de kind-begeleidernorm.

Minister Wouter Beke zal initiatieven nemen in de Zorginspectie. Ook voor het pedagogische kader verwijst de minister naar het sociaal akkoord.

De Brusselse bezorgdheid over de consultatiebureaus is geremedieerd. Ze worden niet in de steek gelaten. Er wordt in overleg met de VGC nagedacht over een duurzaam spreidingsmodel. De Vlaamse Regering is dat aan het voorbereiden en probeert de contouren nog in 2021 uit te tekenen.

Kind en Gezin bereikt veel gezinnen met zijn vaccinaties. Het zal zaak zijn in de komende periode opnieuw contact op te nemen met gezinnen die afhaken.

De wijze waarop de OverKop-huizen jongeren bereiken laat minister Wouter Beke over aan de lokale dynamiek. Steden en gemeenten verschillen van elkaar op demografisch vlak maar ook qua aanpak. Het is belangrijk dat de OverKop-huizen als merk maar ook als signaal voor jongeren in de markt worden gezet. In de zomer van 2021 vond een startweek plaats.

Taal is van belang in de pedagogische ondersteuning. De Vlaamse overheid probeert daar zorg voor te dragen.

De tevredenheidsmeting wordt op korte termijn uitbesteed. Het gaat over de klanttevredenheid van ouders en dienstverleners van het klantenbeheer in de kinderopvang.

Omdat de afstemming met de meer gespecialiseerde hulp beter kan, wordt overleg gepleegd met de verschillende stakeholders om dat mogelijk te maken. Het is duidelijk dat samenwerking lokaal ingekleurd moet worden.

Voor de begeleiding van zwangere vrouwen worden de eerste duizend dagen en het geïntegreerd zorgpad uitgerold. De verschillende agentschappen werken daar

samen aan, wat een goede basis is om op het terrein tot goede afspraken te komen.

Katrien Verhegge zegt dat de evaluatie van de voorrangsregels in mei 2021 is afgerond en het rapport online geraadpleegd kan worden. Ze gaat aan de slag met de aanbevelingen. Omdat corona de reguliere werking doorkruist wordt met de sector onderzocht welke stappen al gezet kunnen worden. De voorrangsregels zullen vereenvoudigd worden. Het rapport toont aan dat blijvend ingezet moet worden op meer flexibele opvang. In het toekomstplan moet er aandacht gaan naar de subsidiëring daarvan.

Er zijn stappen vooruitgezet inzake handhaving en incidentmanagement. Het expertiseteam komt frequent samen als dossiers aandacht vragen. Er lopen enkele proefdossiers in samenwerking met de VK's, die zelf zoeken naar welke rol ze zouden kunnen spelen.

De gegevensdeling met de kraamklinieken botst op GDPR-problemen. Omdat veel ziekenhuizen weigerachtig waren, wordt naar een decretale verankering gezocht.

De tevredenheidsmeting is in overleg met minister Wouter Beke met een jaar uitgesteld als gevolg van corona. Het wordt eind 2021 uitbesteed zodat het onderzoek in 2022 van start kan gaan. Katrien Verhegge hoopt dat het onderzoek breed genoeg wordt gevoerd. Het komt de partner die op basis van het bestek deze opdracht krijgt, toe om dit nader uit te werken.

Inzake de eerste duizend dagen gebeurt er al heel veel op het werkveld. Er zijn veel actoren bij betrokken. Het agentschap Opgroeien werkt hier samen aan met andere agentschappen en het federale niveau. In 2022 wordt afgesproken welke taken de verschillende partners op zich nemen.

Voor kwetsbare gezinnen die zich aan de hulpverlening onttrekken, is continuïteit in de trajecten aanbieden van belang. Samenwerking tussen Kind en Gezin en het OCJ, zoals in het Limburgse proefproject, garandeert continuïteit door kort op de bal te spelen. Dit moet in Vlaanderen uitgerold worden om waar nodig aanklappende hulp te kunnen aanbieden.

Celia Groothedde herhaalt de vraag welk budget er wordt uitgetrokken voor de Zorginspectie. Gaat het effectief om een uitbreiding? Hoeveel vte zijn daarbij betrokken?

Hoeveel geld wordt er gereserveerd voor het toekomstplan voor de kinderopvang? Voor wanneer is de uitrol gepland?

De bezorgdheid over Brussel wordt geredieerd. Hoeveel consultatiebureaus wil men overhouden? Krijgen de huidige consultatiebureaus de garantie dat ze met het huidige beleidsplan en budget verder kunnen blijven werken? Dat is niet onbelangrijk voor bijvoorbeeld de vaccinatie van kwetsbare gezinnen.

Celia Groothedde is verbaasd dat de klantentevredenheid van ouders in de kinderopvang nog wordt gemeten. Internationaal onderzoek toont aan dat de tevredenheid van ouders niet noodzakelijk verband houdt met de kwaliteit van de kinderopvang. Bovendien leidt dergelijk onderzoek vrijwel overal tot een vergelijkbaar resultaat. Welk budget wordt hiervoor vrijgemaakt?

Hoeveel middelen worden er gereserveerd voor de opvolging van kwetsbare zwangere vrouwen? Voorkomen dat zij zich aan opvolging onttrekken, klinkt volgens het lid als dwang. Ze hoopt dat het niet leidt tot dwang gezien de opbouw van dit plan in samenwerking tussen jeugdhulp en Kind en Gezin.

Koen Daniëls zegt dat sommige kinderen lijden onder het feit dat ouders niet ingaan op de aangeboden trajecten. Er moet worden nagegaan hoe in dergelijke gevallen kan worden opgetreden in het belang van de rechten van die kinderen. Voor de N-VA is dat een belangrijke bekommernis. Ook op dit vlak geldt dat voorkomen beter is dan genezen. Afrondend dringt hij erop aan inspectieverslagen openbaar te maken.

Minister *Wouter Beke* herhaalt zijn antwoord op de vraag naar middelen voor het toekomstplan. Deze regeerperiode wordt er 120 miljoen euro gereserveerd voor het uitbreidingsbeleid. Deze oefening vraagt niet alleen meer middelen maar gaat ook na wat kinderopvang in de toekomst moet zijn.

Op het gepaste moment zal de minister een voorstel voor de Zorginspectie voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Waar *Celia Groothedde* twijfelt aan het nut van een klantenbevraging is de minister van oordeel dat ouders niet betutteld moeten worden maar goed geïnformeerd.

In de Brusselse preventieve gezinsondersteuning geldt er in 2022 – en allicht ook in de jaren daarna – een uitzondering voor de consultatiebureaus.

In mei 2021 is beslist de Zorginspectie uit te breiden met 9 vte. Daarvoor wordt gebruikgemaakt van extra middelen uit de sociale Maribel.

5. Beleidsveld personen met een handicap

Ann De Martelaer kaart een gebrek aan goede en transparante informatie over dit beleidsveld aan. In 2021 zou er 270 miljoen euro extra worden geïnvesteerd maar uiteindelijk ging het maar over 230 miljoen omdat 40 miljoen al in 2020 was ingezet. Op de vraag of de 60 miljoen euro voor meerderjarigen al is uitgegeven, antwoordde de minister recent in de media dat van het budget van 117 miljoen euro reeds 101 miljoen euro is uitgegeven en dat het maar om 16 miljoen euro zou gaan. Op de vraag over de 30 miljoen euro voor minderjarigen kwam evenmin een antwoord. De minister is sterk in het opsommen van cijfers en budgetten, maar ze zijn moeilijk terug te vinden in documenten. Het Rekenhof uit dezelfde kritiek in zijn rapport. Wat is de reactie van de minister daarop? Waarom staat er in het begrotingsdocument geen duidelijk overzicht van de budgetten van het VAPH, opgesplitst tussen meerder- en minderjarigen? Kan daarover een gedachtewisseling met het VAPH worden georganiseerd?

Er is evenmin transparantie in de beleidsdocumenten en -intenties. In het begrotingsdocument wordt meermaals verwezen naar interne documenten die worden besproken op het raadgevend comité van het VAPH, maar parlementsleden hebben daar geen toegang toe, wat het moeilijk maakt om het beleid te volgen. Is het mogelijk om die interne documenten te delen met de parlementsleden, en zeker ook de beslissingen die worden genomen door het VAPH?

Er is perspectief voor mensen in prioriteitengroep 1, maar niet voor mensen in prioriteitengroepen 2 en 3. Er zou 20 miljoen euro worden vrijgemaakt via VIA 6. Hoe zullen die middelen worden ingezet? Kan de minister perspectief bieden over wie in prioriteitengroep 2 budget zal krijgen? Wat als er te weinig budget is? Zal er een bepaalde voorrang gehanteerd worden? Met betrekking tot prioriteitengroep 3 is er al lang onderzoek aangekondigd. In de zomer van 2021 sprak de minister over een steekproef bij 2400 personen, maar uit een nota blijkt dat dit beperkt wordt tot 1800 personen, van wie men verwacht dat er 900 zullen antwoorden. Wat gebeurt er met de mensen die niet antwoorden? Worden zij geschrapt? Waarom worden mensen die sedert 2019 in prioriteitengroep 3 zitten, niet meegenomen in de steekproef? Op 13 december 2021 wordt een webinar georganiseerd

door het VAPH. Wat met mensen die daaraan niet kunnen deelnemen? Op welke manier zal worden geprobeerd om zoveel mogelijk mensen uit prioriteitengroep 3 te bereiken? Kunnen de Sociale Huizen hierbij worden betrokken? In 2022 zijn er geen budgetten voor die prioriteitengroep. Is het de bedoeling om in 2023 wel middelen vrij te maken?

De minister stapt af van persoonsvolgende financiering voor minderjarigen en stimuleert dat wie nu in een residentiële setting zit, overstapt naar een cashformule. Ann De Martelaer is van mening dat er beter geïnvesteerd wordt in een budget voor kinderen met een handicap omdat ze aldus later minder aan de maatschappij zullen kosten. Ze is beschaamd als ze verhalen hoort van mensen die al jaren op een budget wachten terwijl er in deze begroting geen oplossing wordt geboden. Vindt de minister het geen tijd om de koppen bijeen te steken met het VAPH en het Vlaams Parlement om het theoretische model van de vermaatschappelijking van de zorg en de concentrische cirkels operationeel te maken? Het is immers belangrijk om stil te staan bij de randvoorwaarden die nodig zijn om die concentrische cirkels waar te maken.

Immanuel De Reuse leest dat er versneld en versterkt ingezet wordt op de ontwikkeling en implementatie van een vernieuwd kwaliteitskader voor zorg en ondersteuning aan personen met een handicap. Wat is de stand van zaken? Kan de minister de toekomst van het project schetsen?

Inzake de doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten spreekt de minister over een knipperlichtsysteem voor budgethouders in kwetsbare situaties. Dat knipperlicht moet als een signaal opgevat worden dat er een verhoogd risico is op niet correct gebruik van het persoonsvolgend budget. Worden daar vaak mensen op betrapt? Hoe zal het nieuwe systeem geëvalueerd worden? Op basis waarvan wordt er een risico-inschatting gemaakt?

De procedures voor het aanvragen, beslissen en uitbetalen van tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen blijven aandachtspunten. Is er reeds een analyse gebeurd van de huidige procedures om te bekijken waar de knelpunten zitten?

In 2022 wordt de invoering voorbereid van een gedeeld gebruik van hulpmiddelen. Is daar vraag naar? Wat is de visie van de minister?

Er wordt aan de wachtenden in prioriteitengroep 1 perspectief geboden door hen binnen de budgettaire marges een persoonsvolgend budget ter beschikking te stellen binnen anderhalf jaar na aanvraag/toewijzing. Wat als de budgettaire marges er niet zijn? Zullen de budgetten toereikend zijn?

Er worden mogelijke pistes onderzocht om opnieuw perspectief te bieden aan de wachtenden in prioriteitengroep 2, bijvoorbeeld door met overbruggingsbudgetten te werken. Wanneer zal dat gebeuren? Hoe zal de minister garanderen dat die pistes tegemoetkomen aan de noden van deze groep?

Er worden een bevraging en een proefproject opgezet voor de wachtenden in prioriteitengroep 3. Hoeveel personen zullen er deelnemen aan dat proefproject? Hoe komt het dat er nu pas een onderzoek wordt gevoerd naar de effectieve zorgnoden in deze prioriteitengroep?

Er worden mogelijkheden geboden aan kinderen en jongeren die de overstap willen maken van een residentiële setting naar een cashformule. Wat zijn die mogelijkheden? Hoe zal de overstap verlopen? Heeft de minister een tijdspad voor ogen?

Samen met de stakeholders wordt bekeken of het mogelijk en wenselijk is de ce-suur voor de toewijzing van een persoonsvolgend budget, met name de minimaal

vereiste ondersteuningsnood, te verhogen. Wordt er aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen daarvan? Kunnen deze correct worden ingeschat?

Drie voorzieningen bieden handicapspecifieke dagondersteuning en psychosociale begeleiding in de gevangenis. Tevens zorgen ze voor de overdracht van handicapspecifieke knowhow en forensische expertise aan andere actoren betrokken bij de ondersteuning van de gedetineerde of de geïnterneerde. Hoe gebeurt deze overdracht? Wordt er genoeg forensische expertise aan andere actoren aangeboden?

In september 2021 besliste de Vlaamse Regering om in het kader van Vlaamse Veerkracht alle budgetten voor het uitbreidingsbeleid naar voren te schuiven en ze in 2021 al uit te geven. Dat zorgt er niet voor dat er extra mensen geholpen worden tegen het einde van de legislatuur, maar wel dat sommigen tijdens deze legislatuur sneller een budget krijgen. *Hannes Anaf* merkt op dat uit de begroting blijkt dat de minister die belofte niet kan waarmaken. Hoeveel persoonsvolgende budgetten zijn er in 2021, dankzij de versnelling van het uitbreidingsbeleid en de financiering via de relance, mogelijk gemaakt? Hoeveel volgen er nog in 2022?

In 2023 en 2024 worden er telkens ongeveer duizend nieuwe aanvragen in prioriteitengroep 1 verwacht. Mag de spreker uit de afwezigheid van bijkomende middelen besluiten dat prioriteitengroep 1 in 2023 en 2024 opnieuw zal aangroeien? Dat probleem doet zich ook voor bij de automatische toekenningsgroepen. Kan de minister daar duiding bij geven? Kan hij garanderen dat dit kan met de restmiddelen van Vlaamse Veerkracht?

Hannes Anaf maakt zich zorgen over prioriteitengroep 3 want voor hen is er geen perspectief tijdens deze legislatuur. De minister overweegt een afleiding naar vrijwilligershulp. Is het de bedoeling om die groep te schrappen?

Wat is de oorzaak van de vertraging in de opstart van 1750 PAB's voor kinderen die op de wachtlijst staan?

Met betrekking tot prioriteitengroep 1 moet er een bijkomende screening gebeuren om te bekijken of de personen op de wachtlijst daadwerkelijk in aanmerking komen voor een zorgbudget. Dat is hard binnengekomen bij wie op de wachtlijst staat want zij hebben al een inschatting gekregen. Kan de minister daar meer duiding bij geven?

Tine van der Vloet vindt het verontrustend dat voorzieningen enkel mensen met hoge budgetten aannemen, want dat kan niet de bedoeling zijn. Ze duidt dan ook op het belang van transparantie. Het moet duidelijk zijn welke zorg mensen met hun budget waar kunnen kopen. Wanneer zal die duidelijkheid er zijn?

Zal de 60 miljoen euro dienen om mensen die in 2021 een aanvraag doen in prioriteitengroep 1 in het voorjaar van 2022 een budget te geven?

Met de introductie van startersbudgetten ondersteunen bijstandsorganisaties de nieuwe budgethouders bij de opstart van hun persoonsvolgend budget. Hoe loopt dat? Maken veel mensen daar gebruik van? Zijn er verschillen tussen de provincies?

Er wordt bekeken hoe er opnieuw perspectief geboden kan worden aan prioriteitengroep 2, bijvoorbeeld via overbruggingsbudgetten. Wat zijn dat? Over hoeveel procent gaat dat? Gaat het ook over de meervragen? Wanneer komt er duidelijkheid over? Kan dat juridisch? Waarom wordt die 20 miljoen euro niet meteen gegeven aan mensen op de wachtlijst? Waarom moet de hervorming afgewacht worden, terwijl nog niet duidelijk is of het juridisch kan?

Tegen de zomer van 2022 zullen er voorstellen gedaan worden voor prioriteiten-groep 3. Wat zal er intussen gebeuren? Niet alle mensen in die groep kunnen worden geholpen met rechtstreeks toegankelijke hulp. Er komen heel wat mensen uit die groep naar de automatische toekenningsgroepen. Het is belangrijk om ze niet uit het oog te verliezen.

Rechtstreeks toegankelijke hulp zal worden vernieuwd. In zijn schriftelijk antwoord op de technische vragen heeft de minister het over vier principes. Kan hij die verduidelijken?

In 2017 is er gestart met persoonsvolgende financiering en het is goed om er een evaluatie van te maken, maar een hervorming moet altijd gebeuren vanuit het standpunt van de personen in kwestie. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de toeleidingsprocedure die geïmplementeerd zou worden in 2022?

Ze hoort niets meer over de inclusieve oriëntatiefase. Wat houdt die in?

Wat is de timing voor de hervorming van het PAB voor minderjarigen? Is het mogelijk om intussen al een deel van de middelen aan PAB's te besteden?

De daling van de organisatiegebonden kosten levert een kleine 14 miljoen euro op. Waar gaat dat geld naartoe?

Volgens *Vera Jans* gaat het niet enkel om de overstap van een aanbod- naar een vraaggestuurd systeem, maar ook om andere verwachtingen omtrent zorg en om een andere manier van kijken naar participatie van mensen met een handicap en inclusie, naar de rol van de voorzieningen en naar de financiering van de sector. De overstap naar persoonsvolgende financiering is niet zonder slag of stoot verlopen. Het is terecht dat er veel vragen over worden gesteld, maar soms wordt het overzicht verloren. De laatste jaren zijn de middelen voor personen met een handicap gestaag maar duidelijk toegenomen. Op het einde van de legislatuur zal het budget de 2 miljard euro overstijgen.

Een persoonsvolgend systeem is duur. Ondanks de budgettaire inspanningen blijven sommige mensen met een beperking gefrustreerd omdat ze geen toegang krijgen tot de zorg of de ondersteuning die ze hadden gewild. Het is echter noodzakelijk om beleidskeuzes te maken en er moeten nog verschillende grote werven worden aangepakt.

De minister belooft dat iedereen in prioriteitengroep 1 binnen een vaste termijn een budget toegekend zal krijgen, maar ook de andere prioriteitengroepen verdienen perspectief en duidelijkheid. Bij prioriteitengroep 2 wordt er over deelbudgetten gesproken. Hoe ver staat de praktische voorbereiding van dat systeem? Wat is de timing?

In prioriteitengroep 3 zitten meer dan 11.000 mensen met diverse noden. Het is goed dat het VAPH in januari 2022 een onderzoek zal starten. Kan de minister de looptijd van dat onderzoek inschatten? Wordt het volledige onderzoek afgewacht of wordt er gekeken welke deelmaatregelen er mogelijk zijn?

Er moet ook gekeken worden naar het hulpmiddelenbeleid, de rechtstreeks toegankelijke hulp en de reguliere hulpverlening. Hoe ziet de minister de verdere ont-schotting tussen de voorzieningen in de sector en lokale initiatieven?

Kan de minister meer vertellen over het vernieuwingstraject voor de MFC's? Gaat het over proeftuinen? Worden de jeugdhulpactoren daar meteen bij betrokken? Spoort dat met het meer vraaggestuurd maken van MFC's?

Betaalbaarheid voor de gebruiker is essentieel want mensen met een handicap lopen een groter risico op armoede. De minister streeft naar transparantie op het vlak van woon- en leefkosten, maar voorzieningen gaan daar op hun eigen manier mee om. In 2022 komt er een vervolgonderzoek naar de betaalbaarheid van de zorg onder de persoonsvolgende financiering en de omschakeling naar woon- en leefkosten. Welke richting gaat dat uit? Welk type maatregelen komen in aanmerking? Vera Jans gaat ervan uit dat het niet alleen gaat over mensen die residentieel verblijven, maar ook over mensen die enkel tijdens de dag naar een voorziening gaan.

Volgens *Maurits Vande Reyde* is het een goede zaak dat er in 2021 een bedrag van 270 miljoen euro is bij gekomen voor de zorg voor mensen met een beperking, maar het komt erop aan om dat bedrag effectief en snel in te zetten.

Wanneer zal de nieuwe regeling voor het PAB voor minderjarigen er zijn? Wanneer zullen de minderjarigen de ongeveer 30 miljoen euro in de vorm van een PAB krijgen? Wordt er voor de besteding van dat bedrag gewacht op de hervorming van de MFC's? Wat is de timing voor het vernieuwde concept voor MFC's? Is die hervorming gekoppeld aan de besteding van extra budgetten voor minderjarigen? De spreker vindt niet dat het ene geblokkeerd mag worden voor het andere.

Voor prioriteitengroep 2 is er 20 miljoen euro. Wanneer zullen die middelen in persoonsvolgende budgetten worden omgezet? De minister werkt ook daar aan een hervorming. Kunnen de budgetten al worden toegekend of moet die hervorming eerst rond zijn? Wat is de timing?

Wil de minister in kaart brengen welke alternatieve oplossingen er zijn voor mensen in prioriteitengroep 3? Welke timing volgt de minister voor de screening?

Er moet worden gewerkt aan hervormingen om de middelen efficiënt in te zetten. De conceptnota voor nieuwe regelgeving over het faciliteren van sociaal ondernemerschap en innovatie in de gehandicaptenzorg stelt dat de elementen die leiden tot een verschillende prijs van het persoonsvolgende budget, geobjectiveerd moeten worden (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 383/1). De minister heeft beloofd om het verschil in waarde van punten tussen cash en voucher te objectiveren en eventueel weg te werken. Wat is de timing daarvoor?

Nieuwe vormen van sociaal ondernemerschap moeten mogelijk zijn, maar momenteel is het bijvoorbeeld wettelijk onmogelijk voor zorgkoppels om zelf personeel in dienst te nemen. De minister wacht op resultaten in het kader van het project van kleinschalige initiatieven voor dag- en woonondersteuning en plant op korte termijn geen aanpassing van de regelgeving. Kan hij een timing geven om de concepten van sociaal ondernemerschap verder uit te werken en de regelgeving te versoepelen? Wanneer zullen de resultaten van het project beschikbaar zijn?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat 117 miljoen euro de kosten zijn van de terbeschikkingstelling in prioriteitengroep 1 op kruissnelheid. Dit bedrag zal pas in 2022 volledig worden uitbetaald. In 2021 volstaat de 45 miljoen euro die rechtstreeks op de begroting is gezet. Van de 31,8 miljoen euro voor minderjarigen is 3 miljoen voor convenanten. Reeds 6,5 miljoen euro is ingezet voor PAB's. De rest volgt nadat de besteding is uitgebreid. De 20 miljoen euro voor de rechtstreeks toegankelijke hulp komt voort uit de VIA 6-onderhandelingen, maar de hervorming wordt afgewacht.

De documenten van het raadgevend comité van het VAPH zijn werknota's en geen statische documenten, waarop men zich baseert om adviezen te verstrekken.

Inzake prioriteitengroep 2 en de rechtstreeks toegankelijke hulp was de afspraak dat de stakeholders mogelijke pistes zouden aandragen. Vanuit het raadgevend comité is er positief advies gegeven over de overbruggingsbudgetten. Het VAPH zal deze piste verder onderzoeken en operationaliseren, en onder andere de regelgevende basis en de criteria voor toekenning klaarmaken.

Inzake prioriteitengroep 3 gebeurt er een steekproef bij ongeveer 1800 personen en dat aantal is vastgelegd op wetenschappelijke basis. Het al dan niet antwoorden op de vragenlijst heeft geen effect op de plaats op de wachtlijst. Op basis van de resultaten zal bekeken worden of er acties mogelijk zijn, maar de minister kan daar niet op vooruitlopen.

Naast de bevraging is er ook een mogelijkheid om deel te nemen aan individuele gesprekken met bijstandsorganisaties, diensten ondersteuningsplan of infoloketten om te bekijken of er binnen de huidige mogelijkheden nog beter aan de vragen kan worden tegemoetgekomen. Voor mensen zonder digitale toegankelijkheid zullen intermediaire organisaties ingeschakeld worden. De looptijd is tot eind april 2022 en daarna zullen er beleidsaanbevelingen volgen. De bedoeling van de individuele gesprekken is om informatie aan te bieden over mogelijke premies, tegemoetkoming, hulpmiddelen, reguliere hulp en rechtstreeks toegankelijke hulp.

Er wordt ingezet op specifieke deelsporen die verder zullen bouwen op de eerdere principes van de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen. Er wordt blijvend ingezet op het PAB, maar niet alle ondersteuning vanuit de MFC's is residentieel. Daar zit heel wat ambulant en mobiel aanbod in en heel wat inclusieve ondersteuning vanuit de voorzieningen.

Het aantal mensen dat het persoonsvolgend budget onrechtmatig gebruikt, is beperkt. Het is echter wel van belang om kort op de bal te spelen zodat die mensen niet in grotere problemen komen.

Het vernieuwd kwaliteitskader is in voorbereiding.

Over de uitbreiding van de bestedingsmogelijkheden en de vrijwillige uitstap is positief advies verleend. Intussen wordt er gekeken naar eventuele quick wins. Het VAPH kijkt ook welke aanpassingen er gedaan kunnen worden, en binnen welke budgettaire kosten dat kan. Ook wordt bekeken welk budget er tegenover de vrijwillige uitstap staat. Deze oefening past in het volledige budgettaire plan om bijkomende PAB's toe te kennen.

Gevangenenissen worden ondersteund door outreachbegeleiders. Over de jaren is er in Oost-Vlaanderen al wat expertise opgebouwd. Er is ook een belangrijke samenwerking tussen de forensische partners en de VAPH-medewerkers. Er wordt zoveel mogelijk intersectoraal samengewerkt. Vanuit het VAPH is er in de gevangenis dagondersteuning dankzij de inbreng van handicapspecifieke kennis. Buiten de gevangenis zijn er de beveiligde VAPH-units en de directe financiering om in de VAPH-voorzieningen een aangepast aanbod te kunnen geven aan de voorwaarden die aan de betrokkenen zijn opgelegd.

In prioriteitengroep 1 zijn er in 2021 2183 persoonsvolgende budgetten toegekend. Dat gaat om alle gekende mensen in die prioriteitengroep tot en met 31 december 2020. Voor de automatische toekenning gaat het in totaal om 1251 personen. Hoeveel zullen er nog volgen in 2022? De automatische toekenningen zijn voor de hele legislatuur afgedekt door middelen van verschuivingen van budgetten binnen WVG en de uitstroom uit persoonsvolgende budgetten. Voor prioriteitengroep 1 zal de onderbenutting worden ingezet met restmiddelen van de 230 miljoen euro.

Er is al 12,9 miljoen euro ingezet voor PAB's in 2021, wat goed is voor 320 PAB's.

Het klopt niet dat het VAPH zal bekijken of mensen op de wachtlijst daadwerkelijk in aanmerking komen voor een zorgbudget. Het gaat om mensen die eind 2020 een ondersteuningsplan hebben ingediend. De procedure kan soms tot een jaar duren en is ook verlengd door corona. Het gaat niet om mensen die al jaren staan te wachten. Alle gekende mensen in die prioriteitengroep met een datum voor 31 december 2020 hebben een budget gekregen.

De minister heeft geen idee waar de bewering van Tine van der Vloet dat voorzieningen enkel mensen met hoge zorgbudgetten willen opnemen, op gestoeld is, maar ze mag hem daarvan voorbeelden bezorgen.

Inzake prioriteitengroep 2 zal er worden gewerkt met een experimenteel kader, zodat er een juridische basis is en er geen bijkomende regelgeving moet worden aangepast. Werken met een experimenteel kader biedt nog andere mogelijkheden om zaken uit te testen.

Er zijn 510 mensen die per eind september 2021 gratis bijstand hebben aangevraagd. Dat is nog maar pas gestart en de verder evolutie moet bekeken worden. De toekenning van gratis bijstand voor nieuwe leden wordt ondersteund door het informaticasysteem. Er zijn rapporteringen gepland bij het periodieke overleg met de bijstandsorganisaties.

De opbrengst van de daling van de organisatiegebonden kosten zit in de uitbreidingsmiddelen. Dat is geen besparing. Er wordt voor gezorgd dat meer mensen daarmee een budget kunnen krijgen, net zoals alle andere efficiëntiewinsten van Mozaïekbesluit 4 en 5 worden gebruikt voor bijkomende budgetten. Die afspraak is binnen de Vlaamse Regering gemaakt en wordt uitgevoerd.

De stakeholders worden nog meer dan anders betrokken en dat zorgt ervoor dat er meer tijd nodig is, want het gaat over complexe materie en er wordt goed naar elkaar geluisterd om dan tot de juiste beslissingen te kunnen komen.

De inclusieve oriëntatiefase wordt meegenomen in de uitrol van de bevraging voor prioriteitengroep 3. Het achterliggende principe is mensen in die prioriteitengroep helpen naar alternatieve oplossingen te zoeken en die te realiseren. Mensen kunnen hulp krijgen bij het invullen van de bevraging. Als ze dat willen, kunnen ze samen met een van de actoren naar alternatieve oplossingen zoeken.

Uit de cijfers van het VAPH kan de minister niet opmaken dat de persoonsvolgende financiering duurder is, maar wel dat het aantrekkelijker is en dat meer mensen ervan gebruikmaken.

Voor de MFC's 2.0 moeten de bestaande instrumenten aangepast worden aan de principes van de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen. De MFC's zijn al een grote stap ten overstaan van de internaten. Ze zijn opgevat als een overgangsregelgeving in afwachting van de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen. Er moet worden bekeken waar er nog extra stimulansen kunnen worden gegeven om nog meer vraaggestuurd en inclusief te werken. Dat gaat over het soort ondersteuning dat ze kunnen aanbieden, over hoe ze die aanbieden, over de doelmatigheid, maar ook over het creëren van een gelijk speelveld.

Er zitten zeker opportuniteiten in als dit samen wordt bekeken met het geïntegreerd gezins- en jeugdbeleid. Daarover vond een eerste denkoefening plaats in het raadgevend comité. Het is de bedoeling om eind december 2022 die besprekingen aan te vatten en uit te werken met de verschillende actoren en sectoren.

Over de woon- en leefkosten is er een vervolgonderzoek bij de gebruikers. De minister kan niet vooruitlopen op de resultaten ervan, maar het VAPH geeft aan dat weinig gebruikers klagen over de aanrekening van te hoge kosten door de voorzieningen en over onaangepaste inkomens. Het is een vaststelling dat een aantal kosten hoger zijn voor personen met een handicap, bijvoorbeeld de vervoerskosten.

De PAB's en MFC's horen samen want ze werken aan dezelfde doelstellingen, maar elk op een andere manier. De veranderingen in het ene hebben uiteraard impact op het andere. Op dit ogenblik is het niet zomaar mogelijk om budgetten uit de MFC's te trekken. Ook daar zijn er aanpassingen aan de regelgeving nodig en het is administratief complex. Het zal er ook sterk van afhangen hoe men de verruiming van de besteding zal bekijken. De timing hangt af van de besprekingen met de sector. Er zijn quick wins mogelijk. De minister hoopt om in de eerste helft van 2022 het regelgevend werk klaar te hebben, maar er is ook een ruimere oefening die meer tijd vraagt. Dat wordt ook beaamd door bijstandsorganisaties, zoals bijvoorbeeld Onafhankelijk Leven.

Het objectiveren van het verschil tussen cash en voucher is een onderdeel van de Vlaamse Brede Heroverweging. De minister hoopt om in het voorjaar van 2022 de resultaten te kennen.

Het sociaal ondernemerschap wordt meegenomen in het kwaliteitsgarantieproject. Ook de ervaringen vanuit de coachingtrajecten bieden inspiratie en er wordt rekening gehouden met de resultaten van de bevraging bij kleinschalige initiatieven. De timing van de nota is eind 2021.

James Van Casteren, administrateur-generaal van het VAPH, zegt dat er van het Rekenhof weinig opmerkingen zijn over de cijfers en de beleids- en begrotingstoelichting, maar wel over de provisies. In september 2021 heeft het Departement Financiën en Begroting aan het VAPH gevraagd hoeveel middelen er vanuit de relanceprovisie in 2022 nodig zijn. Het VAPH heeft initieel een aantal budgetten naar voren geschoven op basis van wat het bij de begrotingsopmaak rechtstreeks uit het uitbreidingsbeleid krijgt, namelijk 60 miljoen euro voor 2022. Uit simulaties op basis van kostenstaten van de voorgaande jaren blijkt dat het VAPH ongeveer 85 miljoen euro uit de relanceprovisie nodig zal hebben, en die middelen zijn begroot maar dat zijn ramingen. Afhankelijk van de beslissingen, de snelheid van de beslissingen, de snelheid waarmee bepaalde budgetten ter beschikking kunnen worden gesteld in prioriteitengroep 1 en het aantal automatische toekenningen zal blijken hoeveel middelen er uit de relance nodig zullen zijn.

Het kwaliteitskader is een omvangrijk project waarmee een projectleider bezig is. Er zijn acht werkpakketten. Voor het nieuwe kwaliteitskader voor vergunde zorgaanbieders wordt alle regelgeving die erop van toepassing is, gescreend en bekeken of die vereenvoudigd kan worden en of er op het vlak van handhaving genoeg instrumenten voorhanden zijn. Op basis daarvan zullen een aantal kwaliteitskaders worden uitgewerkt en zal er geprobeerd worden te schrappen.

Er worden volop schrapdagen georganiseerd. Er is een eerste bevraging gebeurd, maar daaruit blijkt dat wat het merendeel van de vergunde zorgaanbieders aanduidt als belangrijke problemen, federaal wordt geregeld: personeel, opleiding, tewerkstelling, cao's, verloning en alles wat in paritaire comités wordt afgesproken. Er kan enkel ingegrepen worden op Vlaamse bevoegdheden. Niettemin is het een belangrijk signaal dat minstens ook naar de federale maatregelen moet worden gekeken.

Werkpakket 2 gaat over doelmatigheid. In welke mate zijn begeleidende maatregelen doelmatig en worden de middelen juist ingezet?

Werkpakket 3 gaat over sociaal ondernemen. Daar wordt geprobeerd om aanbevelingen uit coachingtrajecten te halen. De coachingtrajecten zijn als gevolg van de pandemie verlengd tot eind 2021, en daarom duurt het langer vooraleer er resultaten zijn en er aanbevelingen uit gedistilleerd kunnen worden.

Werkpakket 4 gaat over administratieve controles, interne afstemming met Zorginspectie en het heroriënteren van controlesystemen naar levenskwaliteit. Het is zinvol dat een vergunde zorgaanbieder alle verplichte draaiboeken en handboeken heeft, maar het nakijken van het zorgplan en de zorgkwaliteit zijn belangrijker om mensen in een voorziening de nodige levenskwaliteit aan te bieden.

Er is al een eerste onderzoek gebeurd naar de woon- en leefkosten, maar de sector kijkt de kat uit de boom. Zolang niemand een voortrekkersrol opneemt, zal niemand het doen. Men wil eerder geëvalueerd worden op het zorgproject, de visie en de missie van de zorgorganisatie en minder op woon- en leefkosten. Die kunnen uiteraard per vestiging verschillen, afhankelijk van de methodiek en de forfaits. Het is een kluwen en daarom zal in het vervolgonderzoek gekeken worden vanuit het perspectief van de cliënt en het collectief overlegorgaan. Er moet bekeken worden hoe dat collectief overlegorgaan actief betrokken kan worden bij de discussie over hoe de woon- en leefkosten worden berekend en transparant worden gemaakt. Budgethouders die vouchers besteden, geven aan dat de afrekeningen redelijk transparant zijn op het vlak van woon- en leefkosten. Als ze van zorgaanbieder willen veranderen of cash en voucher willen combineren over meerdere vergunde zorgaanbieders, wordt het echter moeilijk om prijzen te vergelijken. Dat is een aandachtspunt.

Met betrekking tot de betaalbaarheid moet de rol van de OCMW's en dergelijke worden bekeken. Bij de invoering van de persoonsvolgende financiering was er discussie over de socioculturele toelage en de OCMW-functie van het VAPH. De vraagstellers wijzen nogmaals op de wachtlijsten en de middelen die daarvoor gebruikt worden. De fundamentele discussie was of een deel van het uitbreidingsbeleid benut zou worden voor socioculturele toelages en armoede- en inkomensproblematiek. Of is dit inclusief beleid dat samenhangt met de integratietegemoetkoming en inkomensvervangende tegemoetkoming? Moet daar gekeken worden of er voldoende middelen zijn om in te zetten op zorgvragen en -budgetten? Die fundamentele discussie werd in het raadgevend comité gevoerd en er zijn principiële keuzes gemaakt. Ook daar wordt bekeken welke middelen er zijn, en of er voldoende stappen ondernomen zijn om de betaalbaarheid te garanderen bij andere kanalen.

De kwestie van het vervoer moet verder worden uitgeklaard want daar spelen verschillende bevoegdheden, zoals De Lijn, Onderwijs en het VAPH. Op dat vlak moeten er intersectoraal nog een aantal stappen worden gezet.

Met betrekking tot kleinschalige initiatieven gebeurt er een bevraging en wordt er gekeken of er aparte kwaliteitskaders voor nodig zijn.

Met betrekking tot de doelmatigheid van de besteding zijn er in een eerdere schriftelijke vraag aantallen gegeven per provincie, over het aantal controles en in hoeveel procent daarvan er fouten waren (*Schriftelijke vraag* VI.Parl. 2020-21, nr. 803, aan minister Wouter Beke). Dat valt volgens de spreker goed mee. Als er fouten vastgesteld worden, rijst de vraag of het doelbewuste fouten zijn of administratieve vergissingen. In 2018 werd 5 procent van de budgetten gecontroleerd, in 2019 was dat 7,5 procent en in 2020, door corona, maar 1,2 procent. Er wordt met de bedrijfsrevisor van het VAPH onderzocht hoe groot de steekproef moet zijn, aangezien er heel wat budgethouders bij zijn gekomen. De risico-inschattingen gebeuren voornamelijk op basis van vaststellingen in het dossier. Bij een vaststelling van een onrechtmatigheid wordt er snel gecorrigeerd. Het merendeel gaat over

administratieve fouten of een misinterpretatie van de richtlijnen, en niet zozeer over onrechtmatig gebruik.

Het raadgevend comité gaat akkoord met de overbruggingsbudgetten, mits aan enkele voorwaarden wordt voldaan. *Tine van der Vloet* vraagt of de minister aan die voorwaarden kan voldoen.

Het experimenteel kader voor prioriteitengroep 2 zou juridisch in orde zijn, maar wie zit daarin? Moeten mensen zichzelf daarvoor opgeven?

Zal de minister ingaan op de suggestie om nu al 10 miljoen euro te besteden aan PAB's voor minderjarigen of wacht hij op de hervorming? Wat is de timing?

Kan de minister duidelijkheid geven over de principes van de rechtstreeks toegankelijke hulp?

Ann De Martelaer zegt dat de minister alweer nieuwe cijfers geeft en dat is verwarrend. Is het mogelijk dat het VAPH een overzicht maakt van de budgetten die al zijn besteed in het uitbreidingsbeleid en van de begroting van 2022?

Het klopt dat het vaak gaat over voorbereidende nota's, maar toch is het belangrijk dat parlementsleden weten wat er gaande is in het VAPH. Is het mogelijk om documenten met het Vlaams Parlement te delen zodat parlementsleden kunnen volgen waar men inhoudelijk mee bezig is?

Het klopt dat niet alle noden opgelost kunnen worden met meer geld en dat er meer moet worden ingezet op de concentrische cirkels. Is het dan niet belangrijk om stil te staan bij de randvoorwaarden die nodig zijn om tot alternatieve zorg te komen? Als die randvoorwaarden gekend zijn, kunnen er beleidsopties worden genomen.

Ook voor *Maurits Vande Reyde* is het nog niet duidelijk hoe de 20 miljoen euro snel ingezet kan worden voor mensen in prioriteitengroep 2. Hij vindt het een goede suggestie om daarover in de komende weken een toelichting te krijgen van het VAPH. Wat is de timing voor het inzetten van die middelen?

Hij begrijpt dat de PAB's niet helemaal los kunnen worden gezien van de MFC's, maar de timing was om in 2020 te komen met een nieuw financieringssysteem voor de zorg voor minderjarigen, maar dit is uitgesteld. Als de extra budgetten worden opgeschort in afwachting van verdere hervormingen, kan het nog lang duren. Kan er geen duidelijke timing vastgelegd worden voor zowel de hervorming als de toewijzing van de middelen?

Hannes Anaf vraagt dat de exacte cijfers bij het verslag worden gevoegd.

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat het raadgevend comité bekijkt hoe een persoon tot een volwaardig budget zou kunnen komen. In prioriteitengroep 3 kunnen mensen ervoor kiezen om samen met een van de actoren alternatieven te verkennen. Dat is een experiment omdat er eerst geprobeerd wordt of er effectief alternatieven aangereikt kunnen worden. Pas als dat duidelijk is, kan het worden veralgemeend.

Rechtstreeks toegankelijke hulp moet worden beschouwd als onderdeel van een ruimer geïntegreerd en lokaal verankerd aanbod van laagdrempelige hulp en nabije ondersteuning en dienstverlening. Er moet een geïntegreerd individueel plan voor laagdrempelige ondersteuning opgemaakt worden. Rechtstreeks toegankelijke hulp moet worden gezien als een hefboom om specifieke beleidsdoelstellingen te realiseren zoals empowerment, preventie, inclusie en flexibele overbruggingshulp.

Het moet worden gefinancierd op basis van een individueel plan. Die principes worden verder uitgewerkt.

In 2022 zal pas duidelijk zijn welke budgetten er effectief zijn toegekend in 2021. Dat zal ook in het jaarverslag van het VAPH verschijnen. Daarnaast zal de begroting 2022 omgezet worden in het toekennen van budgetten, wat uiteraard transparant zal gebeuren en waarover zal worden gerapporteerd. Over sommige zaken is al volledig beslist en andere zaken zijn nog in voorbereiding. Als de commissie het nuttig vindt om daar een vergadering aan te wijden, dan is de minister daartoe bereid, maar de informatie kan pas gegeven worden als de beslissing is genomen.

Met betrekking tot het PAB voor minderjarigen zullen er, nu er een positief advies is, keuzes worden gemaakt aan de hand van de budgettaire mogelijkheden om bijkomende PAB's toe te kennen gespreid over de rest van de legislatuur. Daartoe zal een plan worden opgemaakt.

Tine van der Vloet blijft met vragen zitten, want de minister blijft vaag. Ze wijst hem erop dat het gaat om mensen die wachten op zorg en met de handen in het haar zitten. Ze vraagt om zijn tanden in die dossiers te zetten zodat er nog in 2021 budgetten kunnen worden gegeven aan prioriteitengroep 2 en aan minderjarigen.

Ann De Martelaer is het eens met de oproep van *Tine van der Vloet*. Ze heeft nog steeds geen antwoord gekregen op haar vraag met betrekking tot transparantie van de documenten in het raadgevend comité. Is er geen mogelijkheid om parlementsleden die te laten inzien?

Ze kreeg ook geen antwoord op de vraag of het geen tijd wordt om in te zetten op de vermaatschappelijking van de zorg en de concentrische cirkels. Wat zijn de knelpunten?

Ook *Maurits Vande Reyde* onderschrijft het pleidooi van *Tine van der Vloet*. Hij heeft begrip voor de weg die hervormingen moeten afleggen, maar de vastgelegde budgetten moeten zo snel mogelijk worden ingezet. Er moeten op korte termijn knopen worden doorgehakt en zeker voor minderjarigen moet er een doorbraak komen.

James Van Casteren maakte de link met het federale niveau. Op het federaal niveau staan hervormingen op til om het inkomen los te koppelen van de integratietegemoetkoming. Het zou interessant zijn om te bekijken welke zaken er nog verder met het federale niveau kunnen worden opgenomen om ervoor te zorgen dat mensen met een beperking geholpen worden. Er moet bekeken worden welke zaken verbeterd kunnen worden of eventueel overgeheveld naar het Vlaamse niveau in de toekomst.

6. Beleidsveld Sociale bescherming

In het kader van een gefaseerde integratie van de revalidatiesectoren, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen en multidisciplinaire begeleidingsequipes in de Vlaamse sociale bescherming, is digitalisering van de betrokken sectoren een absolute voorwaarde. De verantwoordelijkheid ligt bij de sector om hierin een rol op te nemen. *Lorin Parys* vraagt of erop toegezien wordt dat die oefening efficiënt gebeurt.

Er wordt een IT-subsidie gegeven aan de verzekeringsinstellingen, alhoewel het de bedoeling is om hun taken op termijn over te hevelen naar de zorgkassen. Waarvoor zal die subsidie dienen?

In het regeerakkoord is ingeschreven dat er streng zal worden toegezien op de dagprijzen in de residentiële ouderenzorg. Op welke nieuwe leest wordt de evaluatie van het dagprijsbeleid geschoeid?

Wat is de budgettaire impact van de gelijktrekking van de financiering van zwaar zorgbehoevenden bij de centra voor dagverzorging?

Hoeveel proefprojecten zijn er al opgestart op basis van artikel 40 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019? Welke lopen er nog en welke zijn er afgerond?

Is de ICT-infrastructuur aangepast voor proefprojecten met persoonsvolgende financiering?

Wat is de stand van zaken van de uitrol van IFIC in de publieke sector? Welke hindernissen zijn er nog om ervoor te zorgen dat IFIC een feit wordt?

Er is een stijging met 99 miljoen euro in het VAK en 102 miljoen in het VEK. De toelage stijgt voor het eerst boven 3 miljard euro. Op welke parameter is de 94,8 miljoen euro gebaseerd die vrijgemaakt wordt bij de zorgkassen voor de revalidatieziekenhuizen? Op welk federaal budget konden de revalidatieziekenhuizen in het verleden een beroep doen?

Er komt 1,2 miljoen euro bij voor de werkingsubsidies van de revalidatieziekenhuizen. De subsidie voor het digitaliseringstraject van die ziekenhuizen zit in het plan Vlaamse Veerkracht. Welk traject wordt daarmee gelopen? In hoeverre zullen die ziekenhuizen na dat traject nog ondersteuning nodig hebben?

Om in aanmerking te komen voor een zorgbudget moet aan een aantal criteria voldaan worden, zoals de verblijfsvoorwaarde. *Immanuel De Reuse* vraagt hoeveel aanvragen er op basis daarvan worden afgewezen? Hoe beoordeelt de minister dit?

De resultaten van de lopende studie 'Prognoses zorgnood en model budgetbewaking' zullen richting geven aan het beoogde meerjarenplan. Wanneer zal deze studie afgerond zijn?

Er komt een evaluatie van het dagprijzenbeleid in de residentiële ouderenzorg met bijzondere aandacht voor de aanvragen tot dagprijsverhoging en de eerste prijszetting van voorzieningen. Aan de hand van welke criteria zal het dagprijzenbeleid geëvalueerd worden? Wanneer zal deze klaar zijn?

Recent kwam aan het licht dat met het nieuwe inschalingsinstrument, de BelRAI-screener, minimaal 30 procent minder mensen een zorgbudget krijgt. Dit instrument zal in de toekomst nog in andere sectoren worden ingezet. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat dergelijke zaken niet meer voorvallen? Wat is de huidige stand van zaken van het onderzoek?

Zijn er signalen dat bepaalde zaken fout lopen in de werking van de zorgkassen? De voorbereiding van de doorlichting van de zorgkassen zou in 2022 beginnen. Wanneer wil de minister het volledige traject doorlopen hebben? Impliceert financiële responsabilisering van de zorgkassen een besparing op de werking?

Hoever staat het met de implementatie van IFIC in de publieke sector? Welke problemen zijn er nog?

Jeremie Vaneeckhout vraagt of de gevolgen van de aanpassingen aan de Vlaamse sociale bescherming al zijn geëvalueerd. Zo neen, plant de minister dit? Zullen er eventueel bijsturingen gebeuren?

Volgens *Katrien Schryvers* maakt de integratie van de zorgbudgetten deel uit van een aangekondigde uitgaventoetsing door het Departement Financiën en Begroting. Wat is de bedoeling daarvan? Worden die resultaten afgewacht alvorens verder werk te maken van de integratie?

In het verleden heeft ze haar bezorgdheid geuit over systemen zoals solidariteitsbedden of kortingen voor bepaalde bewonersgroepen. Worden die elementen meegenomen in het nieuwe dagprijzenkader?

Wat is de stand van zaken van de evaluatie van de omschakeling naar de BelRAI-screener?

Op de vraag wat de impact is van de decreetswijziging met betrekking tot de verblijfsvoorwaarde, antwoordt *Xavier Meurisse*, afdelingshoofd Vlaamse sociale bescherming, dat hij zicht heeft op de budgettaire impact maar de vraag over hoeveel personen het gaat wordt in een bijlage beantwoord. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen de start van de maatregel en de maatregel op kruissnelheid. Wie nu recht heeft op een zorgbudget, zal dat niet verliezen. Pas over drie jaar is deze maatregel op kruissnelheid. In het eerste jaar komt men voor de toekenning van zorgbudgetten aan 743.000 euro. Op kruissnelheid zal dit leiden tot een bedrag van 2230 euro.

Met de doorlichting van de zorgkassen wordt gewacht tot er stabiliteit is in de sector. Vooral in de residentiële ouderenzorg wordt er nu pas naar stabiliteit geëvolueerd. Daarom wordt in 2022 alles voorbereid om de effectieve doorlichting te starten in 2023.

Op de vraag of financiële responsabilisering zal leiden tot mindere uitgaven, antwoordt de spreker dat in deze begroting al 1,2 miljoen euro van de werkingskosten van de zorgkassen in mindering is gebracht. Bij de doorlichting wordt gekeken in welke mate er nog bijkomende maatregelen nodig zijn.

De eerste stap om naar een integratie van de zorgbudgetten te evolueren, is werken met hetzelfde inschalingsinstrument. De eerste stap is de implementatie van de BelRAI-screener voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden. De volgende stap is de implementatie ervan voor het zorgbudget ouderen en daarvoor zijn de voorbereidingen gestart. Zodra de implementatie een feit is, is het moment aangebroken om een aantal bestaande maatregelen op elkaar af te stemmen en te evolueren naar een integratie. Sowieso zal de integratie stapsgewijs moeten gebeuren.

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat over de BelRAI-screener een studie is gevraagd bij professor Anja Declercq van de KU Leuven. Op basis daarvan zullen de nodige conclusies getrokken worden en eventuele bijstellingen gebeuren.

De middelen voor de verzekeringsinstellingen betreffen ook ICT: ze hebben hun systeem moeten aanpassen om voor de Vlaamse sociale bescherming de juiste gegevens te kunnen aanleveren.

De effecten van de decreetsaanpassing moeten later worden bekeken.

De dagprijzen zijn al vaak voorwerp van discussie geweest en daar wordt verder aan gewerkt.

Het budget voor de revalidatieziekenhuizen is hetzelfde als wat tot nu toe was vrijgemaakt op de begroting. De uitgaven uit 2016 zal de minister laten bezorgen.

Voor de implementatie van IFIC in de publieke sector zijn de nodige akkoorden gesloten, maar die moeten op sommige vlakken nog administratief een vertaling krijgen.

De integratie van de zorgbudgetten moet deel uitmaken van de uitgaventoetsing die wordt opgenomen met het Departement Financiën en Begroting. De bedoeling is om tijdens deze legislatuur de volledige integratie te realiseren.

Inzake de uniformering van de zorgbudgetten wordt gewerkt aan een nota.

Er is een lang traject afgelegd op het vlak van digitalisering en integratie van sectoren in de Vlaamse sociale bescherming als gevolg van de zesde staatshervorming. Voor de sectoren die nu ingekanteld worden, worden de 'lessons learned' uit de vorige fase meegenomen. De integratie in de Vlaamse sociale bescherming geeft heel wat extra beleidsinformatie, versterkt de controle en maakt de financiering transparanter.

Met de doorlichting van de zorgkassen wordt gewacht totdat er stabiliteit is. *Lorin Parys* zegt dat als daar te lang mee gewacht wordt, de resultaten er niet meer zullen zijn tijdens deze legislatuur. Hij gaat ervan uit dat die doorlichting in 2022 wordt opgestart en beëindigd.

Inzake de maximumfactuur ging er een overeenkomst volgen met het federale niveau om het probleem op te lossen. Wat is de stand van zaken daar?

Artikel 40 van het Woonzorgdecreet van 15 januari 2019 laat toe proefprojecten op te starten. Hoeveel zijn dat er? Welke soort projecten zijn dat?

Het aantal rechthebbenden op een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood zit in dalende lijn. Hoe komt dat? Kennen mensen die ouder worden dat zorgbudget onvoldoende?

De nieuwe regeling in verband met het infrastructuurforfait is al even van kracht. Is dat een succes? Zijn er bijstellingen nodig?

Het budget van de Vlaamse Zorgkas stijgt met 135.000 euro. Waar gaat dat geld naartoe?

Volgens minister *Wouter Beke* zijn de zorgbudgetten voor ouderen met een zorgnood in dalende lijn als gevolg van een stijging van de gemiddelde inkomens. Een analyse van die effecten wordt ook meegenomen in de integratie van de zorgbudgetten.

Voor de maximumfactuur wordt er samen met het federale niveau gezocht naar een structurele oplossing. Dat is aanhangig gemaakt op het kabinet van federaal minister Frank Vandenbroucke en de minister wacht op een antwoord.

De Vlaams Zorgkas werd al even onvoldoende gefinancierd na de zesde staatshervorming, maar dat wordt nu gecorrigeerd.

Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood is inkomensgerelateerd en *Xavier Meurisse* bevestigt dat er al een tijd een daling te zien is van het aantal rechthebbenden. Dat heeft te maken met het feit dat de pensioenen de voorbije jaren iets zijn gestegen.

De Vlaamse Zorgkas heeft al jaren stabiele werkingskosten ondanks het feit dat het aantal sectoren dat is geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming is toegenomen. De werkingskosten voor de Vlaamse Zorgkas maken geen deel uit van

de werkingskosten van de zorgkassen van de mutualiteiten of de commerciële zorgkassen, maar hebben een aparte inkomensstroom. De 135.000 euro moet los worden gezien van de subsidie van de andere zorgkassen.

7. Beleidsveld Zorginfrastructuur

In 2017 startte een nieuw financieringssysteem voor de ziekenhuisinfrastructuur. Het Steunpunt WVG voerde daarover twee studies uit en het rapport van de vervolgstudie zou midden november 2021 worden vrijgegeven. *Elke Sleurs* vraagt naar de stand van zaken op het vlak van de gebruikte parameters.

Lorin Parys vraagt of de middelen die vrijkomen uit een energiebesparing door de voorzieningen kunnen worden gebruikt. Wordt er gemonitord waarvoor die middelen worden gebruikt?

Energiescans zijn gratis voor de voorziening. Kan de minister per sector aangeven welk gebruik ervan wordt gemaakt en hoe succesvol ze zijn?

Inzake het financieringssysteem van de ziekenhuizen vraagt hij of de huidige strategische forfaits worden behouden, ook al wordt bekeken of de parameters correcter worden ingezet.

Binnen WVG en met het beleidsdomein Onderwijs is er afstemming over gebouwnormen en betoelagingsprocedures om zo multifunctionele, combineerbare en aanpasbare infrastructuur mogelijk te maken. Zijn daar voorbeelden van? Wat verwacht de minister daarvan in de volgende jaren?

De post Zorginfrastructuur daalt met 28 miljoen euro in het VAK en stijgt met 12 miljoen euro in het VEK ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2021. Kan de minister daar informatie over geven?

Bij Vlabzorginvest wordt 2,3 miljoen euro ingezet om de zorginfrastructuurachterstand in de Vlaamse Rand bij te passen. Hoe worden deze middelen geëvalueerd? Is het succesvol?

Kan de minister inzake de alternatieve financiering toelichting geven bij de 8,6 miljoen euro die in min wordt bijgesteld, de afname van de toestelfinanciering en de negatieve C2?

Gelet op de verwachte betalingen die voortvloeien uit historische vastleggingen wordt het VEK bijgesteld met 40 miljoen euro. Welke historische vastleggingen vallen daaronder?

Het vastleggingskrediet voor de klimaatmaatregelen daalt van 8,4 miljoen euro naar 200.000 euro. Zal dit bij de begrotingsaanpassing correct worden bijgesteld? Heeft dat impact op het verstrekken van de energiescans?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat de studie over de parameters voor de ziekenhuisforfaits wordt afgewerkt. Eenmaal afgerond zal hij een voorstel aan de Vlaamse Regering voorleggen, maar hij kan daar niet op vooruitlopen.

Energiescans zijn gratis, maar daar is de verplichting aan verbonden om maatregelen die een terugverdieneffect hebben binnen vijf jaar, zonder betoelaging uit te voeren. Door gerichte investeringen kunnen voorzieningen op die manier energiekosten uitsparen. De voorzieningen kunnen de bespaarde middelen gebruiken voor andere uitgaven.

De historische vastleggingen zijn eerdere vastleggingen die komen uit het klassieke krediet van het VIPA.

Met betrekking tot de ziekenhuisforfaits antwoordt de minister dat het de bedoeling is om dit te doen voorafgaand aan een nieuwe golf van infrastructuuraanpassingen. Dat staat los van de preciaire dossiers.

Vlabzorginvest wordt opgenomen via het instrument 'stand van zaken' en er zal ook een evaluatie van gebeuren.

Lorin Parys herhaalt zijn vraag over het vastleggingskrediet voor de klimaatmaatregelen dat daalt van 8,4 miljoen euro naar 200.000 euro. Zal dit bij de begrotingsaanpassing correct worden bijgesteld?

Kan de minister voorbeelden van projecten geven die tot stand zijn gekomen via afstemming met Onderwijs op het vlak van gebouwnormen en betoelagingprocedures?

Minister *Wouter Beke* zal beide vragen bezorgen aan de administratie om ze te laten beantwoorden.

8. Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

Er is een overheveling van 1,6 miljoen euro die past in de centralisatie van taken en personeelsleden inzake beleidsinformatie en data vanuit het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid bij het Departement WVG. *Lorin Parys* vraagt wat daarmee wordt bedoeld. Hij heeft dezelfde vraag bij de 120.000 euro werkingsmiddelen die naar het Departement WVG gaan vanuit het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid. Er is een besparing van 156.000 euro op personeel en kerntaken bij het Departement WVG. Waarop wordt effectief bespaard?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat het om een generieke besparing gaat als gevolg van een beslissing bij de formatie. De afdeling die gegevensverzameling en -deling voor haar rekening neemt, verschuift van het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid naar het Departement WVG.

IV. Stemmingen

1. Ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 2022

Amendement nr. 24 voorgesteld door de Vlaamse Regering strekt ertoe in programma D Gezondheids- en Woonzorg het VAK te verhogen met 8.716.000 euro en het VEK met 4.208.000 euro.

Wouter Beke licht het amendement van de Vlaamse Regering over Zwijndrecht toe. Het gaat over extra middelen voor bloedonderzoeken naar PFAS naar aanleiding van de resolutie over het verder gevolg geven aan de hoge PFAS-bloedwaarden van de metingen bij omwonenden van het bedrijf 3M in Zwijndrecht (*Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 985/5*).

Amendement nr. 24 wordt bij indicatieve stemming unaniem met 14 stemmen aangenomen.

De aan de commissie toegewezen artikelen en het bij indicatieve stemming gemendeerde gedeelte van de begrotingstabel van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 (zie opsplitsing als

elektronische bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22 nr. 15/8)) worden bij indicatieve stemming met 8 stemmen voor bij 6 tegen aangenomen.

2. Ontwerp van programmadecreet bij de begroting 2022

Hoofdstuk 4. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 44 tot en met 46 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 6 aangenomen.

Hoofdstuk 10. Inwerkingtreding

Artikel 83 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 6 aangenomen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Suzy WOUTERS
Lorin PARYS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

1G1P	één gezin - één plan
BelRAI	verzamelnaam voor de Belgische vertaling en informatisering van de interRAI (instrumentenbasiseerstelijnschaal en Resident Assessment Instrument)
CAR	centrum voor ambulante revalidatie
CAW	Centrum Algemeen Welzijnswerk
CGG	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor Informatie, Communicatie en Vorming in de Welzijns-sector
CKG	centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
COVID-19	'CO' staat voor de virusgroep corona waartoe de ziekte behoort; 'VI' verwijst naar virus; 'D' staat voor 'disease'; en 19 duidt op het jaartal waarin het nieuwe virus uitbrak: 2019
CRA	coördinerend en raadgevend arts
CST	Covid Safe Ticket
DMW	dienst maatschappelijk werk
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
Fedasil	Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers
FOD	Federale Overheidsdienst
GDPR	General Data Protection Regulation (algemene verordening gegevensbescherming, AVG)
hbo5	hoger beroepsonderwijs 5
HERA	European Health Emergency Preparedness and Response Authority
HPV	humaan papillomavirus
IFIC	Instituut voor Functieclassificatie
IMC	interministeriële conferentie
KCE	Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
LIVC	lokale integrale veiligheidscel
Logo	loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (verkorte naam: lokaal gezondheidsoverleg)
MFC	multifunctioneel centrum
OCJ	ondersteuningscentrum jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OPZ	Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum
PAB	persoonlijkeassistentiebudget
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
PFOS	perfluorooctaansulfonaat
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
rob	rustoord voor bejaarden
rvt	rust- en verzorgingstehuis
SDJ	sociale dienst voor gerechtelijke jeugdhulp
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SIO	sociale-impactobligatie
UGent	Universiteit Gent
VAK	vastleggingskrediet
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VASGAZ	Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg
VEK	vereffeningskrediet
Verso	Vereniging voor Social Profit Ondernemingen
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord

VIKZ	Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg
VIONA	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VISA	Vlaamse Indicatorenset voor Armoedebestrijding
VIVEL	Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn
VIVO	Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de Social profit
VK	vertrouwenscentrum kindermishandeling
vte	voltijdsequivalent voltijdsequivalent
VUTG	Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WASO	Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)